

รายงานสถานการณ์เด็กและสตรี จังหวัดชายแดนใต้ ปี 2556

โครงการส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายให้กับองค์กรภาคประชาสังคม
ที่ทำงานด้านสิทธิเด็กและผู้หญิงในจังหวัดชายแดนใต้ของไทย

จัดทำโดย

มูลนิธิพัฒนาวัฒนธรรม,กลุ่มด้วยใจ,HAP

สนับสนุนโดย STEP

มูลนิธิพัฒนาวัฒนธรรม (Cross Cultural Foundation)

111 ซอยสิทธิชน ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนนอก เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10310

โทรศัพท์ (+66) 02-693-4939, 02-693-4831

โทรสาร (+66)-02-275-3954

อีเมลล์: crcf.justice@gmail.com

111 Soi Sitthichon Samsennok Huaykhwang Bangkok Thailand 10310

Telephone: (+66) 02-693-4939, 02-693-4831

Fax: (+66) 02-275-3954

E-mail:crcf.justice@gmail.com

กลุ่มด้วยใจ

1/3 หมู่ 3 ตำบล สะบ้าย้อย

อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

โทร +66(074) 306054,081-8098609

heemminaanchana@gmail.com,nawawee@live.com

สารบัญ

บทคัดย่อ		4
บทที่ 1	วิธีการศึกษา และ สถานการณ์เด็กจังหวัดชายแดนใต้	6
บทที่ 2	สถานการณ์สตรีในจังหวัดชายแดนใต้	29
บทที่ 3	ความท้าทายในการปกป้องเด็กและสตรีในสถานการณ์ความขัดแย้งจังหวัดชายแดนใต้ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	61

บทคัดย่อ

ถึงแม้ว่าการพูดคุยสันติภาพระหว่างรัฐบาลไทยกับขบวนการปลดปล่อยปัตตานี ได้เริ่มขึ้นเมื่อต้นปี ไม่ได้หมายความว่าเด็กและสตรีจะได้รับการปกป้องไปโดยปริยาย จากตัวเลขที่สะท้อนถึงผลกระทบต่อเด็กและสตรี จำนวนมากตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน (31 ตุลาคม 2556) พบว่าเด็กเสียชีวิตจำนวน 62 คน ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 374 คน ผู้หญิง เสียชีวิต จำนวน 395 คน ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 1,596 คน จึงมีความจำเป็นที่ทุกฝ่ายควรทำงานร่วมกันปกป้องเด็กและสตรีในสถานการณ์ความขัดแย้งนี้

การศึกษาครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง และ นำมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาช่องว่างและความท้าทายในการปกป้องเด็กและสตรีและนำเสนอเชิงนโยบายต่อไป

จากผลการศึกษาพบว่าเด็กและผู้หญิงได้กลายเป็นเป้าหมายหนึ่งในการใช้ความรุนแรงเพื่อผลทางการเมืองจากการถูกยิงเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้เกิดจากการอยู่ในบริเวณที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และผลกระทบจากความรุนแรงที่ยืดเยื้อได้กลายเป็นปัจจัยที่เอื้อให้เด็กและผู้หญิงเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงของทั้งสองฝ่ายในที่สุด ดังนั้นทางผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนวทางในการป้องกันดังนี้

เจ้าหน้าที่รัฐ

1. ควบคุม และตรวจตราการมีอาวุธไว้ในครอบครอง ของประชาชนอย่างเข้มงวด และพยายามสกัดกั้น ป้องกัน มิให้มีการใช้อาวุธในแหล่งชุมชน
2. รมรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล สิ่งผิดปกติเพื่อสกัดกั้นอาวุธหรือวัตถุที่อาจเป็นระเบิดที่ใช้ก่อเหตุรุนแรง
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควรรัดกุม รอบคอบ และระมัดระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาชน
4. ไม่ชักชวนชี้นำเด็กและสตรีในการจับอาวุธ

ผู้ใช้ความรุนแรง

1. ขอให้กำหนดเป้าหมายที่มีใช้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ หรือผู้ที่ไม่มอาวุธเพื่อให้การต่อสู้นั้นเป็นไปตามหลักสากล ในการต่อสู้ในภาวะสงครามหรือทุกฝ่ายเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชน
2. ขอให้ระมัดระวังมิให้การก่อเหตุนั้นกระทบต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์หรือใช้การต่อสู้ในเชิงสันติวิธี หรือการต่อสู้เชิงสัญลักษณ์
3. ขอให้การต่อสู้ของท่านไม่ไปกระทบต่อสิทธิเด็กและสตรี
4. ไม่ชักชวนชี้นำเด็กและสตรีในการใช้ความรุนแรงแก้ปัญหาหรือป้องกันตนเอง

ผู้ปกครองของเด็ก

1. ควรดูแลเด็กให้อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็กเพื่อป้องกันการชักงูไปในทางที่ผิด
2. ชี้แจงทำความเข้าใจกับเด็กเรื่องผลกระทบจากความรุนแรงเพื่อมิให้เด็กใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทั้งกรณีปัจเจกหรือโดยรวม
3. ฝึกลูกสังเกตเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความสูญเสียทางด้านจิตใจอย่างใกล้ชิดและพยายามจิตใจเพื่อป้องกันผลกระทบทางด้านจิตใจที่อาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงต่อไป
4. ให้คำแนะนำเด็กในการเฝ้าระวังสิ่งผิดปกติที่อาจเป็นวัตถุต้องสงสัย

บทที่ 1

สถานการณ์เด็กจังหวัดชายแดนใต้

วิธีการศึกษา

จากข้อมูลในหลาย ๆ ฝ่ายสะท้อนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่จำนวนมาก แต่ผู้ศึกษายังพบว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็กและสตรี โดยเฉพาะจากความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธกันยังไม่ได้รับการรวบรวม จึงได้ทำการศึกษาสถานการณ์เด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนใต้เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบทางด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยการเก็บข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ข่าว สื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่อทางเลือก การทำกรอบระเบียบปฏิบัติการเพื่อรวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและสตรีและทำการสรุปประเด็น รวมไปถึงการเก็บข้อมูลในพื้นที่ และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่กราคม 2556 จนถึง 31 ตุลาคม 2556 เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงช่องว่างและความท้าทายในการปกป้องเด็กสตรี รวมไปถึง การร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อนำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาต่อไป

1. เด็กในพื้นที่ขัดแย้งกรณีจังหวัดชายแดนใต้

1.1. สิทธิเด็กในพื้นที่ขัดแย้ง

ผู้ใหญ่กล่าวว่าเด็กคือผ้าขาวที่บริสุทธิ์และเป็นอนาคตต่อไปของชาติ แต่เด็กในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และสี่อำเภอในจังหวัดสงขลากลับต้องเผชิญกับความรุนแรงอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา เด็กในสังคมชายแดนใต้ต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงที่ผู้ใหญ่ก่อขึ้น ด้วยการอ้างความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรงว่าต้องการปกป้องประเทศหรือคู่เอกราชก็แล้วแต่หน้าที่รับผิดชอบของผู้ใหญ่แต่ละฝ่าย โดยที่ลูก หลาน ของทุกฝ่ายคือ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้น ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม สำหรับความรุนแรงทางตรง เด็กเหล่านั้นต่างต้องพบกับความพลัดพรากความสูญเสีย จากการที่บุคคลอันเป็นที่รักหรือบุพการีต้องเสียชีวิตจากเหตุรุนแรง ต้องถูกจองจำ คุมขัง จากคดีความมั่นคงขณะที่เด็กอีกไม่น้อยที่ต้องเสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากสถานการณ์ นอกจากนี้ ยังมีเด็กกำพร้าที่สูญเสียพ่อแม่ จากเหตุการณ์ความไม่สงบอีกจำนวนมาก

ส่วนผลกระทบต่อเด็กในทางอ้อมนั้น จากการศึกษาผลกระทบทางจิตจวิทยาวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบหลายเรื่อง ระบุว่าเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบส่วนใหญ่

ส่งผลต่อสุขภาพจิต เช่น ความเครียด และปัญหาด้านจิตใจอื่นๆ ของผู้ประสบเหตุการณ์รวมทั้งเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย¹ (Sagy, 1998; Punamaeki, 1996; Shalev & Freedman, 2005) นอกจากนี้ Jensen (1996) ระบุว่าเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากภาวะสงครามและการก่อการร้าย ไม่เพียงแต่ถูกฆ่าหรือได้รับบาดเจ็บเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลกระทบทางด้านจิตใจ เช่น ซึมเศร้า และกล่าวว่าการขาดเสถียรภาพทางการทหาร การขาดการขัดเกลาทางสังคม และการขาดมนุษยธรรม การกระทำต่างๆ เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ ความพึงพอใจ สุขภาวะที่ดีและคุณภาพด้านบวกต่างๆ ในชีวิตอีกด้วย และส่งผลต่อการยอมรับความรุนแรงและการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาต่อไป สิ่งเหล่านี้ทำให้วงจรของความรุนแรงดำเนินและเติบโตต่อไป แบบไม่มีที่สิ้นสุด

ถึงแม้เราจะมีหนทางใหม่ในการแสวงหาสันติภาพที่เต็มไปด้วยความหวังของใครหลาย ๆ คน จากการลงนามร่วมกันระหว่างกลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อรัฐปัตตานีหรือ BRN และรัฐบาลไทยที่ผ่านการพบปะพูดคุยมาก 3 ครั้งและมีนัดหมายต่อไปในวันที่ 13 มิถุนายน 2556 ที่ประเทศมาเลเซีย แต่การละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเด็กกลับมีจำนวนที่มากขึ้น และรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในวงเสวนาเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2556 ที่ TK Park จังหวัดยะลา หลาย ๆ ฝ่ายกล่าวว่า เด็กไม่ใช่เหยื่อเด็กคือลูกหลง และเราได้ตั้งคำถามกลับไปว่า ถ้าเด็กคือลูกหลง แล้วเราจะปกป้องไม่ให้เด็กตกเป็นลูกหลงในสถานการณ์ความรุนแรงนี้ได้อย่างไร หรือเราจะให้เด็กกลายเป็นเหยื่อเพราะไม่มีใครแสดงความรับผิดชอบที่จะปกป้องเด็ก ทั้งนี้ประเทศไทยได้ลงนามใน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC) ซึ่งเป็นอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) เป็นสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ได้รับความนิยมชมชอบมากที่สุดในโลก โดยทุกประเทศในโลกได้ให้สัตยาบัน ยกเว้นประเทศโซมาเลียและสหรัฐอเมริกา ในพ.ศ. 2535 ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน อนุสัญญาฉบับนี้ระบุนรายละเอียดของสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ไว้ว่าทุกประเทศต้องรับประกันเด็กในประเทศของตน ได้แก่

สิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก 4 ประการ

1. สิทธิในการอยู่รอด (Right of Survival)

- สิทธิในการมีชีวิตรอดและส่งเสริมชีวิต
- ได้รับโภชนาการที่ดี
- ได้รับความรักความเอาใจใส่จากครอบครัวและสังคม
- ได้รับการบริการด้านสุขภาพ – การให้ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง

¹ Liat Kulik, Family International Journal of Child & Family Welfare 2008/2-3, page 97-110

- การให้ที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดู

2. สิทธิในการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)

- การคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ
- การล่วงละเมิด การทำร้าย การกลั่นแกล้งรังแก
- การถูกทอดทิ้ง ละเลย
- การลักพาตัว
- การใช้แรงงานเด็ก
- ความยุติธรรมต่อผู้เยาว์
- การเอาใจเอาเปรียบทางเพศ

3. สิทธิในการพัฒนา (Right of Development)

- ได้รับการศึกษาทั้งใน/นอกระบบ
- เข้าถึงข่าวสารที่เหมาะสม
- เสรีภาพในความคิด มโนธรรม และศาสนา
- พัฒนาบุคลิกภาพ ทั้งทางสังคมและจิตใจ
- พัฒนาสุขภาพร่างกาย

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

- แสดงทัศนะของเด็ก
- เสรีภาพในการติดต่อข่าวสารข้อมูล
- มีบทบาทในชุมชน
- แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก

และทุกๆ 5 ปี แต่ละประเทศจะต้องจัดทำรายงานความก้าวหน้าเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิเด็ก คณะกรรมการชุดนี้ประจำอยู่ที่กรุงเจนีวา ที่จะทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของแต่ละประเทศในการรับประกัน สิทธิต่างๆ ของเด็กที่ระบุไว้ในอนุสัญญา

จากรายงานฉบับล่าสุด เมื่อปี 2555 ของประเทศไทยที่จัดส่งให้คณะกรรมการสิทธิเด็ก ได้มีข้อสังเกตว่า การดำเนินงานของประเทศไทยมีความก้าวหน้าหลายประการในส่วนของการร่างกฎหมาย และ

จัดโครงสร้างของรัฐเพื่อให้ความคุ้มครองแก่เด็กและปกป้องสิทธิของพวกเขา อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการ ยังคงเน้นถึงความห่วงใยในหลายด้าน² ได้แก่

- การปกป้องคุ้มครองสิทธิของเด็กผู้ลี้ภัย
- การบังคับใช้กฎหมาย
- การกำกับดูแล และการเก็บข้อมูล
- งบประมาณของประเทศไทยในการทำงานด้านเด็ก
- การพัฒนากลไกคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการถูกร้าย และถูกแสวงประโยชน์ทางเพศ ทั้งที่เกิดในครอบครัวและนอกครอบครัว
- การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานแก่เด็กที่ขาดโอกาสที่สุด ได้แก่ เด็กกลุ่มชาติพันธุ์ เด็กผู้ลี้ภัย เด็กเร่ร่อน เด็กอพยพ เด็กยากจน เด็กที่กระทำผิด และเด็กที่ถูกค้ามนุษย์ เด็กพิการ เด็กที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้
- อายุขั้นต่ำของเด็กที่ต้องรับโทษทางกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ 10 ขวบในประเทศไทย ซึ่งเป็นอายุที่ต่ำเกินไป
- ความเหลื่อมล้ำ

ทั้งนี้ทั่วโลกได้เห็นแล้วว่าเด็กมีความสำคัญอย่างไรที่เราควรปกป้อง ในการพัฒนาประเทศกลุ่มอายุที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศคือวัยหนุ่ม-สาว หรือวัยทำงาน ที่ทำให้เกิดพลังนำไปสู่การขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ แต่คนหนุ่มสาวเหล่านี้ย่อมเติบโตอย่างมีคุณภาพจากเด็กที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการศึกษา การดูแลอย่างดี หากเด็กเติบโตในสภาพแวดล้อมอย่างที่ในจังหวัดชายแดนใต้เผชิญอยู่ หรืออยู่ในภาวะความขัดแย้งนี้ เด็กจะมีสภาพอย่างไรต่อไป Joanna Santa Barbara กล่าวในรายงานเรื่องผลกระทบจากสงครามต่อเด็กและสิ่งสำคัญที่จะยุติสงคราม Impact of War on Children and Imperative to

² http://www.unicef.org/thailand/tha/overview_5954.html

End War³ และเมื่อมาเปรียบเทียบกับจังหวัดชายแดนใต้เราก็พบว่ามีความคล้ายคลึงกับหลาย ๆ ประเทศทั่วโลกที่มีความขัดแย้งดังนี้

1.2. สถานการณ์เด็กในจังหวัดชายแดนใต้

ผลกระทบจากภาวะสงครามต่อเด็กก็เหมือนกับผลกระทบต่อผู้ใหญ่ทุกประการแต่ แตกต่างในวิถีอย่างแรกเลยก็คือ เด็กขึ้นอยู่กับการดูแล ความเห็นอกเห็นใจ และความมุ่งมั่นของผู้ใหญ่ที่รักเขา ความผูกพันนี้บ่อยครั้งที่จะถูกทำลายในห้วงเวลาสงครามที่ทำให้สูญเสียพ่อแม่ การพยายามที่จะปกป้อง ค้ำครองบุคคลในครอบครัวและทำให้ครอบครัวยังคงดำรงอยู่ได้ และ เกี่ยวกับอารมณ์ที่ไม่สามารถกลับคืนมาได้จากอาการซึมเศร้า หรือ ภาวะวิตกกังวลของครอบครัว ซึ่งเราพบว่าเด็กในพื้นที่ขัดแย้งรุนแรงมีความต้องการที่จะปกป้องบุคคลในครอบครัวเมื่อมีการชักชวนให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ว่าสามารถป้องกันอันตรายกับครอบครัวได้พวกเขาจึงเข้าร่วม⁴

เด็กอาจจะอยู่ภายใต้องค์การที่ดูแลเขาเมื่อเขาไม่มีญาติหรือกำพร้า สัดส่วนเด็กที่ได้รับผลกระทบจากสงครามจากการสูญเสียผู้ใหญ่ที่จะปกป้องเขา ทั้งนี้เด็กที่กำพร้าและไม่มีผู้ปกครองดูแลจะถูกส่งไปโรงเรียนที่มีมูลนิธิดูแลเด็กกำพร้าทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้และนอกพื้นที่เช่นที่จังหวัดสมุทรปราการ อาทิเช่น มูลนิธิอะมีร์มูฮัมหมัดเพื่อเด็กกำพร้า จังหวัดยะลา มูลนิธิอัลเกาะห์ จังหวัดสมุทรปราการ

ผลกระทบในช่วงวัยเด็กอาจส่งผลร้ายต่อวิถีชีวิตของเด็กในระยะยาวมากกว่าผู้ใหญ่โดยพิจารณาเด็กที่สูญเสียโอกาสในการศึกษาในระหว่างสงคราม เด็กที่ถูกบังคับให้ต้องเคลื่อนย้ายไปยังค่ายผู้อพยพ ที่ ๆ ซึ่งต้องใช้เวลารอคอยหลายปีเพื่อให้มีจิตปกติในสภาพแวดล้อมที่ยากลำบาก พิจารณาจากเด็กที่พิการจากสงคราม นอกจากนี้ยังมีการสูญเสีย แขน ขา การมองเห็น ความสามารถในการรับรู้ สูญเสียโอกาสในโรงเรียนและชีวิตในสังคม เด็กหญิงที่ถูกข่มขืนอาจจะสูญเสียโอกาสทางสังคม และสูญเสียโอกาสในการแต่งงาน ในระยะยาวหลังสงครามจบสิ้นลง ชีวิตพวกเขาไม่เคยที่จะไปถึงเป้าหมายที่ศักยภาพที่พวกเขามีก่อนที่จะได้รับผลกระทบจากสงคราม

1) ผลกระทบทางด้านกายภาพ

³ <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2080482/>

⁴ สัมภาษณ์ขบวนการปลดปล่อยปัตตานีเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2556

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็กที่เราสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนคือผลกระทบต่อร่างกาย ดังที่เราจะเห็นได้จากสถิติของเด็กที่เสียชีวิตและบาดเจ็บ ถึงแม้หลายฝ่ายได้แสดงความห่วงใยต่อสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ และนำไปสู่การแสวงหาทางออกหลากหลายรูปแบบทั้งการให้ยุทธศาสตร์ทางทหารและตำรวจ หรือแม้แต่การพูดคุยกับขบวนการปลดปล่อยปัตตานี เมื่อพิจารณาผลกระทบทางด้านกายภาพกับเด็กกลับพบว่าการแก้ปัญหาที่ผ่านมายังไม่เพียงพอต่อการปกป้องเด็กดังตัวเลขเชิงสถิติที่ปรากฏในตารางที่ 1 ซึ่งจากตัวเลขเราจะเห็นได้ชัดเจนว่าจำนวนเด็กที่เสียชีวิตไม่ได้ลดลงเลยแต่กลับมีสถิติที่คงที่มาตั้งแต่ปี 2552 จนถึงปัจจุบันคือปี 2556 ที่มีตัวเลขจนถึงเดือนตุลาคมมีเด็กที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบจำนวน 4 คนเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้เด็กเสียชีวิตส่วนใหญ่เกิดจากการถูกยิงขณะอยู่กับผู้ปกครองซึ่งมีเหตุการณ์ยิงและกราดยิงจำนวน 21 เหตุการณ์ ซึ่งพวกเด็ก ๆ เสียชีวิตเหมือนกับพลเรือนทั่วไปที่เป็นเหยื่อจากความรุนแรง

สำหรับจำนวนเด็กที่ได้รับบาดเจ็บกลับมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทั้งนี้เกิดจากการใช้ระเบิดซึ่งมีจำนวน 11 ครั้งที่ส่งผลกระทบต่อเด็กโดยตรง ถึงแม้เป้าหมายคือเจ้าหน้าที่ แต่การที่ระเบิดอยู่ในพื้นที่ที่มีเด็กอยู่ด้วยจึงทำให้ได้รับผลกระทบโดยตรงเช่นในกรณีเหตุการณ์วันที่ 10 กันยายน 2556 ที่โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง⁵

การได้รับบาดเจ็บยังส่งผลกระทบต่อร่างกายของเด็ก ที่หลาย ๆ คนต้องพิการจากความรุนแรงจากการต้องสูญเสียอวัยวะต่าง ๆ หรือได้รับบาดเจ็บร้ายแรงที่ทำให้ไม่สามารถควบคุมร่างกายได้ หลาย ๆ คนไม่สามารถเข้าถึงบริการการรักษาหรือได้รับการดูแล เด็กอาจจะใช้เวลา 10 ปี ในการรอคอยแขน ขาเทียม เด็กที่รอดชีวิตจากการระเบิดจะได้รับแขนขาเทียมที่จะทำให้พวกเขาเจริญเติบโตต่อไปได้ เด็ก ๆ บางรายต้องสูญเสียดวงตา และบางรายต้องใช้ชีวิตด้วยเครื่องช่วยหายใจ

นอกจากนี้ผลกระทบทางร่างกายอีกประการหนึ่งคือ การถูกละเมิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งในปี 2556 พบว่ามีเด็กที่ถูกเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกาย 3 คนในเดือนมกราคมเพียงเดือนเดียวหลังจากนั้นยังไม่มีข้อมูลที่แสดงถึงการทำร้ายเด็กอีก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้เกิดเหตุซ้ำของหน่วยงานความมั่นคง

ทั้งนี้เด็ก ๆ ในจังหวัดชายแดนใต้ที่ได้รับบาดเจ็บและเผชิญกับความทุกข์ยากจากการบาดเจ็บซึ่งเป็นผลจากความขัดแย้ง หลากหลายอาวุธที่ส่งผลกระทบต่อพวกเขาเด็ก ๆ การ

⁵ ตารางที่ 3

ระเบิดจะฆ่าหรือทำให้เกิดอาการบาดเจ็บอย่างรุนแรงต่อเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ และพวกเขาจะเจ็บปวดเป็นเวลานานทั้งนี้เด็กต้องเผชิญกับอาวุธหลากหลายชนิด ทั้งระเบิด อาวุธปืน โดยเฉพาะระเบิดที่มีอำนาจร้ายแรงและเป็นวงกว้าง ไม่จำกัดเป้าหมาย

2) ผลกระทบจากความขัดแย้งต่อเด็กทางด้านสุขภาพและจิตใจ

โรคร้าย ไข้เจ็บ การดูแลรักษาสุขภาพของเด็ก ๆ ไม่สามารถทำได้เต็มที่ในสภาพความขัดแย้งภาวะโภชนาการ น้ำสะอาด สุขอนามัย ที่อยู่อาศัย การเข้าถึงบริการการรักษาสุขภาพ ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อความเจ็บป่วยของเด็ก ๆ ในสภาพแบบนี้เด็กจะขาดแคลนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเด็กที่อยู่ในภาวะแบบนี้จะง่ายต่อการขาดสารอาหาร และการติดโรคต่าง ๆ ที่ส่งผลต่ออัตราการตายของเด็ก ๆ ได้ ในบางกรณีที่มีการวางระเบิดถนนทำให้เด็ก ๆ ไม่สามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้อย่างทันทั่วถึง หรือเกิดการคลอดเพราะภาวะได้รับการกระทบกระเทือนทำให้ส่งผลต่อสุขภาพเด็กแรกเกิด

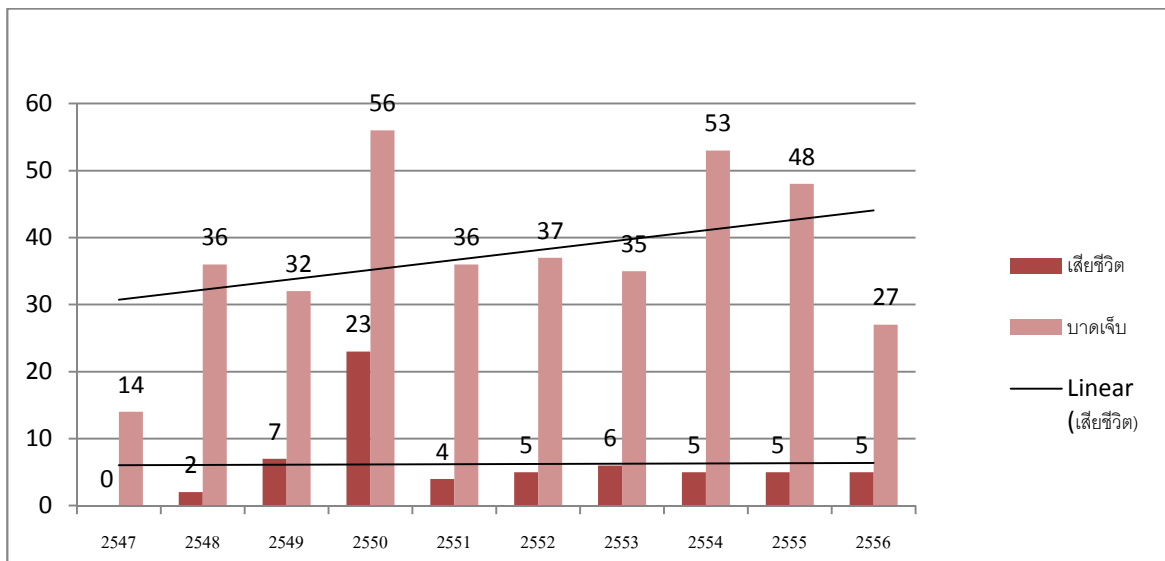
ตารางที่ 1 ข้อมูลแสดงเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ตั้งแต่ 4 มกราคม 2547 – 31 ตุลาคม 2556

ระยะเวลา	เยาวชนอายุไม่เกิน 18 ปี		รวม
	เสียชีวิต	บาดเจ็บ	
ปี 2547	0	14	14
ปี 2548	2	36	38
ปี 2549	7	32	39
ปี 2550	23	56	79
ปี 2551	4	36	40
ปี 2552	5	37	42
ปี 2553	6	35	41
ปี 2554	5	53	58
ปี 2555	5	48	53
ปี 2556*	5	27	32

รวม	62	374	436
-----	----	-----	-----

แหล่งที่มา : Deep south watch

กราฟ 1 กราฟแสดงจำนวนเด็กเสียชีวิตและบาดเจ็บจากเหตุความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้

เหตุการณ์ความไม่สงบที่ส่งผลต่อเด็กโดยตรงระหว่างเดือนมกราคม – ตุลาคม 2556

ตารางที่ 2 แสดงประเภทของเด็กที่ได้รับผลกระทบ รายเดือนปี 2556

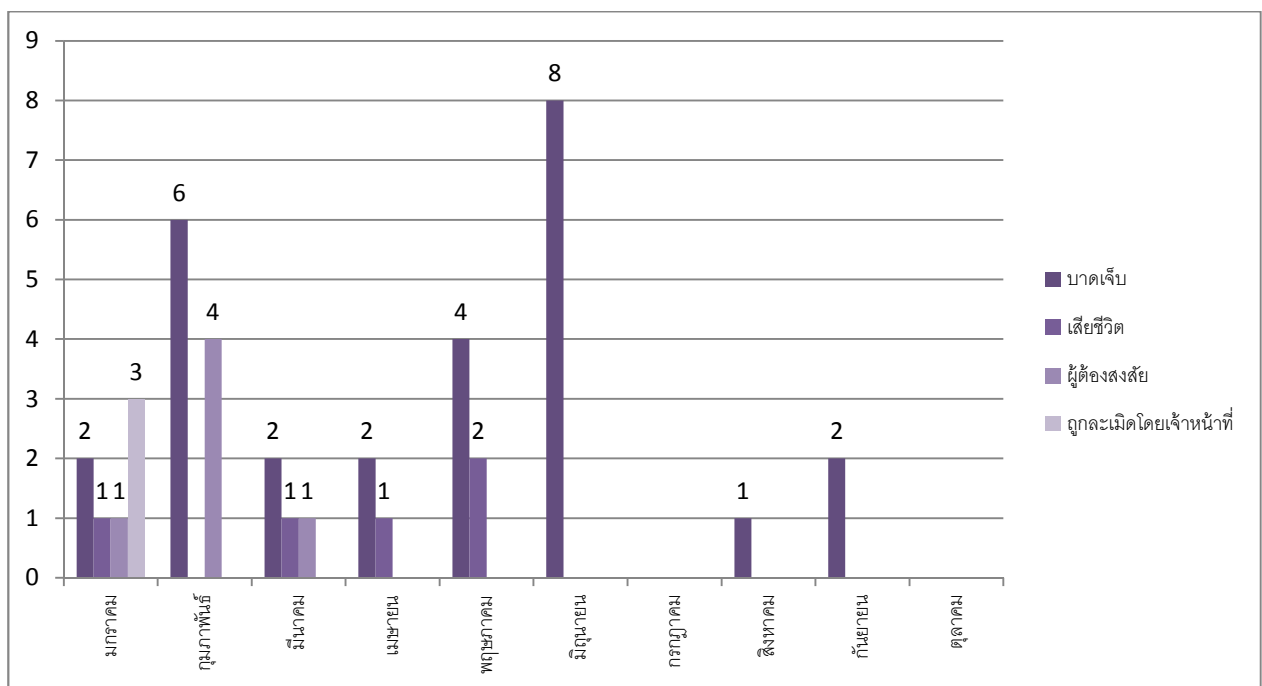
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	จำนวนรวมสะสม
1. เด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	2	6	2	2	4	8		1	2		27
2. เด็กที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	1	-	1	1	2						5

3. เด็กตกเป็นผู้ต้อง สงสัย	1	4	1							6
4. เด็กถูกเจ้าหน้าที่ ละเมิดสิทธิมนุษยชน	3	-								3
รวม	7	10	4	3	6	8		1	2	41

หมายเหตุเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุอาชญากรรม 3 คน เดือน มิถุนายน 2556

แหล่งข้อมูล กลุ่มด้วยใจ

กราฟ 2 กราฟแสดงผลกระทบต่อเด็กโดยตรงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 – 31 ตุลาคม 2556

การข่มขืน ปรากฏการณ์นี้มักจะเกิดในภาวะสงคราม การทำลายทางเชื้อชาติ และ ผู้อพยพ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดผลกระทบทางร่างกาย จากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์รวมถึง HIV/AIDS ผลกระทบทางจิตใจ และส่งผลต่อการดำเนินชีวิตต่อไป สำหรับในจังหวัดชายแดนใต้มีกรณีข่มขืนโดยเจ้าหน้าที่ทหารที่เป็นข่าว 1 รายเมื่อปี 2555 แต่มีข้อกล่าวหาหลาย ๆ กรณีที่ควรมีการตรวจสอบในเรื่องนี้เพื่อหาแนวทางในการป้องกันต่อไป

ความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เด็กที่อยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายและหวาดกลัวในระหว่างความขัดแย้งที่รุนแรง ประสบการณ์เหล่านี้จะส่งผลให้มีอาการบาดเจ็บทางจิตใจอย่างร้ายแรงจากประสบการณ์ที่เลวร้าย การสูญเสียอย่างรุนแรง และ มีชีวิตที่ไม่ปกตินำไปสู่อัตราการเกิดภาวะซึมเศร้า และ ภาวะวิตกกังวล ที่สูง ผลกระทบนี้อาจจะใช้เวลายาวนานที่จะแสดงอาการออกมาและ

เด็ก ๆ ในจังหวัดชายแดนใต้เผชิญกับปัญหาความสูญเสียที่ส่งผลให้กลายเป็นเด็กกำพร้าซึ่งจากความรุนแรงตั้งแต่ปี 2547 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2556 พบว่ามีเด็กกำพร้าบิดาจำนวน 5,141 คน กำพร้ามารดาจำนวน 223 คน กำพร้าทั้งบิดาและมารดาจำนวน 84 คน รวมเด็กกำพร้าทั้งหมด 5,448 คน⁶ และเด็กเหล่านี้อาจเลือกใช้ความรุนแรงต่อไปในอนาคต และในอีกกรณีหนึ่งที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมในการมีชีวิตอยู่ของเด็กคือการเด็กในครอบครัวผู้ต้องขังคดีความมั่นคง หรือ พ่อแม่ที่หลบหนี ที่ส่งผลต่อการศึกษา สภาวะทางเศรษฐกิจ และการก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำครอบครัวก่อนวัยอันควร

แผนภูมิที่ 3 ทำให้เราเห็นได้ว่ามีเด็กที่ต้องระวังผลกระทบทางจิตใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือเด็กที่เห็นเหตุการณ์ร้ายแรงหรือประสบเหตุด้วยตนเองจำนวนมากและส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีอายุ 4-11 ปี เพราะเด็ก ๆ สามารถที่จดจำรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้แล้ว ดังในกรณียิงครูชลธิ เมื่อปลายปี 2555

จากการสัมภาษณ์ขบวนการปลดปล่อยปัตตานี⁷ พบว่าเด็กที่สูญเสียบิดาและมารดาได้เลือกใช้ความรุนแรงในการตอบโต้ผู้ที่กระทำต่อครอบครัวของเขาหากในกรณีที่เด็กถูกกระทำจากขบวนการปลดปล่อยปัตตานีก็จะเข้าร่วมในกองกำลังฝ่ายรัฐ และหากเด็กที่ถูกกระทำจากเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นเป็นที่รักถูกกระทำจากเจ้าหน้าที่ หรือเด็กที่ถูกกระทำรุนแรงซ้ำซ้อน จากสถานการณ์ความไม่สงบเช่นการปฏิบัติที่โหดร้าย การถูกซ้อมทรมาน ทำให้เขาเกิดความเกลียดชังต่อรัฐและเลือกที่จะใช้ความรุนแรงตอบโต้

ความรู้สึกลึกซึ้งของชีวิต และ ผลกระทบทางด้านอารมณ์ ประสบการณ์ที่แตกต่างจากทั่วโลก ความเลวร้าย การปองร้ายอาจจะเป็นสาเหตุให้เด็กมีความยากลำบากและสูญเสียความหมายในการมีชีวิต พวกเขาอาจมีการเปลี่ยนแปลงมุมมองทางจริยธรรม เช่นการ โทกหก การขโมย มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางจริยธรรมเรื่องความรุนแรง การฆ่า หรือการฝึกให้ฆ่า ในการเสวนาเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2556 คุณหมอมเพชรดาว ได้กล่าวในรายงานวิจัยของกรมสุขภาพจิตที่ 15 ว่ามีเด็กจำนวนไม่น้อยเลยที่จะต้องเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตหรือที่เรียกว่าอาการทางจิตใจ (Trauma) จากการประสบเหตุรุนแรงจากสถานการณ์ความไม่สงบเช่นกรณียิงครูชลธิ ต่อหน้าเด็กในโรงเรียนกว่า 200 คน เมื่อปี 2555

⁶ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์อำนวยการบริหารราชการจังหวัดชายแดนใต้

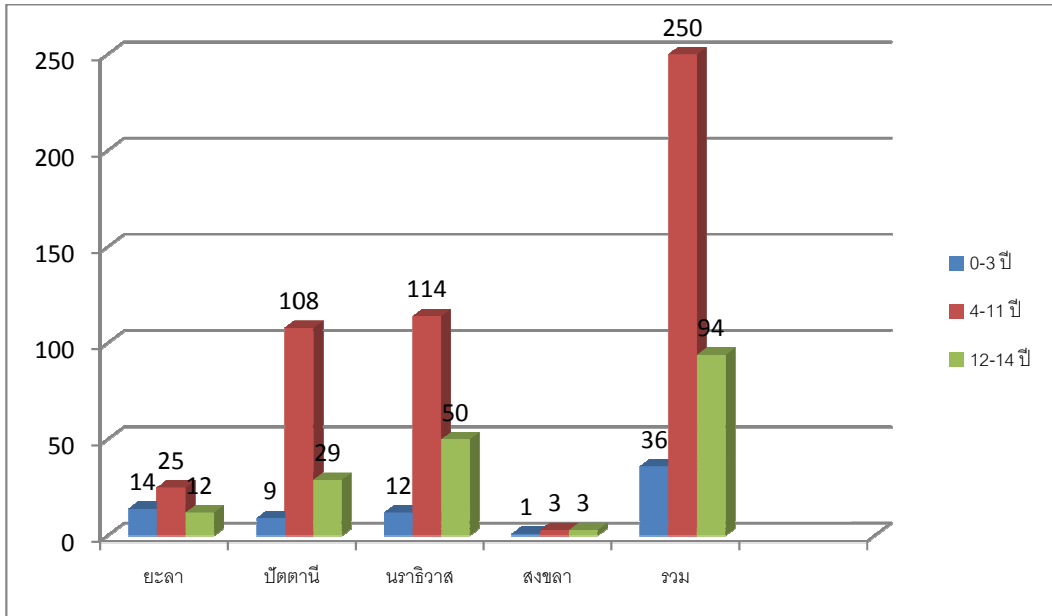
⁷ สัมภาษณ์ขบวนการปลดปล่อยปัตตานีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556

ตาราง ที่ 3 แสดงจำนวนเด็กที่ได้รับผลกระทบได้รับการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิต

	2551	2552	2553	2554	2555	2556
จำนวนเด็กที่ได้รับผลกระทบที่ เข้าฐาน VMS	ยังไม่ได้ ทำฐาน เด็กใน ระบบ	ยังไม่ได้ ทำฐาน เด็กใน ระบบ	104	17	158	380
เด็กที่มีความเสี่ยงจากการ ประเมีน	ยังไม่ได้ ทำฐาน เด็กใน ระบบ	ยังไม่ได้ ทำฐาน เด็กใน ระบบ	10	5	10	79
ผลการวินิจฉัย PTSD	NA	NA	0	1	0	ยังไม่เคย ได้รับการ วินิจฉัย จาก แพทย์

แหล่งที่มา : ศูนย์สุขภาพจิตที่ 12 นำเสนอในงานเสวนาวันที่ 2 ธันวาคม 2556

กราฟที่ 3 กราฟแสดงผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เป็นเด็กอายุ 0-14 ปี ที่ได้รับการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตในปี 2556

แหล่งที่มา ศูนย์สุขภาพจิตที่ 12 นำเสนอในงานเสวนาวันที่ 2 ธันวาคม 2556

การสูญเสียทางสังคมและวัฒนธรรม เด็ก ๆ อาจจะสูญเสียความเป็นชุมชนและวัฒนธรรมระหว่างความขัดแย้ง บางครั้งก็มีการฟื้นฟูวัฒนธรรมในค่ายผู้อพยพหรือกลุ่มคนที่อยู่นอกประเทศ ในกรณีของจังหวัดชายแดนใต้ก็มีข้อถกเถียงเรื่อง ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมต่างๆ ที่มีการไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตก

ทหารเด็ก จากรายงานของ มูลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพเมื่อปี 2554⁸ พบว่ามีการใช้เด็กเป็นเจ้าหน้าที่ซุ่มรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ซึ่งมีหน้าที่คือการปกป้องหมู่บ้านจากภัยอันตรายต่างๆ ที่รวมถึงการโจมตีจากกลุ่มติดอาวุธด้วย พวกเขาระบุหน้าที่ของตนดังนี้ การลาดตระเวนหมู่บ้าน การประจำด่านตรวจที่ทางเข้าหมู่บ้าน การเฝ้ารักษาความปลอดภัยสถานที่ที่อาจจะถูกโจมตี โดยเฉพาะโรงเรียนและมัสยิด และในบางกรณีก็รักษาความปลอดภัยให้ครูด้วย ชรบ. ยังอาจจะต้องช่วยตำรวจหรือทหารในท้องที่ในการระบุตัวผู้ต้องสงสัยรวมถึงผู้ต้องสงสัยว่าเป็นสมาชิกกลุ่มติดอาวุธ หรือบางครั้งก็ต้องเข้าร่วมปฏิบัติการทางทหารในพื้นที่โดยรอบ เข้าร่วมการลาดตระเวนกับทหาร และปฏิบัติการตรวจค้นและปิดล้อม ทั้งนี้จากรายงานยังพบอีกว่าเด็กได้รับการฝึกให้ใช้อาวุธแต่ในปัจจุบันได้รับการปฏิเสธจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องว่ามีการกำหนดอายุของผู้ที่จะสมัครเป็น ชรบ. และ อาสาสมัครทหารพราน ไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ แต่ในอีกมุมหนึ่งในกรณีความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนใต้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กที่เติบโตมาในสภาวะการใช้ความ

⁸ องค์กรพันธมิตรเพื่อยุติการใช้ทหารเด็ก และมูลนิธิยุติธรรมเพื่อสันติภาพ การคุ้มครองต้องมาก่อน ป้องกันไม่ให้เด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มพลเรือนติดอาวุธในภาคใต้ของไทย, มีนาคม 2554

รุนแรงและผลักดันให้เด็กเลือกใช้วิธีการรุนแรงแสดงออกถึงความโกรธแค้นในใจรวมไปถึงการเข้าร่วมเป็นทหารทั้งฝ่ายรัฐและขบวนการปลดปล่อยปัตตานีเพื่อต้องการแก้แค้นให้กับบุคคลในครอบครัวจากการสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2556 พบว่าการสูญเสียบุคคลในครอบครัว การอยู่ในพื้นที่ความรุนแรง ทำให้มีความต้องการปกป้องตนเอง และบุคคลในครอบครัว โดยการเข้าร่วมต่อสู้กับขบวนการปลดปล่อยปัตตานี ทั้งนี้เด็กจะได้รับมอบหมายในการดูเส้นทาง ติดตามการทำงานของผู้ที่ฝ่ายความมั่นคง จัดหาอุปกรณ์สำหรับทำระเบิด เป็นต้น

3) ผลกระทบจากการใช้กฎหมายทั้งหมดในจังหวัดชายแดนใต้

● การจับกุม ชักถาม และควบคุมตัวด้วยกฎหมายพิเศษ

เด็กที่ตกเป็นผู้ต้องสงสัยว่าเชื่อมโยงกับกลุ่มติดอาวุธจะถูกควบคุมตัวตามกฎหมายอัยการศึกและ/หรือพ.ร.ก.ฉุกเฉินในรายงานการคุ้มครองต้องมาก่อนป้องกันไม่ให้เด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มพลเรือนติดอาวุธในภาคใต้ของไทย เมื่อเดือน มีนาคม 2554ของมูลนิธิยูนิเซฟเพื่อสันติภาพพบว่า มีเด็ก 79-115 คนถูกกักขังตามพ.ร.ก.ฉุกเฉินตั้งแต่ปี 2548 ที่ศูนย์ควบคุมโรงเรียนตำรวจภูธรภาค 9 จ. ยะลา หรือ ศูนย์พิทักษ์สันติ โดยไม่มีเด็กถูกจับกุมตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา

ทั้งนี้จากการเก็บบันทึกข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2556 และจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทหารเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2556 พบว่ามีเด็กที่ถูกควบคุมตัวด้วยกฎหมายอัยการศึก และ พ.ร.ก.ฉุกเฉินจำนวน 6 คน มี มีการควบคุมตัวตั้งแต่ 3 วัน 5 วัน 7 วัน ภายใต้กฎหมายอัยการศึก และ 21 วัน ภายใต้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน (สัมภาษณ์นาย A อายุ 16 ปีเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2556) โดยกรณีที่มีความผิดร้ายแรงเช่นวางระเบิด ร่วมวางระเบิด ในการ สอบ สว นเจ้าหน้าที่ได้มีการให้นักจิตวิทยา นักสิทธิมนุษยชน ผู้ปกครอง ทนายความของทางราชการ มาพูดคุยเพื่อสอบถามความเป็นอยู่ของเด็กว่าถูกละเมิดหรือไม่ ซึ่งภายใต้ พรบ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว(แก้ไข พ.ศ. 2553) เด็กจะได้รับการคุ้มครองตั้งแต่การจับกุม ควบคุมตัว และ สอบ สว น ที่สำคัญคือจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของเด็กเป็นหลัก

● ข้อกังวลต่อการใช้กฎหมายพิเศษ

การชักถามภายใต้กฎหมายพิเศษผู้ต้องสงสัยที่เป็นเด็กจะใกล้เคียงกับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต่อผู้ต้องสงสัยที่เป็นผู้ใหญ่แต่ก็มีข้อที่น่าห่วงกังวลต่อการละเมิดสิทธิเด็กดังนี้

- 1) การจับกุมในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ไม่ได้แจ้งให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจนในเรื่องสถานที่ที่ควบคุมตัวเป็นเหตุให้ทางครอบครัวของเด็กมีความกังวลใจ
- 2) การควบคุมตัวยังมีข้อห่วงกังวลเรื่อง สถานที่ควบคุมตัวเด็กที่อยู่ในค่ายทหาร หรือ ตำรวจ ซึ่งมีกรให้อยู่คนเดียวในห้องแคบ
- 3) การซักถามจะซักถามโดยเจ้าหน้าที่ทหาร และ ตำรวจ ไม่มีเจ้าหน้าที่ สหวิชาชีพ ผู้ปกครอง หน่วยงาน อัยการ เข้าร่วมในการซักถาม ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ได้อธิบายว่าเป็นการควบคุมตัวภายใต้กฎอัยการศึก และ พรก.ฉุกเฉิน ไม่ใช่ การควบคุมตัวภายใต้กฎหมายอาญาทั่วไปในกรณีที่มีเด็กเป็นผู้ถูกกล่าวหาดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการภายใต้ พรบ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว(แก้ไข พ.ศ. 2553)
- 4) อำนาจในการปฏิบัติการภายใต้กฎอัยการศึกคือเจ้าหน้าที่ทหารยศพันเอก การปฏิบัติขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ปฏิบัติ ไม่มีได้มีระเบียบแบบแผนเป็นมาตรฐาน เพราะในกรณีการควบคุมตัวเด็กมีน้อยราย และทาง แม่ทัพ ภาค 4 จะเป็นผู้ออกคำแนะนำ ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา มีการควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยจำนวน 300 คน แต่มีการควบคุมตัวเด็กเพียง 6 คนเท่านั้นถือเป็นเปอร์เซ็นต์ที่น้อยมาก ซึ่งโดยส่วนใหญ่ในการซักถามพบว่ามีข้องเกี่ยวกับการดูต้นทาง 3 คน และเกี่ยวข้องกับการวางระเบิด 3 คน
- 5) เวลาในการซักถามเจ้าหน้าที่จะสอบสวนในเวลา 08:00-10:00 น และ 20:00-22:00 น และนอนในห้องที่เปิดไฟตลอดคืน การสอบสวนจะมีคำพูดข่มขู่เช่น ถ้าไม่รับสารภาพจะต้องติดคุกนาน เจ้าหน้าที่ทหารเป็นคนซักถามมีจับแขน บีบแขน สอบถามเรื่องคนที่อยู่ในบ้านเป็นใคร การสอบสวนไม่จำกัดเวลาแล้วแต่เจ้าหน้าที่จะเรียกสอบ

- การดำเนินคดีความมั่นคงต่อเด็ก

การดำเนินคดีต่อเด็กที่กระทำผิดในข้อหาที่เกี่ยวข้องกับคดีความมั่นคงนั้นโดยส่วนใหญ่เด็กจะถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนเหตุความรุนแรงเช่น การดูต้นทาง การขับรถเพื่อไปกระทำผิด การโรยตะปูเรือใบขัดขวางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดทางอาญา ในปี 2556 เด็กที่ตกเป็นผู้ต้องสงสัยจำนวน 6 คน ได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมจำนวน 3 คน และมีคำพิพากษาลงโทษ 1 ราย อัยการสั่งไม่ฟ้อง 1 ราย และ ศาลพิจารณายกฟ้อง 1 ราย

- การติดตามพฤติกรรมหลังการปล่อยตัวเด็กผู้ต้องสงสัย

หลังจากปล่อยตัวเด็กไปเจ้าหน้าที่ทหารจะมีการติดตามพฤติกรรมโดยหน่วยเฉพาะกิจในพื้นที่ เช่นการไปเยี่ยมเยียน เรียกมาพบปะ จัดกิจกรรมกลุ่ม หรือ คะวะห์ เพื่อปรับทัศนคติให้กับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับกรณีที่ย้ายการส่งไม่ฟ้องเด็ก และมีการดำเนินการถอนหมาย พรก. นุคเงิน โดยมีเงื่อนไขคือต้องไปกะวะห์(กิจกรรมเผยแพร่ศาสนา)เป็นเวลา 20 วัน ตามที่เจ้าหน้าที่ทหารกำหนด ซึ่งการกะวะห์หรือการเยี่ยมโดยเจ้าหน้าที่ทำให้เด็กมีความรู้สึกกลัวและกังวล

ตามกฎหมายการศึกษา ทหารอาจจะจับกุมบุคคลที่ถูกต้องสงสัยว่า “ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีเหตุอันควรสงสัยว่า บุคคลใดจะเป็นราช ศัตรูหรือได้ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ หรือต่อคำสั่งของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร” (มาตรา 15 ทวิ, กฎการศึกษา พ.ศ. 2457) โดย ไม่ต้องมีหมายจับ และสามารถควบคุมตัวบุคคลนั้น ได้นานถึงเจ็ดวันเพื่อทำการสอบสวนหรือเพื่อความจำเป็นทางการทหารอื่นใด ตาม พ.ร.ก.นุคเงิน บุคคลหนึ่งอาจจะถูกจับกุมตัวและถูกควบคุมไว้เพื่อเป็นการป้องกันเหตุไว้ก่อนหรือเพื่อ “ให้เกิดความร่วมมือ” กับ เจ้าหน้าที่ ได้นาน 30 วัน

1.3. ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายในการปกป้องเด็กจากความรุนแรงในสถานการณ์ความขัดแย้ง

- ปัญหาความขัดแย้งในจังหวัดชายแดนใต้

1. ความขัดแย้งที่ยืดเยื้อกว่า 10 ปี ที่มีที่มาจากหลาย ๆ ปัจจัย อาทิเช่น ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง ศาสนา อัตลักษณ์ และ ความเป็นธรรม ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง ความขัดแย้งนี้จึงแปรเปลี่ยนเป็นการใช้ความรุนแรงต่อกันและสร้างสภาวะแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของเด็ก จึงจำเป็นต้องพิจารณาในการแก้ปัญหาที่รากเหง้าเพื่อสันติภาพที่ยั่งยืน
2. สถานการณ์ความรุนแรงจากกลุ่มขบวนการ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เสี่ยง ในการปิดล้อม การตรวจค้น และจับกุม ส่งผลต่อสภาพจิตใจเด็กเพราะจะมีเด็กอยู่ในสถานการณ์เหล่านี้แต่ไม่มีการเฝ้าติดตามผลกระทบทางด้านจิตใจของเด็กที่เกิดจากการถูกระงับของบุคคลอันเป็นที่รัก

- อุปสรรคที่ส่งผลต่อเด็ก

อุปสรรคที่สำคัญที่ส่งผลต่อการปกป้องเด็กคือ

- 1) ความไว้วางใจระหว่างประชาชนมลายูมุสลิม กับรัฐมีน้อยจึงทำให้เสี่ยงต่อความเข้าใจผิดในทุกๆด้านและง่ายต่อการถูกชักชวนเข้าร่วมในการใช้ความรุนแรง
- 2) การบังคับใช้กฎหมายพิเศษหลายฉบับที่ใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ไม่ได้กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติต่อกรณีเด็ก
- 3) ฝ่ายความมั่นคงดำเนินมาตรการต่าง ๆ ภายใต้หลักคิดที่ว่าเด็กไม่ใช่เป้าหมายโดยตรงจึงทำให้ละเลยต่อการใส่ใจในวิธีปฏิบัติที่สามารถปกป้องเด็กได้
- 4) ฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปัตตานีไม่ได้คำนึงถึงผลจากการกระทำที่ส่งผลต่อเด็กและโดยตรงเช่นในกรณีวางระเบิดในที่สาธารณะ

- ความท้าทายในการปกป้องเด็กและสตรีจากการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงโดยตรง

- 1) หลาย ๆ เหตุการณ์การเสียชีวิตและบาดเจ็บของเด็กเป็นผลมาจากการก่อเหตุความรุนแรงต่อผู้ปกครองของเด็กหรือเกิดเหตุในที่สาธารณะ ดังนั้นความท้าทายนี้คือการก่อเหตุรุนแรงที่ไม่ส่งผลโดยตรงต่อเด็กได้อย่างไร
- 2) มีเหตุที่เด็กเป็นเป้าหมายโดยตรงดังนั้นเราจะมีวิธีการป้องกันมิให้เด็กถูกกระทำรุนแรงจะทำได้อย่างไร

1.4. แนวทางการแก้ไข

จากความรุนแรงที่เกิดขึ้นถึงแม้หลาย ๆ ฝ่ายจะพยายามค้นหาแนวทางแก้ไขและยุติความขัดแย้งแต่คงต้องใช้เวลา และในระหว่างการเดินทางของสันติภาพเราคงไม่อยากเห็นเด็ก ๆ ต้องเผชิญกับผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น จึงขอให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพิจารณาถึงข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้
เจ้าหน้าที่รัฐ

5. ควบคุม และตรวจตราการมีอาวุธไว้ในครอบครอง ของประชาชนอย่างเข้มงวด และพยายามสกัดกั้น ป้องกัน มิให้มีการใช้อาวุธในแหล่งชุมชน
6. รมรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล สิ่งผิดปกติเพื่อสกัดกั้นอาวุธหรือวัตถุที่อาจเป็นระเบิดที่ใช้ก่อเหตุรุนแรง
7. การปฏิบัติงานควรรัดกุม รอบคอบ และระมัดระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาชน
8. ไม่ชักชวนชี้นำเด็กในการจับอาวุธ

ผู้ใช้ความรุนแรง

5. ขอให้กำหนดเป้าหมายที่มีใช้ประชาชนผู้บริสุทธิ์ หรือผู้ที่ไม่มีอาวุธเพื่อให้การต่อสู้นั้นเป็นไปตามหลักสากล ในการต่อสู้ในภาวะสงครามหรือทุกฝ่ายเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชน
6. ขอให้ระมัดระวังมิให้การก่อเหตุนั้นกระทบต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์หรือใช้การต่อสู้ในเชิงสันติวิธี หรือการต่อสู้เชิงสัญลักษณ์
7. ขอให้การต่อสู้ของท่านไม่ไปกระทบต่อสิทธิเด็ก
8. ไม่ชักชวนชี้นำเด็กในการใช้ความรุนแรง

ผู้ปกครองของเด็ก

5. ควรดูแลเด็กให้อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็กเพื่อป้องกันการชักจูงไปในทางที่ผิด
6. ชี้แจงทำความเข้าใจกับเด็กเรื่องผลกระทบจากความรุนแรงเพื่อมิให้เด็กใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาทั้งกรณีปัจเจกหรือโดยรวม
7. ฝ้าสังเกตเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความสูญเสียทางด้านจิตใจอย่างใกล้ชิดและเยียวยาจิตใจเพื่อป้องกันผลกระทบทางด้านจิตใจที่อาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงต่อไป
8. ให้คำแนะนำเด็กในการเฝ้าระวังสิ่งผิดปกติที่อาจเป็นวัตถุต้องสงสัย

การปกป้องคุ้มครองเด็กเพื่อให้มีชีวิตรอดนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งและมีการใช้ความรุนแรงต่อกัน แต่หากทุกคนเห็นความสำคัญของการมีชีวิตรอดของเด็กและตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อสังคม คงต้องหันกลับมาพิจารณากันใหม่ว่าเด็กไม่ควรจะเป็นลูกหลงอีกต่อไปอีกทั้งการที่เด็กต้องพบเห็นเหตุการณ์ความรุนแรงเช่นการอยู่ในเหตุการณ์ยิง ระเบิด หรือ เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลในครอบครัว ที่จะส่งผลกระทบต่อจิตใจอย่างร้ายแรงถึงแม้จะมีกระบวนการรักษาหรือเยียวยาที่อาจจะใช้เวลาในการรักษาแตกต่างกันขึ้นอยู่กับครอบครัวและชุมชนด้วยเช่นกัน แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้เด็กมีสภาพจิตใจที่กลับคืนมาเหมือนก่อนเกิดเหตุการณ์ได้และไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา สิ่งสำคัญนั้นคือการสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนโดยสันติวิธี

ตารางที่ 3 แสดงเหตุการณ์ความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อเด็ก

ลำดับที่	วันที่	เหตุการณ์	ผลกระทบต่อเด็ก
1	9 มกราคม 2556	เกิดเหตุการณ์กราดยิงที่ร้านคาราโอเกะ ร้านน้องนัค ที่ถนนโลกเคียน ม. 13 ตำบลโลกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ทำให้มีผู้บาดเจ็บสามคน คือ นางสาวทิพย์สุดา สัจวรรณ อายุ 15 ปี ซึ่งเป็นหลานของ	บาดเจ็บที่สะโพก

		เจ้าของร้าน และอีกสองคนเป็นพนักงานร้านนึ่งนวด คือ นางสาวราญทองใบ อายุ 34 ปี และ นางสาวทิพย์มณี จันทบุรี อายุ 26 ปีหลังจากนั้นประมาณ 10 นาที ก็มีเหตุมอเตอร์ไซค์บอมบ์ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามร้านคาราโอเกะ ทำให้มีเด็กชายสองคนถูกสะเก็ดระเบิด คือ เด็กชายชูโฮมัน ยูโตะ และ ชูฮัจวัน เจ๊ะ โตะ	
2	12 มกราคม 2556	ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง 200 นาย บุกจู่โจม ปิดล้อม ตรวจค้นบ้านเลขที่ 77 หมู่ที่ 2 ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จับกุมผู้ต้องสงสัยจำนวน 5 คนและมีเด็กอายุ 16 ปี นำไปสอบสวนขยายผลที่กรมทหารพรานที่ 41 จังหวัดยะลา	มีการเผยแพร่ภาพเด็กในสื่อหลัก
3	15 มกราคม 2556	เด็กถูกเจ้าหน้าที่ทหารจับเข่าตัวและตบที่ท้ายทอย 2 คน ที่อำเภอ รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส	เด็กเจ็บเล็กน้อย
4	21 มกราคม 2556	คนร้าย 2 คนมีรถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนขนาด .38 ตามประกบยิงรถจักรยานยนต์ที่มี นางนกน้อย แซ่หลี่ อายุ 40 ปี มีนายณรงค์ คงทน สามีวัย 45 ปี และ ด.ช.นवल เมือง อายุ 12 ปีซ้อนท้ายมาด้วย กระสุนถูกนายณรงค์ได้รับบาดเจ็บ และ ด.ช.นवलเสียชีวิต เหตุเกิดบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 ท้องที่บ้านดอนรักจะรัง หมู่ 7 ต.ดอนรัก อ.หนองจิก จ.ปัตตานี	เด็กเสียชีวิต
5	23 มกราคม 2556	ครูโรงเรียนตันหยง อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ถูกยิงเสียชีวิตต่อหน้าเด็ก 292 คน	ผลกระทบทางจิตใจ
6	30 มกราคม 2556	เด็กอายุ 17 ปีถูกเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกายในเวลากลางคืนที่ตำบลเปียน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	เด็กบาดเจ็บที่ใบหน้า ตาบวม ฟกช้ำ
7	4 กุมภาพันธ์ 2556	กรณี ยิงรถนายอำเภอมาขอ จังหวัดปัตตานี บนถนนสายยะรัง-มาขอ ตำบลแว้ง อำเภอมาขอ จังหวัดปัตตานี เมื่อ เป็นเหตุให้ น.ส.ดารณี บาอะะ นักเรียนโรงเรียนเตรียมวิทยาบ้านอาหมง ตำบลสากอได้ อำเภอมาขอ อยู่บ้านเลขที่ 14 หมู่ 4 ต.โคกสะอาด อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ที่ขับรถผ่านใกล้ที่เกิด ถูกยิง	บาดเจ็บที่ขา
8	5 กุมภาพันธ์ 2556	เหตุยิงกันมีผู้เสียชีวิต 4 ราย ที่ตลาดบ้านกรงปินัง หมู่ 7 ต.กรงปินัง จังหวัดยะลา พบศพชายหญิง 4 ราย ถูกยิงด้วยอาวุธปืนสงครามเอ็ม 16 อาท้าว และอาวุธปืนพกขนาด 9 มม. นาย A อายุ 17 ปีเห็นเหตุการณ์	ได้รับผลกระทบทางจิตใจ
9	12 กุมภาพันธ์ 2556	เหตุเกิดขณะชุดทหารดังกล่าว ขับรถบรรทุก 6 ล้อ ไปรับพนักงานเพื่อทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่าง วังพญา-ท่าธง โดยจุดลอบวางระเบิดอยู่ที่บริเวณถนนสายท่าธง-วังพญา บ้านคูแบบทาระ หมู่ที่ 1 ตำบลท่าธง อำเภอรามัน เจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต 5 นาย	เด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัย 2 คน
10	10 กุมภาพันธ์ 2556	เกิดเหตุคนร้ายกราดยิงบ้านประชาชนในพื้นที่ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี	เด็กได้รับ

		จำนวน 6 หลัง ระยะทางกว่า 500 เมตรอย่างใจเย็น เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 4 คน โดยเป็นเด็กจำนวน 3 คน	บาดเจ็บ 3 คน
11	11 กุมภาพันธ์ 2556	เมื่อเวลา 15.40 น. วันที่ 11 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ได้มีกลุ่มคนร้ายเคลื่อนไหวในพื้นที่ ม.2 บ้านโพธิ์ ต.มะกรูด อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒนชัย ผบก.ภ.จ.ปัตตานี ร่วมกับพลตรีธวัช สุขปลั่ง ผบ.ฉก.ปัตตานี ร่วมกันสนธิกำลังทั้งตำรวจทหารร่วม 100 นาย เข้าไปปิดล้อมตรวจค้นบ้านในหมู่บ้านที่บ้านเลขที่ 34/4 ม.2 ซึ่งเป็นคอนกรีตชั้นเดียว พบนาย A อายุ 17 ปี เป็นลูกชาย นายมานะ การิม เจ้าของบ้าน ซึ่งผู้เป็นพ่อแต่ไม่ได้อยู่บ้าน จึงได้ทำการสอบสวนเบื้องต้น ขณะที่กำลังสอบสวน ได้มีคนร้ายอีกคนอยู่ในบ้าน ได้ใช้อาวุธปืนยิงเจ้าหน้าที่ เข้าไปหลายนัด ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องวิ่งหนีหาที่กำบัง และออกจากบ้าน ปรากฏว่ากระสุนปืนถูก สดท.สุกรี ศรีบุญ อายุ 35 ปี เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.โคกโพธิ์ มีบาดแผลถูกกระสุนปืน 9 มม.เข้าบริเวณแก้ม อาการสาหัส จึงรีบนำตัวส่งโรงพยาบาลโคกโพธิ์ และส่งโรงพยาบาลปัตตานีในเวลาต่อมา	เด็กถูกดำเนินคดีและอัยการสั่งไม่ฟ้อง เจ้าหน้าที่ทหารให้เข้าร่วมโครงการคະວະຫໍ
12	12 กุมภาพันธ์ 2556	เหตุเกิดขณะชุดทหารดังกล่าว ขับรถบรรทุก 6 ล้อ ไปรับพนักงานเพื่อทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่าง วังพญา-ท่าธง โดยจุดลอบวางระเบิดอยู่ที่บริเวณถนนสายท่าธง-วังพญา บ้านกูแบบทาระ หมู่ที่ 1 ตำบลท่าธง อำเภอรามัน เจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต 5 นาย	เด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัย 2 คน
13	17 กุมภาพันธ์ 2556	วางระเบิดบริเวณหน้าร้านอาหารใกล้กับร้านบิ๊กเป็นคอฟฟี่แอนด์เรสเตอรอง ตั้งอยู่ริมวงเวียนหอนาฬิกา ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี เสียชีวิต 3 และบาดเจ็บ 9 รวมทั้งเด็ก	เด็กบาดเจ็บ
14	20 กุมภาพันธ์ 2556	ผู้ถูกควบคุมตัว นาย A อายุ 18 ปี เด็กนักเรียน โรงเรียน B อยู่ชั้น ม. 6 ได้มีเจ้าหน้าที่ทหารมาที่บ้านต้องหาตัว แต่นาย A ไม่อยู่บ้าน ไปเรียนหนังสือ ทางเจ้าหน้าที่ให้ผู้ใหญ่บ้านกับคนในครอบครัวไปรับตัวมา แล้วนาย A ก็ถูกควบคุมตัวตั้งแต่ ถูกควบคุมตัวอยู่ที่ค่ายทหารพราน 41 วังพญา	เด็กถูกควบคุมตัว
15	24 กุมภาพันธ์ 2556	คนร้ายวางระเบิดหน้าร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ที่อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ทำให้เด็กอายุ 3 ปี ได้รับบาดเจ็บ	เด็กบาดเจ็บ
16	5 มีนาคม 2556	คดีนาย C ขับรถไปกับเพื่อนรุ่นพี่ไปปล้นร้านทองที่แถวทางรถไฟ อ.เมือง จ.ยะลา เขาให้การว่าตนเองเป็นคนขับรถให้ โดยไม่ทราบว่าเพื่อนรุ่นพี่นั้นจะเข้าไปก่อเหตุปล้นร้านทอง โดยไม่ทราบว่าของที่เขาไปในรถมีประทัดขัณฑ์	เด็กถูกดำเนินคดี
17	8 มีนาคม 56	เหตุคนร้ายใช้อาวุธปืนสงครามกราดยิงใส่กลุ่มเยาวชนที่กำลังเล่นบาสเก็ตบอลที่สนามหน้าสมาคม ชื่นเหลียง เขตเทศบาลตำบลปะลู่	เด็กบาดเจ็บ

		อ.สุโขทัย จังหวัดนครราชสีมาทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 1 คน ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บคือ ด.ช.ตรีพัฒน์ วาโรณี อายุ 15 ปี กระสุนปืนของคนร้ายที่บริเวณสะพานโพธิ์ชัย 1 นัด	
18	26 มีนาคม 56	เกิดเหตุขณะน.ส.ชูไรยา นาวา อายุ 15 ปี ซ้อนท้ายพี่ชายกลับบ้านถูกคนร้ายช่มยิง ทั้งสองคนจนได้รับบาดเจ็บ ถูกยิงด้วยอาวุธปืนไม่ทราบชนิดเข้าที่สะโพก ที่อำเภอมาขอ จังหวัด ปัตตานี	เด็กบาดเจ็บ
19	21 มีนาคม 2556	เหตุระเบิดที่หน้าร้านไอศกรีมบนถนนสุวรรณมงคล กลางเมืองปัตตานีทำให้นิโชนิฟูนิ นิสานี อายุ 9 ขวบ เสียชีวิต	เด็กเสียชีวิต
20	13 เมษายน 2556	ขณะที่สองแม่ลูกกำลังขับรถกลับบ้านบนถนนสาย มีคนร้ายยิงบนถนนสาย 4092 ระหว่างอ.รามัน- อ.ทุ่งยางแดง หมู่ 2 บ้านป่าเขปูเต๊ะ ต.ปาตูทำให้ น.ส.ขวัญฤดี ตั้งแสง อายุ 17 ปี มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด .38 เข้าที่บริเวณลำตัว และลำคอ รวม 4 นัดเสียชีวิต	เสียชีวิต
21	22 เมษายน 2556	เกิดเหตุคนร้ายไม่ทราบจำนวน ลอบวางระเบิดก่อนจุดชนวน ในพื้นที่บ้านลูโบ๊ะกาเยาะ ต.เฉลิม อ.ระแงะ จ.นราธิวาส ในขณะที่เจ้าหน้าที่ทหารพรานร้อย ทหารพรานที่ 1104 กรมทหารพรานที่ 11 กำลังเดินเท้าออกลาดตระเวนเส้นทางผ่านมา เบื้องต้น แรงระเบิดทำให้เด็กวัย 10 ขวบ ถูกลูกหลง ถูกสะเก็ดระเบิดได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย 2 ราย	เด็กบาดเจ็บ
22	1 พฤษภาคม 2556	มีเหตุกราดยิงที่ตำบลสุระมิแลทำให้มีผู้เสียชีวิต 6 คน รวมเด็กอายุ 3 ขวบ	เสียชีวิต
23	9 พฤษภาคม 2556	มีเหตุกราดยิงรถกระบะที่ตำบลปล่องหอย อำเภอเกาะป้อ จังหวัดปัตตานี ทำให้เด็กอายุ 12 ปีเสียชีวิตพร้อมพี่ชาย	เสียชีวิต
24	19 พฤษภาคม 2556	มีเด็กชายและเด็กหญิงบาดเจ็บ 2 คนจากเหตุการณ์กราดยิงแม่ที่เป็นทหารในร่มมีแต่ผู้หญิงคนแก่และเด็ก	เด็กบาดเจ็บ 2 คน
25	25 พฤษภาคม 2556	มีเด็กบาดเจ็บจากเหตุระเบิดถนนเมื่อรถ EOD ผ่านบนถนนสายยะลา-ท่าสาปหลังตรวจเหตุระเบิดที่อำเภอยะหะยา 1 คน ทำให้มีเด็กบาดเจ็บจากระเบิด 1 คน	เด็กบาดเจ็บ 1 คน
26	26 พฤษภาคม 2556	เกิดเหตุเด็กบาดเจ็บจากการถูกยิงขณะนั่งรถจักรยานยนต์ไปกับพี่สาวที่อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส	เด็กบาดเจ็บ 1 คน
27	2 มิถุนายน 2556	เวลา 23.00 น. คนร้าย 4 คนมีรถจักรยานยนต์ 2 คันเป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนพกสั้นขนาด .38 ยิงใส่กลุ่มนักเรียนขณะนั่งคุยกันบริเวณลานคนเดิน หน้าโรงเรียนสุโขทัย-โก-ลก ในเขตเทศบาลเมืองสุโขทัย อ.สุโขทัย-โก-ลก จ.นราธิวาส ทำให้เยาวชน 3 รายได้รับบาดเจ็บ เป็นเด็กหญิง 2 ราย และเด็กชาย 1 ราย ทั้งหมดอายุ 14 ปี เป็นนักเรียนชั้น ม.1 ของโรงเรียนแห่งหนึ่งใน อ.สุโขทัย-โก-ลก คือ ด.ญ.	3 คน หญิง 2 ชาย 1

		<p>อัสมะห์ หลี อายุ 14 ปี นักเรียนชั้น ม.1/2 โรงเรียนเทศบาล 3 ถูกยิงที่แขนซ้ายกระดูกแตกละเอียด ได้รับบาดเจ็บสาหัส ค.ญ.นเดียร์ ยะปา อายุ 14 ปี นักเรียนชั้นมัธยมต้น เรียนอยู่ที่ กสน.สุโขทัย-ลก ถูกกระสุนปืนเล็กที่บริเวณใต้ตาขวาได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย และนายไพโรดาวิ มะเซ็ง อายุ 14 ปี ถูกกระสุนปืนที่บริเวณก้น มีบาดแผลเป็นรอยฟกช้ำเท่านั้น</p>	
28	18 มิ.ย.56	<p>เมื่อเวลา 08.30 น. พ.ต.อ.กองอรรถ สุวรรณขำ ผกก.สภ.มายอ จ.ปัตตานี รับแจ้งเกิดเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดเจ้าหน้าที่ทหาร สังกัด ร้อย ร.15333 ลก.ปัตตานี 25 ซึ่งกำลังออกปฏิบัติหน้าที่ รปภ.เส้นทางของครู เหตุเกิดที่ บนถนนสายชนบท บ้านม่วงหวาน -บ้านกระโด หมู่ที่ 2 ต.สาทอบน อ.มายอ จ.ปัตตานี เป็นเหตุให้มีเจ้าหน้าที่เสียชีวิต 1 นาย และยังมีเจ้าหน้าที่ทหารได้รับบาดเจ็บ 1 นาย รวมถึงค.ญ.ซัลมา เมะเฮง อายุ 6 ขวบ ถูกสะเก็ดระเบิดที่บริเวณหลังได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยส่วนเด็กอาศัยอยู่บ้านตรงข้ามที่เกิดเหตุกำลังอยู่หน้าบ้านเพื่อเตรียมตัวจะ ขึ้นบ้าน เพื่อจะแต่งตัวไปโรงเรียน ถูกสะเก็ดระเบิดบาดเจ็บดังกล่าว</p>	<p>ค.ญ. ซัลมา 1 เมะเฮง อายุ 6 ขวบ เจ็บ</p>
29	26 มิถุนายน 2556	<p>เวลา 15.00 น. วันที่ 26 มิถุนายน พ.ต.อ.โกวิทย์ รัตนโชติ ผกก.สภ.ทุ่งยางแดงมีเหตุระเบิดหัวสะพานปากู บนถนนสาย 4072 ระหว่างน้ำคำ-ปากู หมู่ 5 บ้านปากู ต.ปากู อ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี ระเบิดชุมชนจิกันกระสุน ตอนครึ่ง สีขาว ทะเบียน บจ 8741 ยะลา สภ.พรหมบุรี ทั้งกัน ล้อทั้ง 4 แตก มีเจ้าหน้าที่เสียชีวิตและบาดเจ็บ และมีชาวบ้านถูกถล่ม 3 คน ทราบชื่อคือ นางสาวลิอมา ยาพา อายุ 57 ปี ค.ญ. อาดิฉา หลีหวัง อายุ 5 ขวบ และค.ญ.ณัฐริชาร์ คณานพ อายุ 5 ขวบ ขณะเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ทหารหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ 44 กลับจากงานพัฒนาพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างใน ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น เพื่อกลับเข้าฐานที่ อ.ทุ่งยางแดง โดยมีรถจักรยานยนต์ของนางสาวลิอมา ยาพา 2 คนซ้อนมาด้วย เมื่อถึงที่เกิดเหตุคนร้ายได้จุดชนวนระเบิดแสวงเครื่องหนัก 5 กิโลกรัม ที่นำไปฝังไว้แล้ว</p>	<p>ค.ญ. อาดิฉา หลีหวัง อายุ 5 ขวบ และค.ญ.ณัฐริชาร์ คณานพ อายุ 5 ขวบ</p>
30	27 มิถุนายน 2556	<p>17.30 น. ร.ต.อ.รุสดี กะโด ร้อยเวร สภ.เมืองยะลา ได้รับแจ้งมีคนถูกยิงบนถนนสายบุรี-โกตาบารู บ้านบุรี หมู่ 8 ต.บุรี หลังรับแจ้งจึงนำกำลังเดินทางไปตรวจสอบที่เกิดเหตุพร้อม พ.ต.อ.เพชรพล ณ นคร ผกก. ที่เกิดเหตุอยู่เลขตลาคันัดประจำวันพฤหัสบดี ประมาณ 100 เมตร พบศพนางชูชัยณี ลงซา อายุ 25 ปี ถูกยิงด้วยอาวุธปืนไม่ทราบขนาดที่ลำตัว 1 นัด ค.ช.อานัส ลาดิสะ อายุ 14 ปี ถูกชายอีกคนกำลังร้องให้ คร่ำครวญเป็นที่น่าเวทนา ใกล้กันพบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า สีดำ ทะเบียน ขจจ 865 ยะลา ล้อมอยู่</p>	<p>ค.ช. อา ชอ ฟลอน ลาดิสะ อายุ 3 ขวบ ถูกยิงที่ไหล่ซ้าย กระสุนฝังใน และ ค.ช.อานัส ลาดิสะ อายุ 7</p>

		นอกจากนี้ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลทราบชื่อ ค.ช. อาซอพลอน ลาดีสะ อายุ 3 ขวบ ถูกยิงที่ไหล่ซ้าย กระสุนฝังใน และ ค.ช.อาลัน ลาดีสะ อายุ 7 ขวบ มีบาดแผลรอยถลอก จากการสอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุ นางชูชัยณี ได้ชี้รถคันดังกล่าว ไปปรับ ลูกชาย 2 คนที่ โรงเรียนรังสีอนุสรณ์ ในเขตเทศบาลนครยะลา โดยมี ค.ช.อานัส นั่งซ้อนท้ายไปด้วย ระหว่างกลับบ้านได้มีคนร้าย 2 คนจี้รถจักรยานยนต์ตามมาประกบยิงหลายนัดทำให้มีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บดังกล่าว	ข ว บ มี บาดแผลรอย ถลอก
31	29 มิถุนายน 2556	เหตุยิงนักเรียนที่มาโรงเรียนเพื่อร่วมต้อนรับนักกีฬาจาก จ.จันทบุรี ที่มาร่วมการแข่งขันกีฬาคูรัมิตร์เบญจมาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 4 ในเมืองปัตตานี จากนั้นเดินทางกลับบ้าน โดยนักเรียนชายเป็นคนจี้พอมมาถึงที่เกิดเหตุ ได้มีคนร้ายชายจำนวน 2 คน จี้รถ จยย.ไม่ทราบชนิดตามประกบ และใช้อาวุธปืนกระหน่ำยิง ทำให้รถเด็กนักเรียนเสียหายล้มล้มตกร้างถนน ส่วนคนร้ายเร่งเครื่องหลบหนีไป ทำให้เด็กทั้งสองได้รับบาดเจ็บ	เด็กบาดเจ็บ 1 คน
32	12 สิงหาคม 2556	เหตุระเบิดบนสะพานปิโย ระหว่างหมู่ 4-หมู่ 5 บ้านท่าบง ต.ม่วงเคี้ยว เจ้าหน้าที่จะนำกำลังไปที่เกิดเหตุพบว่าขณะที่ จนท.อส.แม่ลาน จำนวน 4 นาย นำกำลังเพื่อไปตรวจสอบเหตุเผาขบวนรถยนต์ และเขียนข้อความบนสะพาน ปรากฏว่าเมื่อมาถึงที่เกิดเหตุพบชาวบ้านได้ช่วยกันดับไฟจนดับแล้ว คนร้ายจึงฉวยโอกาสกดชนวนระเบิดแสวงเครื่องที่ซุกไว้จนเกิดระเบิดขึ้นเสียงดังสนั่น เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บดังกล่าว เจ้าหน้าที่เชื่อคนร้ายน่าจะลงเจ้าหน้าที่ให้เข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ แล้วกดชนวนระเบิดหมายสังหารเจ้าหน้าที่ แต่มีชาวบ้านอยู่ด้วยจึงถูกลูกหลง	เด็กบาดเจ็บ 1 คน
33	10 กันยายน 2556	เมื่อเกิดเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดถึงในเขตโรงเรียนในพื้นที่ อ.เมือง จ.ยะลา โดยเมื่อเวลา 10.05 น.วันอังคารที่ 10 ก.ย.2556 ที่โรงเรียน คณะราษฎรบำรุง 2 ตั้งอยู่หมู่ 3 บ้านบาโง ต.ยูโป อ.เมือง จ.ยะลา มีเจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิตและบาดเจ็บ จึงรีบประสานส่งกำลังชุดไปตรวจสอบในที่เกิดเหตุพบศพ ส.อ.ประเทศ จันทร์อิน อายุ 30 ปี และพลทหารวุฒิชัย ทองบุญช่วย อายุ 22 ปี สังกัดกองร้อยทหารราบที่ 5033 (ร้อย ร.5033) หน่วยเฉพาะกิจยะลา 11 สภาพศพถูกขุดจากแรงระเบิด นอกจากนั้นยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 2 ราย คือ พลทหารธีรพงศ์ สมจิตร อายุ 22 ปี สังกัดเดียวกัน และ ค.ช.อัยฎาวุฒิ บุญเทียน อายุ 13 ปี นักเรียนชั้น ม.2/2 โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง 2 ขณะที่เจ้าหน้าที่ทหารชุดดังกล่าวมี ส.อ.ประเทศ เป็นหัวหน้าชุด นำกำลังจำนวน 6 นายออกจากรฐานปฏิบัติการเพื่อไปรักษาความปลอดภัย	เด็กบาดเจ็บ 1 คน

		<p>บริเวณโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง 2 โดยได้แยกย้ายกันตรวจการณ์รอบๆ โรงเรียน จากนั้น ส.อ.ประเทศ พร้อมด้วยพลทหารวุฒิชัยได้เดินไปนั่งพักบริเวณที่นั่งใต้ต้นไม้ตรงจุดเกิดเหตุ ทันใดนั้นได้เกิดระเบิดเสียงดังสนั่นหวั่นไหว โดยคนร้ายฝั่งระเบิดไว้ใต้ดิน เป็นระเบิดแสวงเครื่องที่ประกอบใส่ในถังน้ำยาแอร์หรือถังดับเพลิงยังไม่แน่นชัด และยังไม่ทราบวิธีจุดชนวน โดยแรงระเบิดอัดร่างทหารทั้งสอง นายจนฉีกขาด ขณะที่พลทหารธีรพงศ์ได้รับบาดเจ็บเช่นเดียวกับ ค.ช.อภัยภูฏา ที่กำลังวิ่งไปเก็บลูกบาสเก็ตบอลใกล้จุดเกิดเหตุพบดี ทำให้ได้รับบาดเจ็บไปด้วย</p>	
34	18 กันยายน 2556	<p>เหตุคนร้ายยิงถล่มชาวบ้าน เสียชีวิต 1 ราย บาดเจ็บ 2 ราย เหตุเกิดบนถนนสายตันหยงมัส-ป่าไผ่ หน้าคูโบวีสู่คูปาเร๊ะ หมู่ 1 บ้านสุลุปาเร๊ะ ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ พบริมถนนมีรถยนต์เก๋ง โตโยต้า ทะเบียน กข 554 นราธิวาส จอดเสียหลักอยู่ พร้อมศพผู้เสียชีวิตที่นั่งคว่ำหน้าคาพวงมาลัย ตรวจสอบทราบชื่อ คือ นายดอริ มามะ อายุ 59 ปี อยู่บ้านเลขที่ 269/4 หมู่ที่ 1 ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ ถูกยิงด้วยอาวุธปืนสงคราม M16 เข้าที่ศีรษะและลำตัว รวม 4 นัด ในพงหญ้าพบปลอกกระสุนปืนสงคราม M16 ตกอยู่ รวม 5 ปลอก ส่วนผู้บาดเจ็บ 2 ราย ถูกนำส่งรักษาที่ ร.พ.ระแงะ ไปก่อนหน้าแล้ว ทราบชื่อ คือ นายชุกิ ฟรี สะตาปอ อายุ 24 ปี อยู่บ้านเลขที่ 235/1 หมู่ที่ 1 ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ และ นายอารัน ดาเห อายุ 17 ปี อยู่บ้านเลขที่ 23/3 หมู่ที่ 1 ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ ซึ่งทั้ง 2 ราย ถูกกระสุนเฉี่ยวเข้าที่หัวไหล่และหน้าอก บาดเจ็บเล็กน้อย</p>	เด็กบาดเจ็บ 1 คน

บทที่ 2

รายงาน สตรีในพื้นที่ขัดแย้งกรณีจังหวัดชายแดนใต้

1. สตรีในพื้นที่ขัดแย้งกรณีจังหวัดชายแดนใต้

1) สถานการณ์ผู้หญิงในพื้นที่ขัดแย้ง

ผู้หญิงในจังหวัดชายแดนใต้ตั้งแต่ปี 2547 หลังมีความขัดแย้งมากขึ้นก็ได้เปลี่ยนบทบาทอย่างสิ้นเชิง จากความเป็นผู้หญิงมุสลิมที่มีบทบาทในบ้านเป็นหลัก จำเป็นต้องก้าวออกมาสู่สังคมไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงในเชื้อชาติ และศาสนาใด จากผลกระทบที่เกิดขึ้นกับบุคคลในครอบครัวอันเป็นที่รัก ในรูปแบบต่าง ๆ การถูกจับ หรือถูกควบคุมตัว การหลบหนีจากการถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ที่เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐ การเสียชีวิตของพ่อ สามี หรือ ลูกชาย ดังกรณีของนางแยนะ สะแลแม นางสม โกไสยกานนท์ หรือ ยายเคลื่อนไหว หรือการก้าวออกมาเป็นนักเคลื่อนไหวเพื่อสันติภาพ เช่น นางไซรยา จามจรี นางรอชีคะห์ ปูชู นางวรรณกนก เปาะอิตเตคาโอ๊ะ

สิ่งที่เกิดขึ้นได้สร้างจุดเปลี่ยนต่อสังคมทั้งทางบวกและลบ ต่อผู้หญิงในจังหวัดชายแดนใต้ จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมบทบาทที่เปลี่ยนไปจะสร้างผลกระทบทางบวกต่อกระบวนการสันติภาพได้อย่างไรเพื่อมิให้มีผู้หญิงต้องตกเป็นเหยื่อจากสถานการณ์ความรุนแรงอีกต่อไป

ดังนั้นจึงเกิดกระบวนการต่าง ๆ มากมายในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็น การสื่อสารเรื่องราวที่ได้เกิดขึ้น การศึกษากฎหมายเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรม การเรียนรู้เรื่องสันติภาพ หรือแม้แต่การฝึกการใช้อาวุธเพื่อป้องกันตัวเอง แต่ยังไม่เพียงพอที่เราอยากให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพผู้หญิงอีกต่อไป

2) บทบาทของผู้หญิงในพื้นที่ขัดแย้ง

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นบทบาทที่เปลี่ยนไปของผู้หญิงในจังหวัดชายแดนใต้ที่เราสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนคือ

1. นักเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชน

เหตุการณ์ความไม่สงบได้เริ่มเกิดขึ้นและขยายผลเมื่อมีการปล้นปืนที่ค่ายปิเหล็ง จังหวัดนราธิวาสทำให้เกิดผลกระทบเป็นลูกโซ่จากการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนคือการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน ดังเช่นการละเมิดต่อชีวิตประชาชนโดยขบวนการปลดปล่อยปัตตานี หรือการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยรัฐ กรณีตากใบ การอุ้มหาย เหตุการณ์ซ้อมทรมาน อิมามยะผา กาเซ็ง การปิดล้อมตรวจค้น จับกุมที่ทำให้ผู้ชายต้องหลบหนีด้วยเหตุผลประการหนึ่งคือการกังวลเรื่องการถูกละเมิดหรือถูกอุ้มหาย ผู้หญิงจึงต้องก้าวขึ้นมาเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อปกป้องการละเมิดดังกล่าว เช่นนางแยนะ สาแลแม ที่เป็นตัวแทนผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ตากใบ เรียกร้องความเป็นธรรมให้กับผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ และ ต้องการให้มีการพิสูจน์ผู้ละเมิดตามกระบวนการยุติธรรม ถึงแม้ในกระบวนการยุติธรรมยังไม่สามารถนำผู้ละเมิดมาลงโทษได้แต่ก็ทำให้สังคมได้รับรู้ข้อเท็จจริงและเกิดการลงโทษทางวินัยของเจ้าหน้าที่ได้บ้าง

2. การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ

ความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธต่อกันได้ส่งผลให้เกิดความสูญเสียในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ต่อคนหลากหลายทั้งไทย-พุทธ ไทย-จีน และ มลายูมุสลิม ความสูญเสียปรากฏในรูปแบบ บาดเจ็บ ล้มตาย ถูกจับกุม หลบหนี ในขณะที่หน่วยงานรัฐยังไม่เข้าใจปัญหาความขัดแย้งจึงยังไม่มีหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเยียวยาทั้งทางร่างกาย และจิตใจต่อประชาชนผู้ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง ผู้หญิงจึงก้าวขึ้นมามีบทบาทในฐานะผู้ให้ความช่วยเหลือทางด้านเยียวยาเช่นกรณีของ คุณ โชรยา จามจรี กลุ่มชอซิก คุณรอซิดะห์ ปูซุ ซึ่งการเยียวยาได้ช่วยทำให้ผู้ที่สูญเสีย ลดความโกรธแค้น เกลียดชัง ที่อาจจะนำไปสู่การใช้

ความรุนแรงแปรเปลี่ยนไปสู่ความเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น การยอมรับข้อเท็จจริง และการให้อภัย ต่อมารัฐจึงได้ดำเนินการเยียวยาอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การช่วยเหลือในรูปแบบการให้เงินเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อผู้สูญเสีย การเยี่ยมครอบครัวผู้สูญเสียเพื่อเยียวยาจิตใจ การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมต่าง ๆ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด

3. การเป็นผู้นำครอบครัว

ผู้หญิงไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใด อาชีพใด เมื่อเกิดความสูญเสียหรือเป็นผู้ได้รับผลกระทบ ก็ต้องลุกขึ้นมาสร้างความเข้มแข็งกับตนเองในการก้าวเป็นผู้นำครอบครัว ทั้งการเลี้ยงดูลูก พ่อแม่สามี และ ตนเอง การประกอบอาชีพ ในกรณีที่สูญเสียชีวิต หรือถูกคุมขัง และในอีกบทบาทหนึ่งผู้หญิงต้องเรียนรู้คือการให้ความช่วยเหลือบุคคลในครอบครัวที่ถูกควบคุมตัวด้วยกฎหมายพิเศษ และ ถูกดำเนินคดีซึ่งจำเป็นต้องเข้าใจและรู้กฎหมายที่บังคับใช้ในจังหวัดชายแดนใต้เช่น นางสาวปัทมา หิมมิหะนะ ที่ช่วยเหลือทางคดีให้กับสามีจากการตกเป็นจำเลยในคดีความมั่นคง หรือ นางกานิ่ง ชำนาญกิจ ที่ต้องดำเนินการช่วยเหลือทั้ง สามี และลูกชาย⁹

4. การเป็นทหาร

ในความขัดแย้งทั่วโลกพบว่าผู้หญิงเข้าไปเกี่ยวข้องกับการใช้อาวุธหรือกลุ่มที่ต่อต้านรัฐ ในจังหวัดชายแดนใต้ก็เช่นเดียวกัน ผู้หญิงได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับกองกำลังไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐหรือฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปัตตานี

1) ฝ่ายรัฐ

จากรายงานข่าวสารในจังหวัดชายแดนใต้เราจะพบว่าผู้หญิงได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้อาวุธ โดยในเบื้องต้นผู้หญิงจะได้รับการฝึกอาวุธเพื่อปกป้องตนเองและชุมชน ผู้หญิงได้เข้าไปเป็น อบรม ชรบ อส และ ทหาร เช่นในกรณีของวันดี ติระตัน หนึ่งใน อบรม.หญิงของ ต.ภูเขาทอง สะท้อนว่า การฝึกอาวุธทำให้เธอรู้สึกมั่นใจมากขึ้น กล้าออกเดินทางไปไหน เหตุร้ายในพื้นที่แถบนี้จึงน้อยมาก ๆ การเฝ้าเวรยามก็จะสลับหมุนเวียนกันไปตลอด 24 ชั่วโมง และทุกคืนก็จะมีผู้คนมาชุมนุมกันที่ป้อมหนาแน่นทุกคืนยิ่งเฉพาะ อบรม. ที่เน้นการฝึกให้กับผู้หญิง ซึ่งพัฒนามาจาก ชรบ.ซึ่งค่อนข้างจำกัดเฉพาะผู้ชายด้วยแล้ว ทำให้เธอสามารถทำ

⁹ www.deepsouthwatch.org/node/4953

หน้าที่ได้ไม่ต่างกับผู้ชายในหมู่บ้านทั้งการฝึกและการอยู่เวร ก็ยิ่งทำให้เธอรู้สึกว่าจะเข้มแข็งและสามารถดูแลตัวเองได้¹⁰ และต่อมาผู้หญิงจึงกลายเป็นเป้าหมายของการใช้ความรุนแรงในที่สุดดังกรณี เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2555 เวลา 10.50 น. ร.ต.ต.ปราโมทย์ แก้วมุงคุณ ร้อยเวร สภ.จะนะ จ.นราธิวาส รับแจ้งมีเหตุคนถูกยิงบนถนนสายจะนะ-ศรีสาคร ช่วงบริเวณเนินเขาบ้านไอร์โซ ม.5 ต.ช้างเผือก ผู้ได้รับบาดเจ็บ คือ นางหุม สุขทอง อายุ 48 ปี อยู่บ้านเลขที่ 47/1 ม.5 ต.ช้างเผือก อ.จะนะ จ.นราธิวาส ซึ่งเป็นอาสาสมัครรักษาหมู่บ้านไอร์โซ ม.5 ต.ช้างเผือก หรือในกรณีทหารหญิงที่ส่วนใหญ่จะทำหน้าที่บริหารงานภายในหน่วยงาน สวบสวน หรือสร้างมวลชน ก็ตามดังกรณีของอาสาสมัครทหารพรานหญิงอนาสดาเซียที่ถูกยิงเสียชีวิตเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2556 และบางกรณีที่ถูกกระเปิดขณะเดินทางร่วมกับทหารชาย

2) ขบวนการปลดปล่อยปัตตานี

บทบาทของผู้หญิงในขบวนการปลดปล่อยปัตตานีมีหลายบทบาทด้วยกัน จากการศึกษาสัมภาษณ์ สมาชิกขบวนการปลดปล่อยปัตตานี¹¹ พบว่า ผู้หญิงจะทำหน้าที่ดังนี้

- การสำรวจพื้นที่ เส้นทาง การเฝ้าระวังการลาดตระเวนของฝ่ายรัฐ
- การจัดเตรียมอาหาร
- การรักษาพยาบาล
- การให้ที่พักพิง
- การจัดหาเงินทุน
- การสร้างมวลชน
- การเยียวยาครอบครัวสมาชิกที่สูญเสียชีวิต

ปัจจัยที่ทำให้ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับปฏิบัติการทางทหารมีดังนี้

- เกิดจากมีบุคคลในครอบครัวได้รับผลกระทบ นางสาว นี (นามสมมุติ) เล่าว่าเธอเข้าร่วมเพราะได้รับรู้เรื่องความคับแค้นใจในประวัติศาสตร์ปัตตานี ประกอบกับน้องชายของแม่ถูกเจ้าหน้าที่รัฐอุ้มหายไปในอดีตเมื่อ

¹⁰ รายงานพิเศษ อรบ.เข้มแข็งในพื้นที่สีขาว โดย ASTV ผู้จัดการรายวัน 22 เมษายน 2550

¹¹ สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2556 และ 19 พฤศจิกายน 2556

20 ปีที่แล้ว ต่อมาเพื่อนได้เล่าเหตุการณ์ละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ตากใบให้ฟังจึงทำให้เกิดความต้องการเข้าร่วมในขบวนการปลดปล่อยปัตตานี เพราะเข้าใจว่ารัฐไทยไม่ให้ความเป็นธรรม และกดขี่ประชาชนมลายูปัตตานี

- นาง ยะ (นามสมมุติ) ก็เล่าให้ฟังเช่นกันว่าตนเองเข้าร่วมเพราะรู้สึกกับแค้นใจจากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐต่อกรณีตากใบ
- ในช่วงเริ่มต้นเหตุการณ์ความรุนแรงที่ทำให้มีการปิดล้อม ตรวจค้น จับกุม บ่อยครั้งในช่วงที่มีเหตุการณ์รุนแรง ผู้หญิงจึงมีความกังวลถึงความปลอดภัยของบุคคลในครอบครัวเมื่อมีการพูดคุยชักชวนให้เข้าร่วมขบวนการจึงต้องเลือกข้างที่จะทำให้ครอบครัวตนเองปลอดภัย
- เกิดจากบุคคลในครอบครัวเป็นสมาชิกขบวนการปลดปล่อยปัตตานีอยู่แล้ว

3) ผลกระทบต่อผู้หญิง

1. ผลกระทบทางกายภาพ

หลายๆฝ่ายมองว่าผู้หญิงมีझेเป้าหมายหลักในการใช้ความรุนแรงเพื่อผลทางการเมือง แต่ผู้หญิงได้กลายเป็นเป้าหมายหนึ่งของการใช้ความรุนแรงเมื่อพบว่าตัวเลขของผู้หญิงที่เป็นเหยื่อมีตัวเลขที่สูงตั้งแต่ปี 2547 จนถึง ปี 2555 ¹² แต่ก็เป็นเรื่องที่น่ายินดีเมื่อพบว่าตัวเลขของผู้หญิงที่เป็นเหยื่อในปี 2556 มีตัวเลขที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดซึ่งอาจเป็นผลมาจากการพูดคุยเพื่อสันติภาพที่เริ่มต้นในวันที่ 28 เดือนกุมภาพันธ์ 2556

- ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2556 พบว่ามีจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบทั้งหมด 13,754 มีผู้เสียชีวิตทั้งหมด 5,883 ราย และจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งหมด 10,500 ราย ¹³ จากตัวเลขที่ปรากฏในตารางที่ 4 เราจะเห็นได้ว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เป็นผู้หญิงมีจำนวนถึง 1,991 คน โดยผู้หญิงที่เสียชีวิตมีจำนวนทั้งหมด 404 คน และบาดเจ็บ 1,587 คน และปีที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบที่ทำให้ผู้หญิงได้รับผลกระทบมากที่สุดคือปี 2550 ซึ่งเป็นช่วง

¹² ตารางที่ 4

¹³ ข้อมูลจาก Deep south watch

ที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบทวีความรุนแรง จากหลาย ๆ ปัจจัย และสำหรับปีที่มีผู้หญิงได้รับผลกระทบน้อยที่สุดคือ ปี 2547 ซึ่งเป็นเริ่มช่วงต้นเหตุการณ์ความรุนแรงซึ่งจากแนวโน้มจะเห็นว่าผู้หญิงตกเป็นเหยื่อเพิ่มขึ้นตลอด 9 ปี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้วก็เป็นที่น่าฉงนใจเมื่อเราพบว่าจำนวนผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบมีจำนวนลดลง ทั้งตัวเลขผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ เมื่อพิจารณาตัวเลขในปี 2556 จากรายงานของ ศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้พบว่ามีผู้หญิงที่เสียชีวิตจำนวน 18 คน และ ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 99 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่แตกต่างจากปีที่ผ่านมาอย่างเห็นได้ชัด

- ลักษณะเหตุการณ์ความไม่สงบ

เหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงในปี 2556 และเป็นเหตุให้ผู้หญิงเสียชีวิตคือ เป็นส่วนใหญ่คือเหตุยิง จากทั้งหมดที่มีเหตุการณ์ที่เกิดกับผู้หญิง มีเหตุยิงจำนวน 50 ครั้ง นอกจากนี้เป็นเหตุการณ์ระเบิดจำนวน 41 ครั้ง และมีผู้หญิงเสียชีวิตจากเหตุระเบิด 2 คน ที่อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส สถานที่เกิดเหตุส่วนใหญ่เป็นเหตุบนท้องถนน ขณะเดินทางในถนนสายรอง และมีหลายเหตุการณ์ที่ผู้หญิงตกเป็นเป้าหมายโดยตรง เช่น กรณีหญิงสองแม่ลูกเสียชีวิต เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2556 จึงเป็นเรื่องที่น่าหวงกังวลว่าสถานการณ์ความขัดแย้งได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตผู้หญิงโดยตรงแล้ว

เหตุการณ์ความไม่สงบในปี 2556 ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตผู้หญิงมากที่สุดเกิดขึ้นในเดือน มีนาคมหลังจากที่มีการลงนามพูดคุยระหว่างขบวนการ BRN กับรัฐบาลไทย ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 แต่หลังจากนั้นตัวเลขผู้หญิงที่ได้รับบาดเจ็บจะลดลงอย่างเห็นได้ชัด¹⁴

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 – 31 ตุลาคม 2556

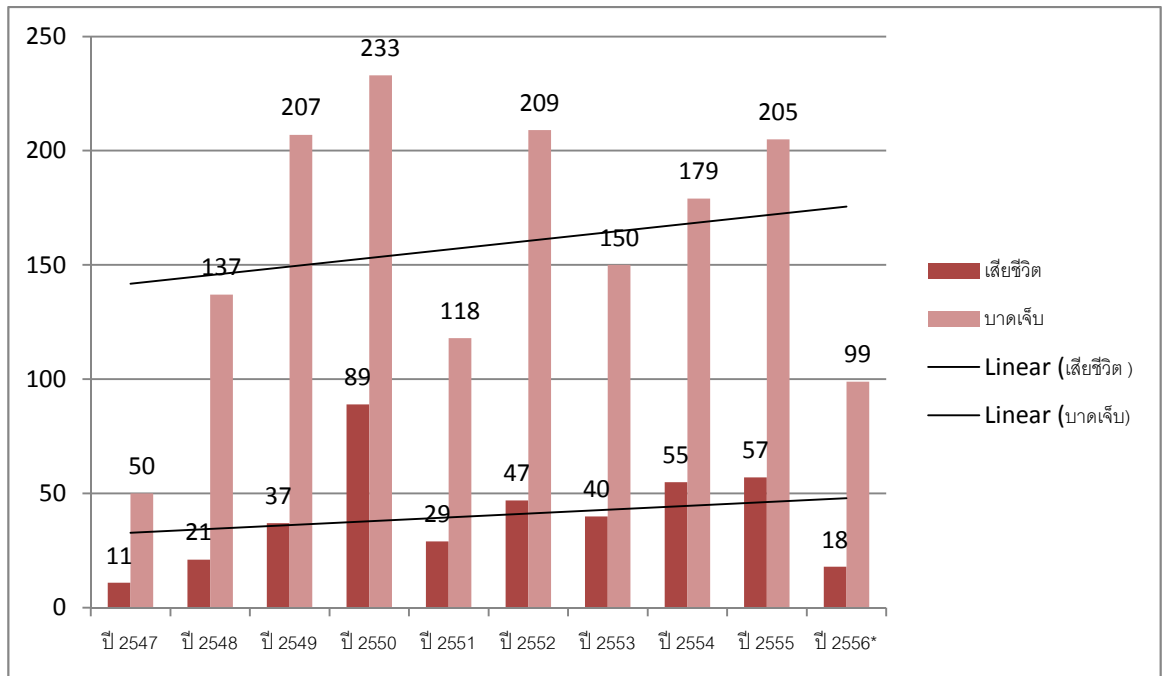
ปีที่เกิดเหตุ	ผู้หญิง		รวม
	เสียชีวิต	บาดเจ็บ	
ปี 2547	11	50	61
ปี 2548	21	137	158
ปี 2549	37	207	244
ปี 2550	89	233	322

¹⁴ กราฟที่ 4

ปี 2551	29	118	147
ปี 2552	47	209	256
ปี 2553	40	150	190
ปี 2554	55	179	234
ปี 2555	57	205	262
ปี 2556*	18	99	117
รวม	404	1,587	1,991

ข้อมูลจาก Deep south watch

กราฟที่ 4 กราฟแสดงจำนวนผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบตั้งแต่ปี 2547 -31 ตุลาคม 2556

เหตุการณ์ความไม่สงบที่ส่งผลต่อผู้หญิงโดยตรงระหว่างเดือนมกราคม – ตุลาคม 2556

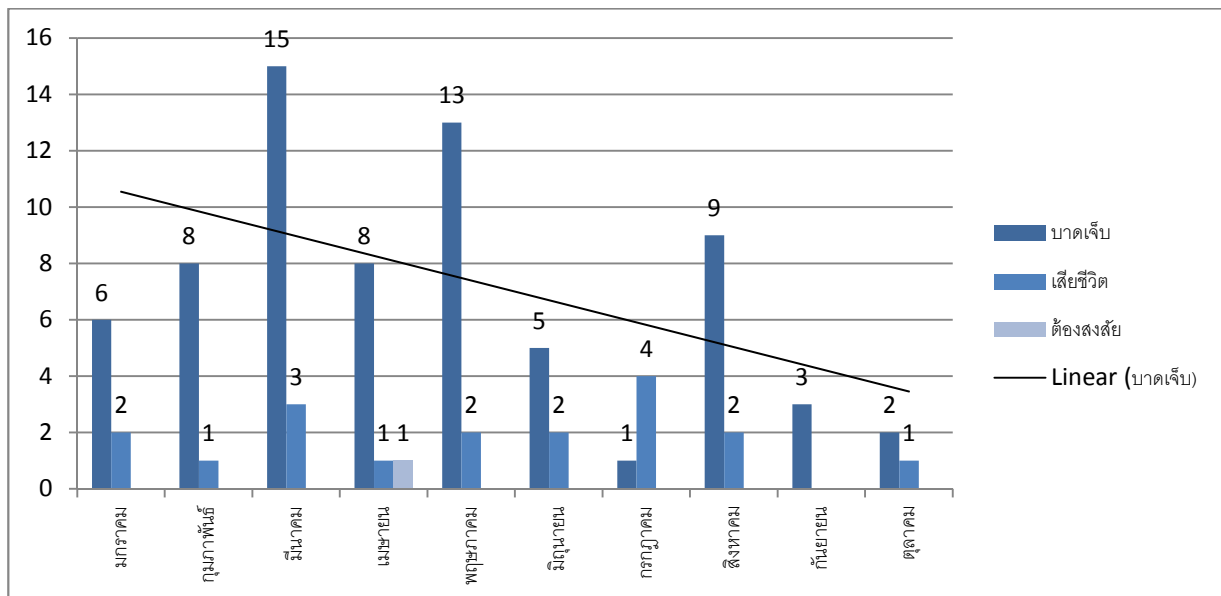
ตารางที่ 5 แสดงประเภทของผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบ รายเดือนปี 2556

	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	จำนวนรวมสะสม
1. ผู้หญิงที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	6	8	15	8	13	5	1	9	3	2	70

2 ผู้หญิงที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	2	1	3	1	2	2	4	2		1	18
3. ผู้หญิงตกเป็นผู้ต้องสงสัย				1							1
รวม	8	9	18	10	15	7	5	11	3	3	89

หมายเหตุ เป็นตัวเลขจากรายงานข่าว

กราฟที่ 5 แสดงจำนวนผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงตั้งแต่เดือนมกราคม-31 ตุลาคม 2556

2. ผลกระทบทางด้านจิตใจ

ผู้หญิงในจังหวัดชายแดนใต้ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบทางด้านจิตใจไม่มากนักเนื่องจากหลากหลายฐานะทั้งจากการตกเป็นเหยื่อ เป็นผู้สูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก และการต้องก้าวมาเป็นผู้นำครอบครัวหลังจากสามีถูกดำเนินคดีในข้อหาความมั่นคง หรือ ถูกควบคุมตัวด้วยกฎหมายพิเศษต่าง ๆ จากในวงเสวนาสัทิตีเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนใต้ เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2556 พบว่าผู้หญิงต้องเผชิญกับความกังวลต่าง ๆ ดังนี้

- เจ้าหน้าที่เข้ามาคุกคามโดยการปิดล้อม ตรวจสอบบ่อยครั้ง

- มีความวิตกกังวลว่าคนในครอบครัวจะถูกทำร้าย
- ผู้หญิงได้รับความกดดันจากสภาวะแวดล้อมที่มีความรุนแรง
- ภรรยาของผู้ต้องขังคิดความมั่นคงใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก
- มีเด็กกำพร้าและหญิงหม้ายจากสถานการณ์ความไม่สงบ

สิ่งเหล่านี้ได้สร้างความกดดันและส่งผลกระทบต่อทางด้านจิตใจที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ในระยะยาวหากไม่ได้รับการดูแล โดยเฉพาะภาวะซึมเศร้า เครียด หรือมีความวิตกกังวลสูง ผู้หญิงที่มีสามีเป็นเจ้าหน้าที่รัฐก็มีความกังวลถึงความปลอดภัยของสามี ผู้หญิงที่มีสามีเป็นผู้ที่เลขถูกควบคุมตัวก็กังวลถึงความปลอดภัยของสามีเช่นเดียวกัน

3. ผลกระทบจากระบวนการยุติธรรม

ที่ผ่านมา มีกรณีของผู้หญิงถูกดำเนินคดีในข้อหาความมั่นคงจำนวน 20 คน ในคดีครูจุฬาลง และศาลได้คำพิพากษาลงโทษจำนวน 4 คนเป็นเวลา 4-6 ปี เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2554¹⁵ และเมื่อปี 2551 ที่อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ก็มีผู้หญิงถูกดำเนินคดีในความมั่นคงจากการพบปืนที่บ้านของเธอ หลังจากที่เจ้าหน้าที่มาตรวจค้นเพราะต้องการมาจับกุมสามีของเธอ เธอได้รับสิทธิในการปล่อยตัวชั่วคราว ต่อมาศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้อง¹⁶

ในปี 2555 มีผู้หญิงที่ถูกควบคุมตัวด้วยกฎหมายพิเศษ ในกรณีเหตุระเบิดโรงแรมลิการ์เดน สำหรับผู้ต้องสงสัยที่เป็นผู้หญิงในปี 2556 มีจำนวน 3-4 คน¹⁷ และมีกรณีที่เกิดความไม่เข้าใจระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ทหารคือกรณีควบคุมตัวครูสาวตาดีกา ที่ อ. โศภโฑ จ.ปัตตานี เมื่อ 18 เม.ย.2556 เนื่องจากตกเป็นผู้ต้องสงสัยเกี่ยวข้องกับเหตุลอบวางระเบิดเจ้าหน้าที่ชุดรักษาความปลอดภัยครู (รปภ.ครู) กองร้อยทหารพรานที่ 4203 (ร้อยทพ.4203) บริเวณป่าสวนยางพาราตรงข้ามโรงเรียนบ้านป่าบอน หมู่ 1 ต.ป่าบอน อ. โศภโฑ จ.ปัตตานี เมื่อวันที่ 22 ม.ค.ปีเดียวกัน แต่ต่อมาเจ้าหน้าที่ทหารได้ตัดสินใจปล่อยตัวครูสาว เหตุผลที่เกิดการประท้วงมีสาเหตุมาจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความเสี่ยงว่ากระทำการละเมิดจากการเข้าควบคุมตัวครูผู้หญิงมุสลิมในยามวิกาล ในขณะที่มีการจัดกิจกรรมค่ายจริยธรรมภาคฤดูร้อน และพยานหลักฐานที่ยังไม่ชัดเจนว่าเกี่ยวข้องกับเหตุ

¹⁵ <http://deepsouthwatch.org/b/roohnee>

¹⁶ กลุ่มศรัทธาใจ

¹⁷ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทหารเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2556

ลอบวางระเบิดจริงหรือไม่ ซึ่งความต้องการของเจ้าหน้าที่คือเพื่อสอบถามถึงพี่ชายที่มี
หมาย พรก. นुकเงิน¹⁸

ในพื้นที่ประกาศกฏอัยการศึก (โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ.
2457) และพื้นที่ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง (โดยอาศัยอำนาจตามพระ
ราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 หรือ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ) เจ้า
พนักงานตามกฎหมายมีอำนาจควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยหรือผู้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความ
ไม่สงบไปซักถามได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องตั้งข้อหา โดยอำนาจตามกฏอัยการศึกสามารถ
คุมตัวได้ 7 วัน ส่วน พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ คุมตัวได้ไม่เกิน 30 วัน

การควบคุมตัวครูตาดิกาหญิงนั้นทางครอบครัวไม่ได้รับความสะดวกและขาดการ
สื่อสารที่ดีพอจึงทำให้เกิดการประท้วงหน้าสถานที่ควบคุมตัว ซึ่งเธอถูกควบคุมตัวที่หน่วย
เฉพาะกิจที่ 41 อำเภอรามัน จังหวัดยะลา¹⁹

นอกจากนี้ ผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมที่พบโดยส่วนใหญ่เกิดจากการที่
บุคคลในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็น พ่อ สามี พี่ชาย หรือลูก ถูกควบคุมตัวด้วยกฎหมายพิเศษ
หรือ กฎหมายอาญา ที่ทำให้ผู้หญิงต้องเปลี่ยนบทบาท และ ต้องการความเข้มแข็งและ
อดทนในการพิสูจน์ ข้อเท็จจริง ในภาวะที่ยังมีความขัดแย้งกันอยู่ จึงเป็นเรื่องที่ยาก
พอสมควรสำหรับผู้หญิงมุสลิมในจังหวัดชายแดนใต้ทั้งจากการไม่มีความรู้ในข้อกฎหมาย

¹⁸ ศูนย์ข่าวภาคใต้สำนักข่าวอิศรา, วันจันทร์ที่ 20 พฤษภาคม 2013

¹⁹ <http://www.deepsouthwatch.org/node/4167>

ภาษาที่แตกต่าง ภาวะทางการเงิน จึงทำให้ต้องเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกหลอกลวง และ การต้องปล่อยให้เหตุการณ์มันผ่านไปอย่างไร้ความหวัง

- 4) ปัญหา อุปสรรค และความท้าทายในการปกป้องสตรีจากความรุนแรงในสถานการณ์ความขัดแย้ง
 - ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสตรี
 - 1) ปัญหาที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อผู้หญิงเกิดจากความรุนแรงที่ส่งกระทบเป็นลูกโซ่ และผู้หญิงในทุกภาคส่วนล้วนได้รับผลกระทบทั้งสิ้นไม่ว่าจะภาคส่วนไหน จึงเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายควรคำนึงถึงแนวทางการยุติการใช้ความรุนแรงต่อกัน
 - 2) ทุกฝ่ายไม่ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่มีต่อผู้หญิงอย่างจริงจังและมองว่าผู้หญิงเป็นเพียงลูกหลง
 - 3) การส่งเสริมให้ผู้หญิงมีอาวุธทำให้มีความเสี่ยงต่อการกลายเป็นเป้าหมายโดยตรงและเป็นการส่งเสริมให้ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา
 - อุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อสตรี
 - อุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อสตรีที่สำคัญคือ
 - 1) ความไวเนื้อเชื่อใจระหว่างประชาชนมลายูมุสลิม กับรัฐมีน้อย
 - 2) ภาษาที่แตกต่างกันทำให้เกิดการสื่อสารที่ผิดพลาด หรือเข้าไม่ถึงสิทธิต่างๆ
 - 3) การบังคับใช้กฎหมายพิเศษหลายฉบับที่ใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ไม่ได้กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติต่อกรณีสตรี
 - 4) ฝ่ายความมั่นคงดำเนินมาตรการต่าง ๆ ภายใต้อคติที่ว่าสตรีไม่ใช่เป้าหมายโดยตรง
 - 5) ฝ่ายขบวนการปลดปล่อยปัตตานีไม่ได้คำนึงถึงผลจากการกระทำที่ส่งผลต่อสตรี
 - ความท้าทายในการปกป้องเด็กและสตรีจากการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงโดยตรง
 - 1) หลาย ๆ เหตุการณ์การเสียชีวิตและบาดเจ็บของสตรีเป็นผลมาจากการใช้ระเบิดในที่สาธารณะ ดังนั้นความท้าทายนี้คือการจะหยุดการใช้ระเบิดและการไม่ก่อเหตุในที่สาธารณะได้อย่างไร
 - 2) มีเหตุที่สตรีเป็นเป้าหมายโดยตรง การป้องกันมิให้สตรีถูกกระทำรุนแรงจะทำได้อย่างไร

ตารางที่ 6 ตารางแสดงข้อมูลผลกระทบที่ผู้หญิงได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 -31 ตุลาคม 2556

1	วันที่ 5 มกราคม 25 56	18.20 น. เกิดเหตุคนร้ายไม่ทราบกลุ่ม ชีรถจักรยานยนต์ผ่านถนนทางด้านหลังที่ตั้งของฐานปฏิบัติการ กองร้อย อส. อ.ศรีสาคร บ้านซากอ หมู่ 1 ต.ซากอ อ.ศรีสาคร จากนั้นได้ใช้ปืนสงครามกราดยิงเข้าไปสู่ฐานปฏิบัติการ กองร้อย อส.อ.ศรีสาคร กระสุนถูก น.ส.อัญชลี เหล่าจันทร์ อายุ 23 ปี อยู่บ้านเลขที่ 96 หมู่ 7 ต.หนองบัวงาม อ.เกษตรสมบูรณ์ จ.ชัยภูมิ ภรรยาของ อส.นายหนึ่ง เสียชีวิตในจุดเกิดเหตุ 1	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน
2	วันพุธที่ 9 ม.ค.2556	เหตุการณ์คนร้ายใช้อาวุธปืนกราดยิงเข้าไปในร้านน้องนัคคาราโอเกะ และจุดชนวนระเบิดมอเตอร์ไซค์บอมบ์ที่หน้าร้านอาหารแพนด้าซึ่งอยู่ฝั่งตรงข้าม ย่านหมู่ 7 ต.โคกเคียน อ.เมือง จ.นราธิวาส ในช่วงค่ำวันเดียวกันนั้น สรุปรายชื่อผู้บาดเจ็บอย่างเป็นทางการดังนี้ 1) น.ส.ทิพย์สุดา สัจจวรรณ อายุ 15 2) น.ส.เพชรณี จันทร์ อายุ 26 ปี 3) น.ส.สำราญ ทองใบ อายุ 34 ปี ทั้งสามได้รับบาดเจ็บจากเหตุยิงเข้าไปในร้านคาราโอเกะ 4) ค.ช.ชูธรรมัน เจ๊ะไช๊ะ อายุ 14 ปี 5) ค.ช.มุฮัมหมัดคอยรี ตือเราะ อายุ 12 ปี ทั้งสองได้รับบาดเจ็บจากเหตุมอเตอร์ไซค์บอมบ์	ผู้หญิง บาดเจ็บ 2 คน
3	วันเสาร์ที่ 5 ม.ค.2556	เวลา 18.20 น. คนร้าย 2 คนมีรถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาดยิง น.ส.นิปาดัยยะห์ อาแว อายุ 19 ปี อยู่บ้านเลขที่ 32 บ้านคลองหงษ์ หมู่ 3 ต.ตะมะยูง อ.ศรีสาคร จ.นราธิวาส ได้รับบาดเจ็บ เหตุเกิดบนถนนสายเรือเสาะ-ศรีสาคร ท้องที่บ้านยาแลเบาะหมู่ 5 ต.เรือเสาะ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส ขณะที่ น.ส.นิปาดัยยะห์ กำลังขี่รถจักรยานยนต์จากเขตเทศบาลตำบลเรือเสาะกลับบ้าน	ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน
4	วันศุกร์ที่ 4 ม.ค.2556	เวลา 21.20 น. คนร้ายไม่ทราบจำนวนใช้อาวุธปืนพกไม่ทราบขนาดยิง นางศิริพร น้อยปานะ อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 78 บ้านสันติสุข หมู่ 6 ต.เกาะสะท้อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ได้รับบาดเจ็บสาหัส เหตุเกิดบนถนนในหมู่บ้านซุมบก หมู่ 9 ต.เกาะสะท้อน อ.ตากใบ ขณะที่นางศิริพรกำลังขี่รถจักรยานยนต์กลับบ้าน	ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน
5	17 ม.ค. 2556	เมื่อเวลา 00.05 น. นายชูไช๊ะ อาแว อายุ 58 ปี อยู่บ้านเลขที่ 47/1 หมู่ 2 ต.ตาเซะ ถูกกระสุนปืนบริเวณแขนซ้าย และ น.ส.ชัชวณีย์ อาแว อายุ 28 ปี ลูกสาว ถูกกระสุนบริเวณใบหน้าได้รับบาดเจ็บ แพทย์กำลังให้การช่วยเหลืออยู่ในห้องฉุกเฉินจากการสอบสวนเบื้องต้นทราบว่า ก่อน	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ

		เกิดเหตุนายยูโซ๊ะ อาแว เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 2 ต.ตาเซะ ได้จับจี จย.กลับจากการตรวจเวรยามที่ ร.ร.บ้านเบญญา ขณะจี จย.เดินทางกลับมาถึงหน้าบ้าน คนร้ายไม่ทราบจำนวนที่ดักซุ่ม ได้ใช้อาวุธปืนสงคราม ยิงใส่ กระสุนถูกนายยูโซ๊ะจนล้มลง ขณะเดียวกัน น.ส.ชัชวณีย์ ที่กำลังพักผ่อนอยู่ในบ้านได้ยินเสียงอาวุธปืนจึงได้วิ่งออกมาดู คนร้ายจึงได้ใช้อาวุธปืนยิงใส่จนถูกกระสุนปืนได้รับบาดเจ็บไปอีกราย หลังก่อเหตุคนร้ายได้อาศัยความมืดหลบหนีไป ส่วนสาเหตุคาดว่าป็นฝีมือพวกก่อความไม่สงบพยายามสร้างสถานการณ์	1 คน
6	29 มกราคม 2556	เวลา 17.15 น.คนร้ายไม่ทราบจำนวนชุ่มอยู่ในสวนมังคุดริมถนนเลียบรินทางรถไฟสายโต๊ะเต็ง-สุโหงปาตี บ้านโอบาตุ หมู่ 4 ต.โต๊ะเต็ง อ.สุโหงปาตี จ.นราธิวาส และใช้อาวุธปืนสงครามเอ็ม 16 ยิง นายคนัย ผุดผ่อง อายุ 51 ปี นักการของโรงเรียนบ้านโต๊ะเต็ง และ นางสุภาวดี ผุดผ่อง อายุ 50 ปี นักการของสถานีอนามัยโต๊ะเต็ง จนเสียชีวิต โดยทั้งคู่เป็นสามีภรรยา กัน อยู่บ้านเลขที่ 95/15 บ้าน โต๊ะเต็ง หมู่ 1 ต.โต๊ะเต็ง อ.สุโหงปาตี เหตุเกิดขณะที่นายคนัยซึ่งรถจักรยานยนต์โดยมีนางสุภาวดีนั่งซ้อนท้าย กลับจากซื้อของในตลาดเทศบาลปะลารู อ.สุโหงปาตี กำลังมุ่งหน้ากลับบ้าน โดยหลังก่อเหตุ คนร้ายได้ชิงอาวุธปืนพกขนาด 9 มม.ของผู้ตายหลบหนีไปด้วยทั้งนี้ จากการตรวจสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครอง พบปลอกกระสุนปืนเอ็ม 16 มากถึง 23 ปลอก เบื้องต้นตำรวจสันนิษฐานว่าเป็นการกระทำของกลุ่มก่อความไม่สงบ	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน
7	วันที่ 31 ม.ค.2556	เมื่อเวลา 06.30 น. ผู้สื่อข่าว ชาวสด รายงานว่า พ.ต.อ.ประวิตร ช่อเส็ง ผกก.สภ.สะบ้าย้อย ได้รับแจ้งเกิดเหตุคนร้ายใช้อาวุธปืนยิงประชาชนที่กำลังไปกรีดยางพาราได้รับบาดเจ็บ เหตุเกิดที่หน้าโรงเรียนศาสนันติธรรม บ้านกะเซะ หมู่ที่ 1 ต.บ้าน โหนด อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา จึงนำกำลังทหารและประสานกำลังเจ้าหน้าที่ทหาร จก.สงขลา เข้าไปตรวจสอบ โดยผู้ได้รับบาดเจ็บมีจำนวน 2 ราย ได้ถูกนำตัวส่ง โรงพยาบาลโคกโพธิ์ จ.ปัตตานี ไปก่อนแล้ว คือ 1.นายประเสริฐ ทองอ่อน อายุ 42 ปี และ 2.นางละมัย ทองอ่อน อายุ 42 ปี ทั้งสองเป็นสามีภรรยา กัน อยู่บ้านเลขที่ 98/3 บ้านปุหรน หมู่ที่ 4 ต.ช้างให้ต.ก.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี จากการสอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุ นายประเสริฐและนางละมัย กำลังจับจีรถจักรยานยนต์ จากบ้านพักในพื้นที่ ต.ช้างให้ต.ก.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี เพื่อไปกรีดยางพาราในสวนยางพารา ซึ่งอยู่ในพื้นที่ ต.บ้าน โหนด อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา เมื่อจับรถจักรยานยนต์มาถึงจุดเกิดเหตุ ได้มีคนร้าย จำนวน 6 คน จับจีรถจักรยานยนต์ จำนวน 3 คัน เป็นยานพาหนะ จับตามหลังมาพร้อมใช้อาวุธปืนพกไม่ทราบขนาดยิงใส่ จนทำให้ได้รับบาดเจ็บ แล้วคนร้ายทั้ง 6 คน ก็ได้จับรถจักรยานยนต์หลบหนีไป	ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
8	วันที่ 1 กพ. 2556	เมื่อเวลา 17.10 น. เกิดเหตุคนร้ายใช้อาวุธปืนสงครามกราดยิงชาวบ้านรับจ้างทำนา บนถนนชนบท ทางเข้า อบต.บาโลย ห่างจากถนนทางหลวงสาย42 นราธิวาส-ปัตตานี ประมาณ 60 เมตร ที่ ม.2 บ้านบาโลย ต.บาโลย อ.ยะหริ่ง พบปลอกกระสุนปืนเกลื่อนกลาดบนถนน เป็นปลอกกระสุนปืนอาก้า 18 ปลอก ,ปลอกอาวุธปืนสั้น 11 มม. และ 9 มม.รวม 12 ปลอก และพบผู้เสียชีวิตนอนคว่ำจมกองเลือดกลางถนน ทราบชื่อนายเสนห์ ชุนเณร อายุ28 ปี เป็นคนสิงห์บุรี มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนอาก้าเข้าศีรษะ 1 นัด นอกจากนั้นยังมีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก รถที่บรรทุกทุกคนถูกยิงได้แรงเครื่องหนี พร้อมนำตัวส่งคนถูกยิง โรงพยาบาลอำเภอยะหริ่ง และเสียชีวิตระหว่างทางอีก 1 คน ทราบชื่อว่า นายเอกรินทร์ หอมเชย อายุ 26 ปี เป็น ชาว .จ.สิงห์บุรี	ผู้หญิง บาดเจ็บ 2 คน

		จากนั้นเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบที่โรงพยาบาล พบรถยนต์กระบะโตโยต้าสีขาว กระบะหลังมีผ้าใบคลุม ทะเบียน ป-0515 ปัตตานี ของสำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สภาพกระจกถูกรอยกระสุนปืนแตกทุกด้าน ส่วนภายในกระบะหลัง มีอุปกรณ์ เสื้อผ้ารองเท้า และกองเลือด นอกจากนั้นมีผู้บาดเจ็บ 10 คน ประกอบด้วยนายณรงค์ ปลิเยี่ยม 26 ปี นายถนอม จำเริญ อายุ 25 ปี ทั้งสองถูกยิงบริเวณลำตัวอาการสาหัสส่งต่อโรงพยาบาลปัตตานี ส่วนอีก 8 คน นายสุริยา ปลิเยี่ยม อายุ 23 ปี, นายจรัญ กันภัยกันภัย อายุ 23 ปี, นายจักรกฤษ อัจฉิน อายุ 26 ปี, นายประเสริฐ วงศ์สนอง อายุ 25 ปี, นางสาวยุพิน คงเดิน อายุ 26 ปี, นายศุภากร โขยกุลภูษาอายุ 24 ปี, นายนรุติ กันภัยอายุ 28 ปี และนางสาวยุพา กันภัย อายุ 27 ปี ก่อนเกิดเหตุทราบว่า ขณะที่ผู้ตายและผู้เสียหาย จำนวน 19 คน นั่งรถยนต์กระบะของสำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 คัน ออกจากพื้นที่ ม.3 ต.บาโลย เพื่อกลับที่พักรักษาตัวที่ อ.ยะหริ่ง ตามปกติ เมื่อถึงที่เกิดเหตุมีคนร้าย 4 คน ใช้ผ้าสีดำปิดหน้าและศีรษะ ใช้รถจักรยานยนต์ 2 คันเป็นพาหนะ ติดตามมาตลอดทาง พอใกล้ถนนทางหลวง คนร้ายที่ซ่อนท้ายทั้ง 2 คันใช้อาวุธปืนกราดยิงใส่คนที่นั่งท้ายกระบะ ทำให้มีผู้เสียชีวิตกราดตาย 1 และตาย และบาดเจ็บ ขณะที่รถเมื่อถูกยิงได้เร่งเครื่องหลบหนี คนร้ายไปโรงพยาบาล และบาดเจ็บ	
9	วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556	เมื่อเวลา 17.00 น. เกิดเหตุคนร้าย 4-6 คน ขับรถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า รุ่นวีโก้ตอนครึ่ง สีบรอนซ์เงิน ไม่ทราบหมายเลขทะเบียนเป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนสงคราม ยิงรถยนต์กระบะของนายพิศาล อาแว นายอำเภอมาขอ ขณะเดินทางจาก อ.มาขอ มุ่งหน้า อ.ยะรัง จ.ปัตตานี เป็นเหตุให้รถยนต์กระบะได้รับความเสียหาย และกระสุนพลัดไปถูกรายจร ทำให้ น.ส.ดารุณี บาอะ อายุ 16 ปี ถูกกระสุนเถี่ยวบริเวณเข้าซ้าย ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย เหตุเกิดบนถนนสาย 4061 บ้านจาเบปะ หมู่ที่ 4 ต.ระแว้ง อ.ยะรัง จ.ปัตตานี	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
10	วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2556	เมื่อเวลา 00.50 น. ร.ต.ต.อนุรักษ์ นิ่งสระ ร้อยเวร สก.กรงปินัง จ.ยะลา พร้อมด้วยกำลังเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ ได้เข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ จุดรับซื้อผลไม้บริเวณ 3 แยกทางเข้าสถานีตำรวจภูธรกรงปินัง จ.ยะลา ถนนสาย 410 (ยะลา-กรงปินัง) หมู่ 7 ต.กรงปินัง อ.กรงปินัง จ.ยะลา หลังกลุ่มคนร้าย 7 คน ใช้อาวุธปืนยิงพ่อค้ารับซื้อผลไม้ เสียชีวิตรวม 4 รายทั้งนี้ ที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่พบร่าง ผู้เสียชีวิต 4 ราย ทราบชื่อ คือ นายถาวร สุวรรณโชติ อายุ 35 ปี เจ้าแก้วรับซื้อผลไม้ นางทัศนากุมพร อายุ 25 ปี ภรรยา นายถาวร นายสุทัศน์ สมรูป อายุ 37 ปี และนายสมชาย รื่นรัมย์ อายุ 30 ปี โดยทั้งหมด มีภูมิลำเนาอยู่ที่ จ.ระยอง สภาพศพทั้ง 4 ราย ถูกคนร้ายมัดมือไขว้หลังแล้วจ่อยิงจนเสียชีวิตจากการสอบสวนทราบว่า ขณะที่รายถูกรทั้ง 4 ราย กำลังนั่งรับประทานอาหารอยู่ภายในร้านของตนเอง ได้มีคนร้าย จำนวน 6-7 คน แต่งกายชุดดำ ขับรถยนต์กระบะมาจอดที่บริเวณ 3 แยก ทางเข้า อ.กรงปินัง ซึ่งอยู่ห่างจาก สก.กรงปินัง ประมาณ 300 เมตร จากนั้นคนร้ายได้เดินอ้อมมายังร้านดังกล่าวทางด้านหลัง แล้วจับผู้เสียชีวิต ทั้ง 4 ราย มัดมือไขว้หลังก่อนที่จะจ่อยิงจนเสียชีวิต แล้วคนร้ายทั้งหมดหลบหนีไป	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน
11	วันที่ 13 ก.พ.2556	เวลาประมาณ ๑๓.๔๐ น.ขณะที่นายทองแดง ถานุญมี อายุ ๕๔ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๑๕/๒๑ ถนนปากน้ำ ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี และภรรยาชื่อ นางจอน โคตรกุล อายุ ๕๘ ปี เปิดแผงลอยขายส้มตำบริเวณถนนปากน้ำ ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี ได้มีคนร้ายไม่ทราบชื่อ จำนวน ๒ คน ขับจี๊ด จยย.ไม่ทราบยี่ห้อและทะเบียน ขับมาจอดบริเวณหน้าร้าน คนร้ายได้ใช้อาวุธปืนพก	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน

		ไม่ทราบชนิดและขนาด ยิงใส่บุคคลทั้งสอง จำนวน ๓ นัด กระสุนถูกนายทองแดง บริเวณลำคอ ด้านขวาและบริเวณชายโครงด้านซ้าย ได้รับบาดเจ็บ และกระสุนถูกบริเวณลำคอนางจอน ได้รับบาดเจ็บ ถูกนำตัวส่ง รพ.ปัตตานี หลังก่อเหตุคนร้ายได้ขับรถ จยย.หลบหนีมุ่งหน้าเข้าเมือง ปัตตานีเหตุเกิด แขวงลอยชายสัมดำบริเวณถนนปากน้ำ ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี สาเหตุ อยู่ระหว่างสืบสวนสอบสวน	
12	วันอาทิตย์ที่ 17 ก.พ. 2556	<p>สถานการณ์ใน จ.ปัตตานี ยังคงปั่นป่วนและเกิดเหตุรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อช่วงก่อนเที่ยงของ คนร้ายไม่ทราบจำนวนได้ลอบวางระเบิดบริเวณหน้าร้านอาหารใกล้กับร้านบักเบ็นคอฟฟี่แอนด์เรสเตอรอง ตั้งอยู่ริมวงเวียนหอนาฬิกา ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี แรงระเบิดทำให้อาสาสมัครสาธารณสุข (อส.) ประจำ อ.เมืองปัตตานี เสียชีวิต 3 นาย และยังมีประชาชนได้รับบาดเจ็บอีก 9 ราย</p> <p>รายชื่อผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) อส.วิโรจน์ จันทศิริ เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ 2) อส.คือระ๊ะ ยังไม่ทราบสาขาสกุล ได้รับบาดเจ็บสาหัส เจ้าหน้าที่นำส่งโรงพยาบาลปัตตานี และไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาล 3) อส.อิทธิพล อาเซ ได้รับบาดเจ็บสาหัส และไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาลเช่นกัน 4) นายอิบรอฮิม โต๊ะซาตุ ได้รับบาดเจ็บ 5) นางกิ่งกาญจน์ มหาวรรณ ได้รับบาดเจ็บ 6) นายวสันต์ จันบุญทา ได้รับบาดเจ็บ 7) นายสมศักดิ์ แก้วมณี ได้รับบาดเจ็บ 8) ค.ช.อำนาจ แช่วา ได้รับบาดเจ็บ 9) นายครูศักดิ์ สิ้นสนอง ได้รับบาดเจ็บ 10) นางดารุณี เสมียนมงคล ได้รับบาดเจ็บ 11) นายสุกิด ยูโซ๊ะ ได้รับบาดเจ็บ 12) น.ส.โต๊ะเกยะ เปาะจิ ได้รับบาดเจ็บ 	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 3 คน
13	23 กุมภาพันธ์ 2556	<p>เมื่อเวลา 16.50 เหตุยิงกันบนถนนสาย 42 ปัตตานี -หาดใหญ่ ม.1 บ้านดอนรัก ต.ดอนรัก อ.หนองจิก จ.ปัตตานี พบผู้บาดเจ็บ 2 คน เจ้าหน้าที่เร่งช่วยเหลือนำตัวทั้ง 2 คน ส่งโรงพยาบาลปัตตานี ทราบชื่อคือ นายหาญ ราชเจริญ อายุ 52 ปี อยู่บ้านเลขที่ 2/6 ถนนอาเนาะ ต.อาเนาะรู เขตเทศบาลเมืองปัตตานี และนางสุพรรณิ วาดแก้ว อายุ 41 ปี อยู่บ้านเลขที่ 13 หมู่ 4 ต.บางเขา อ.หนองจิก จ.ปัตตานี ตรวจสอบที่เกิดเหตุพบรถจักรยานยนต์พ่วงข้างของผู้บาดเจ็บจอดอยู่กลางถนน จากการสอบสวนทราบว่า นายหาญ มีอาชีพรับจ้างขี่รถจักรยานยนต์พ่วงข้างส่งแม่ค้าตามบ้าน ก่อนเกิดเหตุได้รับนางสุพรรณิ แม่ค้าในตลาดนัดเมืองปัตตานี เพื่อนำไปส่งที่บ้านใน อ.หนองจิก และได้บรรทุกสินค้ามาเต็มคัน เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุได้มีคนร้าย 2 คน ขี่รถจักรยานยนต์มาประกบ จากนั้นคนร้ายที่นั่งซ้อนท้ายได้ใช้อาวุธปืนยิงใส่ 3 นัด กระสุนถูกทั้งสองคนได้รับบาดเจ็บ ระหว่างนั้นเองรถจักรยานยนต์ของคนร้ายได้มาเกี่ยวกับรถของผู้บาดเจ็บ ทำให้รถจักรยานยนต์ของคนร้ายเสียหลักล้มลง แต่คนร้ายรีบลุกขึ้นขี่รถจักรยานยนต์หลบหนี</p>	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน

		ไปอย่างรวดเร็ว โดยที่หลักฐานเป็นร่องเท้าตะ 1 ช้าง และแผ่นป้ายทะเบียนรถที่ตกหล่นอยู่ในที่เกิดเหตุ ซึ่งเจ้าหน้าที่เชื่อว่าเป็นการสร้างความเสียหายของกลุ่มแนวร่วมผู้ก่อความไม่สงบในพื้นที่	
14	1 มี.ค 2556	เหตุเกิดก่อนเวลา 06.00 น.วันนี้บริเวณทางเข้าตลาดสดเทศบาลเมืองนราธิวาส ถนนภูผากักดี พบว่าคนร้ายได้ประกอบระเบิดแสวงเครื่องใส่ไว้ในกล่องเหล็กหนัก 5 ก.ก.แล้วนำไปซุกไว้ในช่องสำหรับใส่หมวกกันน็อก จากนั้นมีชายวัยรุ่น 1 คน ขับเข้าไปจอดท้ายรถยนต์กระบะของทหารชุดเฉพาะกิจ นราธิวาส 32 ซึ่งเป็นรถตัดสัญญาณ และเมื่อคนร้ายเดินหายเข้าไปภายในตลาดประมาณ 5 นาที จึงเกิดระเบิดขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ทหาร และ ชาวบ้านที่เดินทางมาจับจ่ายสินค้าภายในตลาดได้รับบาดเจ็บ 6 คน ประกอบด้วย นายสมปอง วุ่นพวน อายุ 66 ปี , นางหทัยชนก แซ่จ่า อายุ 39 ปี , นางอำพร พลานุพัฒน์ อายุ 60 ปี , นางจันทวี แซ่เต่า อายุ 42 ปี , นางจิตรา โอนทัย อายุ 50 ปี และ พลทหารเจษฎา เฉษฐะ อายุ 23 ปี นอกจากนี้ ยังมี รถ จยย.ของชาวบ้านได้รับความเสียหายอีก 6 คัน รถยนต์กระบะโตโยต้า ทะเบียน บจ-190 นราธิวาส ซึ่งเป็นรถตัดสัญญาณของทหาร และ รถกระบะอีซูซุ ทะเบียน บจ-4258 นราธิวาส ถูกสะเก็ดระเบิดได้รับความเสียหายส่วนสาเหตุ เจ้าหน้าที่เชื่อว่าเป็นการสร้างความเสียหายของกลุ่มผู้ไม่หวังดี	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 4 คน
15	2 มีนาคม 2556	เมื่อเวลา 14.25 น. เกิดเหตุระเบิดขึ้นที่ถนนเลขะกุล เชื่อมต่อถนนเลียบบแม่น้ำบริเวณทางโค้งสวนศรีเมือง อ.เมือง จ.ยะลา มีเจ้าหน้าที่ทหารได้รับบาดเจ็บหลายนาย เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุ ตรงบริเวณทางโค้ง เจ้าหน้าที่พบรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ทหาร สภาพเสียหายจากแรงระเบิดบริเวณกระจกด้านหน้า ประตูด้านข้างฝั่งซ้าย ล้อและฝาท้าย ส่วนผู้บาดเจ็บซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ทหารพรานหน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 33 ได้ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลยะลาอย่างเร่งด่วน โดยมีผู้พันพิชบาดแผลไม่ไหว เสียชีวิตที่โรงพยาบาล 2 นาย และบาดเจ็บอีก 7 นาย นอกจากนี้ ยังมีชาวบ้านบาดเจ็บ 4 ราย จากการสอบสวนทราบว่า ขณะที่เจ้าหน้าที่ทหารพราน หน่วยเฉพาะกิจทหารพราน 33 กลับจากการตั้งด่านตรวจ และกำลังขับรถยนต์จะกลับฐานปฏิบัติการที่ถนนสาย 418 เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุคนร้ายซึ่งได้นำรถจักรยานยนต์มาจอดไว้ริมทางก่อนแล้ว ได้กดระเบิดขึ้นทันที ทำให้เจ้าหน้าที่ทหาร และชาวบ้านได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิตดังกล่าว รายชื่อทหารพราน หน่วยเฉพาะกิจกรมทหารพรานที่ 33 ที่เสียชีวิต และบาดเจ็บ 1.อส.ทพ.ทงศักดิ์ ลือชา อายุ 30 ปี (เสียชีวิต) 2.อส.ทพ.สุชาติ จันดีบ อายุ 35 ปี (เสียชีวิต) 3.อส.ทพ.สมศักดิ์ ดาหอม อายุ 27 ปี (บาดเจ็บ) 4.อส.ทพ.สิทธิเดช คำหล้า อายุ 27 ปี (บาดเจ็บ) 5.อส.ทพ.พิทักษ์ สุธานนำทิพย์ อายุ 30 ปี (บาดเจ็บ) 6.อส.ทพ.ธานี ไชยวิฑูร์ย์ อายุ 55 ปี (บาดเจ็บ) 7.อส.ทพ.บัญญัติ บัวผัด อายุ 30 ปี (บาดเจ็บ) 8.(ยังไม่ทราบชื่อ) (บาดเจ็บ) 9.(ยังไม่ทราบชื่อ) (บาดเจ็บ) รายชื่อชาวบ้านที่ได้รับบาดเจ็บ	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 4 คน

		<p>1.นางนุรีหะสา มามู อายุ 45 ปี</p> <p>2.นางมะริยา วานี อายุ 54 ปี</p> <p>3.น.ส.รอซีหมีะ ลือแบซา อายุ 37 ปี</p> <p>4.น.ส.หมีจู เมอแล อายุ 24 ปี</p>	
16	5 มีนาคม 2556	<p>เหตุเกิดระเบิดและมีผู้ได้รับบาดเจ็บที่ร้านทองซังเต็ง 2 เลขที่ 2 ถนนรถไฟ เขตเทศบาลนครยะลา เป็นร้านทองตั้งอยู่บริเวณสามแยกหัวมุมถนนรถไฟกับถนนสิโรธร หน้าตลาดสดการรถไฟ พบตู้กระจกแสดงทองรูปพรรณบริเวณหัวมุมตู้แตก ทองรูปพรรณที่วางไว้กระจัดกระจาย ท่อน้ำพีวีซี สีฟ้า ตะปูสะเก็ดระเบิดและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์กระจัดกระจาย มีผู้บาดเจ็บเป็นพนักงานขายของร้านทราบชื่อ นางพิมพ์า พอมขาวช่วง อายุ 54 ปี อยู่บ้านเลขที่ 46 ถนนบำรุงสุข ซอย 4 เขตเทศบาลนครยะลา ถูกเศษกระจกบาดตามใบหน้า ถูกนำส่ง รพ.ศูนย์ยะลา แล้วจากสอบสวนนายสมศักดิ์ พงษ์พันธ์ไพศาล อายุ 53ปี เจ้าของร้านทราบว่า ก่อนเกิดเหตุขณะที่พนักงานขายจำนวน 8 คน กำลังอยู่ภายในร้าน จู่ ๆ มีวัยรุ่นคนหนึ่งไม่ทันสังเกตการแต่งกายเดินเข้ามาจากหัวมุมร้านแล้ววาง วัตถุชนิดหนึ่งไว้บนตู้กระจกแล้ววิ่งออกไป เมื่อเห็นเป็นท่อน้ำมีสายไฟฟ้าเชื่อมอยู่ รู้ว่าเป็นระเบิดจึงได้ก้มหลบหลังตู้แล้วเกิดระเบิดขึ้น ทำให้กระจกแตกกระจาย หลังจากนั้นวัยรุ่นคนเดิมได้วิ่งเข้ามาสั่งเอาทองรูปพรรณซึ่งคาดว่าจะป็นสร้อยคอมีอประมาณ 15 บาท มูลค่า 3 แสนกว่าบาท วิ่งออกไปขึ้นซ้อนท้ายรถ จยย.ที่เพื่อนอีกคนติดเครื่องรออยู่ขับไปทางสี่แยกโคลิเซียอย่างรวดเร็ว</p>	<p>ผู้หญิง</p> <p>บาดเจ็บ</p> <p>1 คน</p>
17	10มี.ค56	<p>เมื่อเวลา 11.30 น.วันนี้ร.ต.ท.มุอำหมัด หมัดหวัง พนักงานสอบสวน สภ.มายอ จ.ปัตตานี รับแจ้งเกิดเหตุยิงกันมีเสียชีวิต บนถนนทางหลวงสาย 42 นราธิวาส-ปัตตานี หมู่ 4 บ้านราวอ ต.กระหวะ อ.มายอ จึงรุดไปตรวจสอบพร้อมด้วย พ.ต.อ.กองอรรถ สุวรรณขำ ผกก.สภ.มายอ เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน และกำลังตำรวจ ที่เกิดเหตุ พบผู้เสียชีวิตนอนจมกองเลือดบนถนน ทราบชื่อว่า นางนิภาพร พรหมเพชร อายุ 51 ปี ที่อยู่บ้านพัก สำนักงานตำรวจตระเวนชายแดนที่ 444 ต.โต๊ะเต๊ะ อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธ .38 เข้าศีรษะ ทะลุเบ้าตาซ้าย 1 นัด และซี่โครงข้างขวา 1 นัด ก่อนเกิดเหตุผู้ตาย ได้ขับรถ จยย. กลับมาจากซื้อกับข้าวที่ตลาดนัดปาลัส เพียงคนเดียว พอมาถึงระหว่างทางก่อนถึง บ้านพักประมาณ 1 กม. มีคนร้าย 2 คน ขับรถ จยย.ตามประกบ คนร้ายซ้อนท้าย ใช้อาวุธปืนยิงใส่ 3 นัด เสียชีวิตดังกล่าว แล้วหลบหนีไป ส่วนสาเหตุเชื่อว่าเป็นการสร้างสถานการณ์ได้</p>	<p>ผู้หญิง</p> <p>เสียชีวิต</p> <p>1 คน</p>
18	13 มีนาคม 2556	<p>เวลา 19.30 น.คนร้ายไม่ทราบจำนวนมีรถกระบะสีดำ ไม่ทราบยี่ห้อและหมายเลขทะเบียนเป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนเอ็ม 16 ยิง นางนารี อินสุข อายุ 50 ปี ภูมิลำเนาอยู่ที่หมู่ 7 ต.นาทวี อ.นาทวี จ.สงขลา เสียชีวิตคาที่ และ ค.ต.นิยม ขลิบเงิน อายุ 49 ปี ผู้บังคับหมู่งานจราจร (ผบ.หมู่ จร.) สภ.เทพา จ.สงขลา ได้รับบาดเจ็บสาหัส เหตุเกิดขณะที่ ค.ต.นิยม ขับรถกระบะยี่ห้ออิชูซู รุ่นดีแม็กซ์ สีบรอนซ์เงิน ป้ายทะเบียนแดง อยู่บนทางหลวงหมายเลข 4113 ท้องที่บ้านดังหมูเหนือ หมู่ 2 ต.ท่าประดู่ อ.นาทวี เบื้องต้นตำรวจยังไม่สรุปสาเหตุการลอบยิง แต่ให้นำน้ำหนักไปที่ความขัดแย้งส่วนตัว</p>	<p>ผู้หญิง</p> <p>เสียชีวิต</p> <p>1 คน</p>
19	14 มีนาคม	<p>เวลา 20.10 น. คนร้าย 2 คนมีรถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาดยิง</p>	<p>ผู้หญิง</p>

	2556	นางวรรณดี แก้วทอง อายุ 48 ปี อยู่บ้านเลขที่ 9 บ้านนาม่วง หมู่ 4 ต.บ้านโหนด อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา ขณะกำลังรดน้ำผักอยู่หน้าบ้าน กระสุนเจาะเข้าที่บริเวณศีรษะ ได้รับบาดเจ็บสาหัสเบื้องต้นตำรวจยังไม่สรุปสาเหตุการลอบยิง	บาดเจ็บ 1 คน
20	วันที่ 21 มี.ค. 2556	เมื่อเวลา 13.40 น. พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒนชัย ผบก.ภ. จ.ปัตตานี รับรายงานเกิดเหตุระเบิดที่ หน้าร้าน ขายเบเกอรี่และไอศกรีม เลขที่ 44 ถนนสุวรรณมงคล ต.อาเนาะรู ซึ่งเป็นย่านตลาดนัดเปิดท้าย ใจกลางเขตเทศบาลเมืองปัตตานี จึงพร้อมด้วยกำลังตำรวจทหาร และชุดเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด ตำรวจพิสูจน์หลักฐานปัตตานี และนายประมุข ลมุล ผวจ.ปัตตานี เดินทางไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ พบสะเก็ดระเบิดและชิ้นส่วนยานพาหนะที่ถูกแรงระเบิดกระจัดกระจายไปทั่วพื้นที่ พร้อมกันนี้พบซากรถ จยย.บอมบ์ ยี่ห้อฮอนด้าเวฟ สีน้ำเงิน สภาพพังยับเยินไม่มีชิ้นดี ซากรถ จยย.ของชาวบ้านถูกเพลิงไหม้เสียหาย 12 คัน และรถยนต์เสียหายอีก 3 คัน รวมทั้งร้านเบเกอรี่ สำนักงานคุมประพฤติปัตตานี, สำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจปัตตานี และอาคารพาณิชย์ก็ได้รับความเสียหายจากอนุภาพของระเบิดอีก 10 กว่าหลัง ส่วนผู้บาดเจ็บที่ถูกแรงระเบิดมีทั้งสิ้น 12 ราย ประกอบด้วย ค.ช.นิโซเฟีย นิสานี อายุ 8 ขวบ ซึ่งปรากฏว่าทนพิษบาดแผลไม่ไหวเสียชีวิตระหว่างนำส่งโรงพยาบาล นายอนันต์ เข้มคำวนฉะเจ้าของร้านเบเกอรี่ที่เกิดเหตุ, นางรอกิเยาะ เหมาะสมาน, นางรอนา เหมาะสมาน, นายอันวา เจ๊ะลี, นางศุภรัถย์ กาลเมฆ, นายฉัตรชัย กัมลา, นายชำซูดิง ตาเย๊ะ, นางเวลีเมาะ เจ๊ะเลาะ มารดา ค.ช.นิโซเฟีย, ร.ต.ต.สุชาติ สมเอียด, นายอาหามะ เวะเยาะ และนายอดิสร แว็ชขอ โดยทุกคนมีบาดแผลจากสะเก็ดระเบิดตามร่างกาย ถ้าสุดอาการปลอดภัยแล้ว ยกเว้นนายอนันต์ เจ้าของร้านเบเกอรี่ ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสนอนรักษาตัวอยู่ในห้องไอซียู จากการสอบสวนทราบว่า ที่เกิดเหตุเป็นตลาดนัดเปิดท้าย ซึ่งมีพ่อค้าแม่ค้าเริ่มทยอยนำสินค้ามาจำหน่าย และมีคนมาเดินจับจ่ายซื้อของเป็นจำนวนมาก โดยก่อนเกิดเหตุขณะที่ ค.ช.นิโซเฟีย ผู้ตาย กำลังยืนซื้อน้ำแข็งที่หน้าร้านเบเกอรี่ และมีนายอนันต์ออกมาขายที่หน้าร้าน คนร้ายซึ่งได้นำรถ จยย.ประกอบระเบิดแสวงเครื่องหนัก 5 กก. มาจอดไว้ระหว่างร้านกับสำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจปัตตานี ได้จุดชนวนระเบิดด้วยวิทยุสื่อสารเสียง	ผู้หญิง บาดเจ็บ 4 คน
21	23 มี.ค.56	เมื่อเวลา 05.00 น. มีผู้ถูกยิงเสียชีวิตภายในสวนยางพารา บ้านกวมานูโง หมู่ 6 ต.บาตง จ.นราธิวาส จึงประสานชุดเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ พบศพนายอิสลาละ หะยิมุ อายุ 54 ปี ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ต.บาตง อ.รีโอสาละ ถูกกระสุนปืนเอ็ม 16 และปืนขนาด 9 มม. ตามลำตัวหลายนัด ส่วนนางรอชี๊ะ หะยิมุ อายุ 50 ปี ภรรยา ถูกกระสุนปืนบริเวณต้นขาทั้ง 2 ข้างบาดเจ็บสาหัส ถูกส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์สอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุ นายอิสลาละ หะยิมุ ขับขีรถจักรยานยนต์ออกจากบ้าน โดยมีภรยานั่งซ้อนท้ายเพื่อไปกรีดยางพารา เมื่อถึงที่เกิดเหตุ คนร้ายไม่ทราบจำนวน ซึ่งแฝงตัวอยู่ในพงหญ้ารกที่บภายในสวน ไล่ปืนยิงใส่ผู้ตายและภรรยา แล้วหลบหนีไป	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
22	วันที่ 25 มีนาคม	เมื่อเวลา 10.50 น. พล.ต.อ.สุชาติ อัศวจินดารัตน์ ผกก.สภ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี ได้รับแจ้งมีเหตุยิงกันมีผู้เสียชีวิต เหตุเกิดบนถนนสายนาเกตุ-แม่ก้ง ม.7 ต.นาเกตุ จึงนำกำลังไปที่เกิดเหตุ พร้อม	ผู้หญิง เสียชีวิต

	2556	ด้วย พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒนชัย ผบก.ภ.จ.ปัตตานี ไปตรวจสอบ ที่เกิดเหตุเจ้าหน้าที่พบ กล้องต้องสงสัยจึงประสานชุดเก็บกู้วัตถุระเบิดเข้ามาตรวจสอบ โดยใช้ปืนแรงดันน้ำยิงทำลาย ปรากฏว่าเป็นระเบิดปลอมโดยคนร้ายนำขวดมาใส่ไว้ในกล้อง ขณะที่ผู้เสียชีวิตเจ้าหน้าที่ได้รับ นำส่ง รพ. โศกโพธิ์ เพื่อชันสูตรพลิกศพ ทราบชื่อ นางนุกูล ปานแดง อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 77/1 ม.1 ต.ควนโนรี อ. โศกโพธิ์ ถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด 9 มม.เข้าศีรษะและลำตัว ในที่เกิดเหตุ พบรถ จยย.ยี่ห้อมูซุกิ ทะเบียน กลย 86 ปัตตานี ขณะที่ผู้ตายขับจี่รด จยย.บรรทุกี่ขังมาจาก สวนเพื่อเดินทางกลับบ้านพัก มาถึงที่เกิดเหตุซึ่งเป็นเส้นทางเปลี่ยวได้มีคนร้าย 2 คนขับจี่รด จยย.ตามประกบยิงจนได้รับบาดเจ็บ แต่ผู้ตายยังแข็งแรงเครื่องหลบหนี คนร้ายจึงไล่ยิงอีกครั้ง จนเสียชีวิต ก่อนจะเร่งเครื่องหลบหนีไป เจ้าหน้าที่เชื่อเป็นการสร้างสถานการณ์	1 คน
23	2 เมษายน 2556	วันเดียวกัน เมื่อเวลา 18.20 น. เกิดเหตุคนร้ายใช้อาวุธปืนไม่ทราบชนิด และขนาด ยิงราษฎร เสียชีวิต 1 ราย คือนายคือราแม กาจะลาเกี อายุ 53 ปี และได้รับบาดเจ็บ 1 ราย คือ นางแลหมี๊ะ กาจะลาเกี อายุ 51 ปี เหตุเกิดที่บ้านต้นมะขาม หมู่ที่ 4 ต.เมาะมาวี อ.ยะรัง จ.ปัตตานี ขณะเกิดเหตุ นายคือราแมฯ ขับรถยนต์เก๋ง โดยมีนางแลหมี๊ะฯ ภรรยา นั่งมาด้วย กลับจากทำธุระที่บ้าน ต้นมะขาม หมู่ที่ 4 ต.เมาะมาวี อ.ยะรัง จ.ยะลา เพื่อที่จะกลับบ้านที่ ต.กอลา อ.ยะรัง	ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน
24	วันที่ 7 เมษายน 2556	เวลาประมาณ 18.45 น.(โรงแรมเทพพิมาน),19.00 น.(โรงแรมยะลาแกรนด์พาลาส),19.15 น.(โรงแรมเซเว่นอิน),19.20 น.โรงแรมโคล่า)เหตุระเบิด <u>สถานที่เกิดเหตุ</u> จุดที่1.หน้าโรงแรมเทพพิมาน ถ.ศรีบำรุง ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา , จุดที่2.หน้า โรงแรมแกรนด์พาลาส ถ.เฉลิมชัย ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา , จุดที่3.หน้าโรงแรมเซเว่นอิน ถ.คช เสนีย์ ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา , จุดที่4.หน้าโรงแรมโคล่า ถ.คชเสนีย์ ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา <u>รายละเอียดเหตุการณ์</u> ได้มีคนร้ายลอบวางระเบิดเขตเทศบาลนครยะลา 4 จุด จากการตรวจสอบ ทราบว่า จุดที่ 1-3 มีคนร้ายนำกล้องเหล็กบรรจุวัตถุระเบิดมาวางไว้แล้วจุดชนวนด้วย โทรศัพท์มือถือ เมื่อเกิดระเบิดแล้วคนร้ายได้หลบหนีไป ส่วนจุดที่ 4 คนร้ายได้นำรถ จยย.ที่ บรรจุวัตถุระเบิดไว้แล้ว ไปจอดไว้บริเวณชั้นล่างของโรงแรมปะปนกับรถ จยย.อื่นๆแล้ว จุดชนวนระเบิด เป็นเหตุให้เกิดระเบิด ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 4 ราย และทรัพย์สินได้รับความ เสียหาย หลังก่อเหตุคนร้ายได้หลบหนีไป ผู้ได้รับบาดเจ็บ ดังนี้ 1.นายอาเกา แซ่ตั้ง อายุ 56 ปี ที่อยู่ 36 ต.อัยเยอร์เวง อ.เบตง จ.ยะลา 2.นายวินัย สินิกจเจริญ อายุ 65 ปี ที่อยู่ 81 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 3.น.ส.สุจินดา สินิกจเจริญ อายุ 35 ปี ที่อยู่ 81 ต.สะเตง อ.เมือง จ.ยะลา 4.นายธีรภัทร์ แก้วเรือง อายุ 27 ปี ที่อยู่ 9 ม.5 ต.ถ้ำทะลุ อ.บันนังสตา จ.ยะลา	ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน
25	วันที่ 12 เมษายน 2556	เวลาประมาณ 08.00 น. <u>สถานที่เกิดเหตุ</u> ถนนสายต้นไทร-ไม้แก่น ม.1 ต.ปะลิวาสาเมาะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาสเวลาประมาณ 07.30 น.ขณะที่ น.ส.อังคณา ทองนวล อายุ 37 ปี อยู่บ้านเลขที่ 2/1 ม.2 ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี ขับจี่รด จยย.ฮอนด้า เวฟ สีเขียว ทะเบียน กทท 817 ปัตตานี ออก จากบ้านพักในพื้นที่ไม้แก่น จะไปทำงานที่ รพ.บาเจาะ จ.นราธิวาส เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุ ได้มี คนร้ายขับรถ จยย.ไม่ทราบยี่ห้อและทะเบียน ใช้อาวุธปืนยิง น.ส.อังคณา 1 นัด ได้รับบาดเจ็บ ถูก	ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน

		นำตัวส่ง รพ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี	
26	. วันที่ 13 เม.ย.56	เมื่อเวลา 18.00 น พ.ต.อ. โกวิท รัตนโชติ ผกก.สภ.ทุ่งยางแดง จ.ปัตตานี รับแจ้งเหตุมีคนถูกยิงเสียชีวิต บนถนนสาย 4092 ระหว่างอ.รามัน- อ.ทุ่งยางแดง หมู่ 2 บ้านปาเซปุเต๊ะ ต.ปากู จึงไปตรวจสอบ พร้อมด้วย พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒน์ชัย ผบก.ภ.จว.ปัตตานี ดำรวจพิสูจน์หลักฐานปัตตานี และกำลังตำรวจทหารที่เกิดเหตุพบรถเก๋งมิตซูบิชิ สีบรอนซ์เงิน ทะเบียน ชส 7915 กรุงเทพมหานคร สภาพด้านหน้าชนกับต้นไม้ข้างถนน ส่วนที่กระจกด้านหน้ามีรอยกระสุนปืนแตกเป็นรูโหว่ 4 รู และด้านข้างอีก 2 รู ภายในรถพบคราบเลือดจำนวนมาก ส่วนผู้บาดเจ็บ ทราบชื่อ น.ส.ขวัญฤดี ตั้งแสง อายุ 17 ปี มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด .38 เข้าที่บริเวณลำตัว และลำคอ รวม 4 นัด แต่ทนายพิชิตบาดแผลไม่ไหวเสียชีวิตระหว่างนำส่งโรงพยาบาลทุ่งยางแดง และนางสมพิศ พลาขาม อายุ 48 ปี แม่ของผู้ตาย ถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาดเดียวกันที่ลำตัว และแขน รวม 2 นัด อาการสาหัสจากการสอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุผู้ตายและผู้บาดเจ็บได้เดินทางมาทำบุญที่วัดแป้น อ.สาบบุรี จ.ปัตตานี และร่วมสาดน้ำสงกรานต์กับกลุ่มเครือญาติที่อาศัยในหมู่บ้าน กระทั่งช่วงเย็นได้เดินทางกลับบ้านที่ จ.ยะลา โดยนางสมพิศเป็นคนขับ เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุ ถูกคนร้ายขี้อวด จยย.ตามประกบ ใช้อาวุธปืนกระหน่ำยิงใส่หลายคน จนรถเสียหลักตกข้างทางไปชนต้นไม้ และทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บดังกล่าว	ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน
27	วันพฤหัสบดี 18 เมษายน 2556	เมื่อ เวลาประมาณ 14.00 น. ได้มีหน่วยกู้ใจมคอมมานโด กองกำลังทหารพราน และเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ทราบหน่วยงาน เข้าทำการปิดล้อมและตรวจค้นภายในบริเวณสถาบันปอเนาะอิสลาม ศาสตร์วิทยา (ปอเนาะกำบังบูเกต) ตำบลนาประคู้ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี โดยอ้างเหตุผลว่าได้มีคนร้ายวิ่งเข้ามาในบริเวณดังกล่าว ระหว่างการปิดล้อมโดยเจ้าหน้าที่รัฐไทยนั้น ได้มีการควบคุมตัวนางสาวพาดิละ เสาะหมาน ครูพี่เลี้ยงค่ายอบรมฯ และนักศึกษาสถาบันมะฮัดคารูลมาอาเรฟ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จากนั้นเวลาประมาณ 16.30 น. ในวันเดียวกันเจ้าหน้าที่ได้พาตัวนางสาวพาดิละ เสาะหมาน ไปทำการสืบสวนที่หน่วยเฉพาะกิจ ที่ 24 ศูนย์ฝึกอาชีพวัดช้างให้ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จากนั้นเวลาประมาณ 17.10 น. ได้มีการส่งตัวย้ายไปที่หน่วยเฉพาะกิจ กรมทหารพรานที่ 41 ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	ผู้หญิง เป็นผู้ ต้อง สงสัย 1 คน
28	21 เม.ย.56	พ.ต.อ.สุชาติ อัสวจินดารัตน์ ผกก.สภ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี รับแจ้งเหตุยิงกันบนถนนทางหลวงที่ 42 สายลำไทร-โคกโพธิ์ หมู่11 บ้านคลองป้อม ต.โคกโพธิ์ จึงพร้อมด้วย พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒน์ชัย ผบก.ภ.จ.ปัตตานี และชุดเก็บกู้วัตถุระเบิด ดำรวจพิสูจน์หลักฐานไปตรวจสอบพบรถ จยย.ซุซูกิ สีน้ำเงิน ทะเบียน กวว 350 ปัตตานี ล้มอยู่ และกองเลือด ส่วนผู้บาดเจ็บทราบชื่อนางอัมพร ทวีสุวรรณ อายุ 42 ปี อยู่บ้านเลขที่ 101 หมู่11 ถูกยิงด้วยอาวุธปืนสั้น .38 เข้าหน้าอกและลำตัว ทนายพิชิตบาดแผลไม่ไหวเสียชีวิตที่รพ.โคกโพธิ์ ส่วนอีกคน นางสมปอง พรหมรักษา อายุ 49 ปี อยู่บ้านเลขที่ 34 หมู่11 ถูกยิงด้วยอาวุธปืนชนิดเดียวกันเสียชีวิตระยะ บาดเจ็บสาหัสพักรักษาตัวที่ รพ.เดียวกันก่อนเกิดเหตุทั้งสองมาจากบ้านเพื่อนในหมู่บ้าน ขับขี่รถจยย.จะกลับบ้าน นางสมปองเป็นคนขับซ้อนกร ถึงที่เกิดเหตุสองข้างทางเป็นป่าสวนยาง คนร้าย 2 คนขับขี่รถจยย.สวนมา คนซ้อนท้ายใช้ปืนกระหน่ำยิง จนล้มคว่ำ แล้วทิ้งใบปลิวก่อนหลบหนีไป	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
29	22 เม.ย.	เมื่อเวลา 10.30 น. มีเหตุยิงกันบนถนนสายช้างให้-นางโอม ม.3 ต.ควนโนรี นำกำลังไปที่เกิดเหตุ	ผู้หญิง

	2556	พบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า รุ่นเวฟ สีแดง ทะเบียน งชบ 898 สงขลา ล้มข้างทางและมีข้าวของกระเจาไปทั่ว มีกองเลือดจำนวนมาก ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บพลเมืองดีได้รับนำส่งโรงพยาบาลแม่ลาน ทราบชื่อ นางนภารัตน์ สะนิ อายุ 45 ปี ถูกยิงเข้าด้านหลัง และสะโพก และนางวันเพ็ญ อินทร์ทองแก้ว อายุ 43 ปี ถูกยิงที่ขาขวา ในที่เกิดเหตุพบปลอกกระสุนปืนขนาด 9 มม. ตกอยู่จำนวน 2 ปลอก จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน สอบสวนทราบว่า ขณะที่ทั้ง 2 คนขับจักรยานยนต์มาด้วยกัน หลังจากไปจับจ่ายซื้อของในตลาดนัด ปรากฏว่า ขณะเดินทางกลับห่างจากตลาดนัดประมาณ 500 เมตร ถูกคนร้าย 2 คน ขับรถจักรยานยนต์ตามประกบยิง จำนวน 4 นัด จนรถเสียหลักล้มได้รับบาดเจ็บ หลังก่อเหตุคนร้ายเร่งเครื่องหลบหนีไปตามเส้นทางอำเภอแม่ลาน	ได้รับบาดเจ็บ 2 คน
30	วันที่ 7 พ.ค. 56	เมื่อเวลา 20.35 น. เกิดเหตุคนร้ายใช้อาวุธปืนลูกซองลอยยิงประชาชน เหตุเกิดที่หน้าบ้านเลขที่ 84/1 บ.ปลักแดน หมู่ที่ 4 ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 2 คน คือ นางตีบ แดงดี อายุ 61 ปี อยู่บ้านเลขที่ 84/1 บ.ปลักแดน หมู่ที่ 4 ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี กระสุนถูกบริเวณแขน และ 2. นายมาโนช ทองเอียด อายุ 30 ปี ภูมิลานอยู่บ้านเลขที่ 37/3 หมู่ที่ 3 ต.ไม้แก่น อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี มีบาดแผลบริเวณศีรษะ ทั้งสองถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลอำเภอไม้แก่น อาการปลอดภัยแล้ว จากการสอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุขณะที่ผู้บาดเจ็บทั้ง 2 คน กำลังนั่งคุยกันอยู่ที่หน้าบ้าน ได้มีคนร้ายไม่ทราบกลุ่มและจำนวนได้แอบซุ่มอยู่ตรงป่าข้างทาง ฝั่งตรงข้ามกับหน้าบ้านที่เกิดเหตุ แล้วคนร้ายจึงได้ใช้อาวุธปืนลูกซองยิงใส่ทั้ง 2 คน ทำให้ได้รับบาดเจ็บดังกล่าว หลังก่อเหตุคนร้ายอาศัยความมืดจึงได้หลบหนีไป ส่วนสาเหตุอยู่ระหว่างการสอบสวน	ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บ 1 คน
31	วันที่ 9 พ.ค. 56	เมื่อเวลา 10.40 น. เกิดเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดบนถนนสายบ้านเนียง - ยะหา บริเวณพื้นที่บ้านเนียง ต.เนียง อ.เมือง จ.ยะลา เบื้องต้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ยะหา ได้รับบาดเจ็บ 3 นาย ประชาชนถูกสะเก็ดระเบิดบาดเจ็บ 2 ราย ทั้งหมดถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล เบื้องต้นอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ	ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บ 1 คน
		รายชื่อผู้ได้รับบาดเจ็บมีดังนี้ 1. ร.ต.ท. สมภพ เพชรรมณี 2. ร.ต.ต. วรวิทย์ จันทร์แก้ว 3. ร.ต.ท. มนตรี วิจิตรเวชกานต์	
		รายชื่อชาวบ้านที่บาดเจ็บ 1. นายชาอูดี ลาเต๊ะ 2. นางสาวฟิร๊ะห์ โกะอาลี	
32	วันเสาร์ที่ 11 พ.ค. 2556	เมื่อเวลา 16.30 น. เกิดเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดรถบัสของกรมการขนส่งทหารเรือ บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 (ปัตตานี-นราธิวาส) ท้องที่หมู่ 1 บ้านจาแบปะ ต.ตอหลัง อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี ขณะกำลังเดินทางกลับจากเยี่ยมกำลังพลที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่โรงพยาบาลสงขลาครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา มุ่งหน้าค่ายจุฬาภรณ์ จ.นราธิวาส ทั้งนี้แรงระเบิดทำให้เกิดหลุมขนาดใหญ่บนถนน รถบัสได้รับความเสียหาย กระจกแตก และมี	ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บ 3 คน

		เจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต 1 นาย คือ พ.จ.อ.ธีรพงศ์ เนาว์มุกดา สังกัดหน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส 33 (ค่ายจุฬารักษ์) ทำหน้าที่พลขับ นอกจากนั้นยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 7 ราย ทราบชื่อคือ เรือเอกจ่าเนก วงศ์เกตุใจ พ.จ.อ.สมภาค สุวรรณ พ.จ.อ.สมพงษ์ ฮวดหลง ทั้งสามสังกัดหน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส 33 เช่นกัน โดย พ.จ.อ.สมพงษ์ อากาศสาหัส นางอรชร สุขแก้ว นางสมจิตร วงศ์เกตุใจ นางณิชกานต์ เกสรรัตน์ และ นายสุพจน์ สร้อยสังวาลย์ เบื้องต้นตำรวจสันนิษฐานว่าเป็นการกระทำของกลุ่มก่อความไม่สงบ	
33	13 พ.ค. 2556	เมื่อเวลา 21.10 เหตุระเบิดขึ้นบริเวณปากซอย 5 ถ.โรงอ่าง ต.สะบารัง เขตเทศบาลเมืองปัตตานี นางไทรปาน คอเถาะ อายุ 44 ปี ถูกสะเก็ดระเบิดที่ขาบาดเจ็บเล็กน้อย ตรวจสอบที่เกิดเหตุพบ หลุมระเบิดบนถนนกว้าง 30 ซม. เศษระเบิดกระจายไปถูกบ้านชาวบ้าน จำนวน 3 หลัง ได้รับ ความเสียหายเล็กน้อย และพบกระเบื้องระเบิด ชนิดเอ็ม 67 ตกอยู่หน้าบ้านเลขที่ 100 ห่างจาก หลุมระเบิด ประมาณ 3 เมตร เจ้าหน้าที่จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน จากการสอบสวนทราบว่า บริเวณจุดเกิดเหตุเป็นบ้านของชาวบ้านทั้ง 2 ซ้ำทาง ปรากฏว่า ได้เกิดระเบิดขึ้นเสียงดังสนั่น เศษระเบิดกระเด็นไปถูก นางไทรปาน ได้รับบาดเจ็บขณะเดินอยู่หน้าบ้านพักเลขที่ 107/2 ซึ่ง อยู่ฝั่งตรงข้าม สาเหตุเจ้าหน้าที่เชื่อคนร้ายน่าจะมาด้วยกัน 2 คน นำระเบิดเพื่อเตรียมก่อเหตุต่อ เป้าหมายในพื้นที่เขตเทศบาล อีกทั้งช่วงนี้มีการจัดงานกาชาด แต่ระหว่างที่นั่นอยู่บน รถจักรยานยนต์ คนร้ายได้ดึงสลักระเบิดออกแล้วกำระเบิดไว้เพื่อเตรียมที่จะขว้าง แต่เมื่อมาถึงที่ เกิดเหตุระเบิดน่าจะตกลงพื้นแล้วเกิดระเบิดขึ้นดังกล่าว	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
34	18 พค 2556	เกิดเหตุ คนร้าย ไม่ทราบกลุ่มนำระเบิดแสวงเครื่องไปวางไว้บริเวณชั้น 2 ของโรงแรมเอเชีย เขต เทศบาล ต.สุโหงโก-ลก อ.สุโหงโก-ลก จ.นราธิวาส ก่อนที่คนร้ายจะจุดชนวนระเบิด เบื้องต้นทำ ให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 6 ราย คือ 1.น.ส.สุปราณี ชามะ 2.น.ส.สินสา สายสะอาด 3.น.ส.ปิยะ มาศ สุวรรณชาติ 4.น.ส.ชมชัชเช อูเส 5.นายบัญชา วงศ์นาคและ 6.น.ส.จินดา ชาวบ้านใหญ่ ซึ่ง ทั้งหมดถูกสะเก็ดระเบิดตามลำตัวได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 5 คน
35	วันที่ 19 พ.ค. 2556	พ.ต.ท.นราวี บินแอรอง รอง ผกก.สภ.สายบุรี จ.ปัตตานี รับแจ้งมีเหตุยิงกัน บนถนนใน หมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านพอเหมาะ ต.ทุ่งคล้า อ.สายบุรี จ.ปัตตานี จึงพร้อมด้วยกำลังตำรวจ ทหาร รุด ไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ พบรถยนต์ ฮอนด้า ซิตี้สีขาว หมายเลขทะเบียน กง-4506 ปน. จอดอยู่ กลางถนน สภาพกระจกประตูด้านข้างแตกทั้งสองข้าง ภายในรถพบผู้เสียชีวิต นอนจมกอง เลือด ทราบชื่อว่า สิบลตรี (หญิง) อาณิสตาเซีย คือมารี สังกัด กรมทหารพรานที่ 44 เสียชีวิต มี บาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืน 9 มม.ถูกที่ลำตัว นอกจากนั้นยังมีผู้บาดเจ็บอีก 3 รายคือ นางแมะแย อาแซ 55 ปี ซึ่งเป็นย่าผู้ตาย และด.ช. ชารีฟ วามะ กับด.ญ. อีฟฟารา วามะ ซึ่งเป็นบุตรชายและ บุตรสาว ทั้งหมดมีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาดเดียวกัน เข้าที่บริเวณขา	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน บาดเจ็บ 1 คน
36	วันที่ 25 พฤษภาคม 2556	เวลา 10.44 น.เกิดเหตุคนร้ายลอบวางระเบิดขบวนรถยนต์ของเจ้าหน้าที่ชุดเก็บกู้และทำลายวัตถุ ระเบิดของศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จนท.ชุด EOD ศชต.) บนถนนสายยะลา - ยะหาบริเวณหน้าหจก.ยงฮวดยะลาบ้านลิมุดหมู่ที่ 3 ต.ท่าสาปอ.เมืองจ.ยะลาขณะเดินทางกลับ จากตรวจสอบเหตุลอบวางระเบิดเสาไฟฟ้าในพื้นที่ อ.ยะหาและอ.กาบัง จ.ยะลาเป็นเหตุให้มี ผู้ได้รับบาดเจ็บ 8 ราย สำหรับผู้บาดเจ็บมีรายชื่อดังนี้ 1.ค.ต.สราวุธดาวกระจายอายุ 48 ปี 2.ค.ต.	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน

		ชัชยุทธ จันทร์มณี อายุ 42 ปี 3.ส.ต.อ.ชาญวิทย์ ศิริมล อายุ 28 ปี 4.ส.ต.ต.สมเกียรติ์ เตยแก้ว อายุ 35 ปี 5.ร.ต.ต.สว่าง มาลัย อายุ 53 ปี 6.นางยุภา ผมน้อย อายุ 38 ปี 7.นายดาไม่ทราบนามสกุล (ชาวพม่า) อายุ 22 ปี 8.ค.ญ.อุ่มมีกัลชุม หะยิอาเวอายุ 8 ปี	
37	วันที่ 26 พ.ค.56	เมื่อเวลา 08.00 น. ร.ต.ท.มนตรี จันทร์เมือง ร้อยเวร สก.เรือเสาะ จ.นราธิวาส รับแจ้งมีเหตุคนถูกยิงในสวนยางพาราบนเทือกเขาหลังหมู่บ้านกุย ม.4 ต.ลาโละะ จึงพร้อมด้วย พ.ต.อ.โหมทัย จินดา มณี ผกก.สก.เรือเสาะ และกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทหารจำนวนหนึ่งเดินทางไปตรวจสอบที่เกิดเหตุซึ่งต้องเดินทางขึ้นไปบนเทือกเขาประมาณ 1 ช.ม. พบศพผู้เสียชีวิตเป็นเพศหญิงนอนจมกองเลือดคอยู่ข้างรถจักรยานยนต์ยี่ห้อซูซูกิ รุ่นคริสตัน สีดำ ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน ที่ล้มคว่ำอยู่บริเวณร่องทางเดินภายในสวนยางพารา จากการตรวจสอบชื่อ นางดีมี๊ะ เปาะมะ อายุ 44 ปี อยู่บ้านเลขที่ 227 บ้านชะบะ ม.2 ต.เรือเสาะ อ.เรือเสาะ จ.นราธิวาส ซึ่งมีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาดที่บริเวณหน้าอกขวา 1 นัด จากการสอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุผู้ตายได้ขี่รถจักรยานยนต์ออกจากบ้านพัก เพื่อเดินทางไปกรีดยางเป็นกิจวัตรประจำวัน ถึงที่เกิดเหตุได้มีคนร้ายไม่ทราบจำนวนแฝงตัวอยู่ในป่าสวนยางพารา เมื่อเห็นผู้ตายขี่รถจักรยานยนต์ผ่านเข้ามา จึงได้ใช้อาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาดยิงใส่ผู้ตาย 1 นัด จนรถเสียหลักล้มคว่ำแล้วคนร้ายได้หลบหนีไป	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน
38	วันที่ 30 พฤษภาคม 2556	เมื่อเวลา 13.10 ได้รับแจ้งเกิดเหตุคนร้ายบุกปล้นรถขนเงินของธนาคารกสิกรไทย สาขาปาลัส เหตุเกิดที่บนถนนสาย 42 หน้าธนาคารกสิกรไทย บ้านปาลัส หมู่ที่ 5 ต.ลางา อ.มายอ จ.ปัตตานี เกิดการยิงต่อสู้กันระหว่างเจ้าหน้าที่ รปภ.ประจำรถขนเงินกับคนร้าย ยังผลให้เจ้าหน้าที่ รปภ.รถขนเงินเสียชีวิต 1 นาย คือ นายฉกัทร สุขเพชร อายุ 41 ปี อยู่บ้านเลขที่ 30 หมู่ที่ 1 ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส กระสุนถูกบริเวณหน้าอกซ้ายและไหล่ซ้าย ได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิตในเวลาต่อมา นอกจากนี้ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีก 2 ราย คือ นายฐิติวัฒน์ ทองส่องศรี อายุ 30 ปี เจ้าหน้าที่ รปภ.รถขนเงิน อยู่บ้านเลขที่ 11 หมู่ที่ 1 ต.พร่อน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส กระสุนถูกบริเวณเข้าขวา และ น.ส.กมลวรรณ สิทธิบุตร อายุ 34 ปี กระสุนถูกบริเวณขาซ้าย ส่วนคนร้ายที่ก่อเหตุปล้นรถขนเงินถูกยิงเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ 1 คน ยังไม่ทราบชื่อและที่อยู่ โดยมีปืนพกขนาด 9 มม.ตอกอยู่คันในตัวพบกระสุนในกระเป๋ากางเกง 20 นัด ส่วนบนถนนมีปลอกกระสุนเอ็ม 16, 9 มม., 11 มม. และขนาด .38 ตกอยู่เกลื่อนกว่า 30 ปลอก ทั้งนี้ ได้มีคนร้ายกลุ่มหนึ่งใช้อาวุธปืนพกและอาวุธปืนสงครามปล้นรถขนเงิน ซึ่งมารับเงินที่ธนาคารกสิกรไทย สาขาปาลัส กระทั่งเกิดยิงต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ รปภ.ของรถขนเงิน ทำให้คนร้ายเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ 1 คน เจ้าหน้าที่ รปภ.เสียชีวิต 1 คน และบาดเจ็บ 1 คน นอกจากนี้ กระสุนปืนยังพลาดไปถูก น.ส.กมลวรรณ สิทธิบุตร ที่กำลังกวดเงินจากตู้เอทีเอ็มหน้าธนาคารได้รับบาดเจ็บไปด้วยหลังก่อเหตุ คนร้ายที่เหลือซึ่งไม่ได้เงินติดมือไปเลย	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
39	30 พฤษภาคม 2556	เมื่อเวลา 15.30 น. รับแจ้งมีเหตุระเบิดขึ้นบนถนนสายแวง-โล๊ะจูด ใกล้กับเสารับส่งสัญญาณโทรศัพท์มือถือระบบดีแทค ช่วงบริเวณบ้านจะมาแคะ ม.3 ต.ขอละอ อ.แวง จึงพร้อมด้วยกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทหาร และเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน จ.นราธิวาส จำนวนหนึ่งรุดเดินทางไป	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ

		<p>ตรวจสอบที่เกิดเหตุ พบซากรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้าเวฟ สีแดง ทะเบียน กบง 598 นราธิวาส ที่คนร้ายใช้ซุกกระเบิดแสวงเครื่องที่ประกอบใส่ไว้ในกล่องเหล็ก หนัก 5 กก. จุดชนวนด้วยวิทยุสื่อสาร ตกกระจายเกลื่อนถนน และพวงพญ์ารถที่บริเวณทาง ห่างไปประมาณ 1 เมตร เจ้าหน้าที่พบรถยนต์ตราโลโก้ฮืออิซูซุ ของ สก. โฉ๊ะจูด ซึ่งถูกแรงของระเบิดได้รับความเสียหายที่บริเวณตัวถังด้านประตูหน้าตรงข้ามคนขับ พร้อมกองเลือดจำนวนหนึ่งตกอยู่ภายในห้องโดยสาร</p> <p>1.ร.ต.ท.มานพ แทนสงค์ ร้อยเวรป้องกันและปราบปราม สก. โฉ๊ะจูด 2.นายมนีก งามช่วย</p> <p>ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บไม่สาหัสมากนักรอีก 3 ราย ประกอบด้วย</p> <p>1.ส.ต.อ.วุฒิชชาติ ทองใส ซึ่งเป็นพลขับ 2.น.ส.สุธิษา ขวัญทอง 3.นางอาลีเมาะ เปาะอีเตดาไอ๊ะ</p> <p>ก่อนเกิดเหตุ ร.ต.ท.มานพ แทนสงค์ ร้อยเวรป้องกันและปราบปราม สก. โฉ๊ะจูด ได้นำกำลังเจ้าหน้าที่สายตรวจ จำนวน 4 นาย นั่งรถยนต์เพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยเส้นทางให้แก่เจ้าหน้าที่ชุดรักษาความปลอดภัยฯ เมื่อถึงเขตสิ้นสุดความรับผิดชอบ ได้สั่งพลขับกลับรถเพื่อเดินทางกลับ สก. โฉ๊ะจูด ถึงที่เกิดเหตุได้มีคนร้ายไม่ทราบจำนวนแฝงตัวอยู่ในป่ารกที่บริเวณทาง ได้ใช้วิทยุสื่อสารจุดชนวนระเบิดแสวงเครื่องที่ประกอบใส่ไว้ในกล่องเหล็ก หนัก 5 กก. ที่ลอบนำไปวางไว้บริเวณช่องเก็บสัมภาระใต้เบาะนั่ง จนเกิดระเบิดขึ้น ในขณะที่รถยนต์ตราโลโก้ที่ ร.ต.ท.มานพ นั่งมา ส่งผลทำให้ ร.ต.ท.มานพ ได้รับบาดเจ็บพร้อมพลขับ ประจวบเหมาะในขณะนั้น ได้มีชาวบ้านชี้รถจักรยานยนต์ตามหลังมา ถูกสะเก็ดระเบิดได้รับบาดเจ็บไปด้วยอีก 3 ราย</p>	2 คน
40	4 มิ.ย.2556	<p>เวลา 13.35 น. จากการสอบสวน นายบุญชอบ เจ้าของร้านทราบว่า ก่อนเกิดเหตุในขณะนั้น มีชาวบ้านจำนวนกว่า 6-7 คน กำลังเลือกซื้อหาสินค้าอยู่ภายในร้านที่จำหน่ายสินค้าทุกประเภทอยู่นั้น ตนพยายามที่จะเร่งให้รีบซื้อสินค้า และออกไปจากร้าน เพราะต้องการที่จะไปดูเหตุระเบิดที่เกิดขึ้นที่ร้านมิเตอร์ โฟน ซึ่งอยู่ห่างกันประมาณ 30 เมตร จึงไม่ได้สังเกตชายวัยรุ่นต้องสงสัยจำนวน 2 คน ซึ่รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะมาจอดที่หน้าร้านคล้ายกับรถคนที่รู้จักกันที่เดินซื้อของในร้าน ตนจึงไม่ได้สนใจ เมื่อ 2 วัยรุ่นขี่รถจักรยานยนต์ออกไปประมาณ 5 นาที จึงเกิดระเบิดขึ้นที่บริเวณชั้นวางสินค้าที่ตั้งไว้หน้าร้าน เป็นเวลาเดียวกับผู้ได้รับบาดเจ็บทั้ง 3 ราย เดินออกจากร้าน จึงทำให้ถูกระเบิดได้รับบาดเจ็บดังกล่าว ส่วนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บเจ้าหน้าที่ได้เดินทางไปตรวจสอบที่โรงพยาบาลสุคีริน ทราบชื่อ คือ 1.นายมุฮัมหมัดรุสตัน อาลียะ อายุ 32 ปี อยู่บ้านเลขที่ 88 ม.4 ต.สุคีริน อ.สุคีริน จ.นราธิวาส ซึ่งถูกสะเก็ดระเบิดที่บริเวณลำตัวอาการไม่สาหัสมากนักร 2.นายมะซู หามะ อายุ 23 ปี อยู่บ้านเลขที่ 12/4 ม.5 ต.สุคีริน อ.สุคีริน จ.นราธิวาส ซึ่งถูกสะเก็ดระเบิดที่บริเวณขาทั้ง 2 ขาอาการสาหัส 3.นางแม่หมี๊ะ หามะ อายุ 55 ปี อยู่บ้านเดียวกัน ถูกสะเก็ดระเบิดที่บริเวณหน้าท้อง และขาหนีบอาการสาหัส ทั้ง 2 ราย ถูกส่งตัวรักษา</p>	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน

		ต่อที่โรงพยาบาลสุโขทัย-ลก ส่วนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่เชื่อว่าเป็นการสร้างสถานการณ์ร้ายของกลุ่มก่อความไม่สงบ	
41	26 มิย 56	ที่ จ.ยะลา พ.ต.อ.ชนสิทธิ์ มีทายาท ผกก.สภ.ลำใหม่ อ.เมืองยะลา ไปตรวจสอบเหตุระเบิดบนถนนในหมู่บ้าน หมู่ 5 ต.พร่อน เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุทราบว่าผู้ได้รับบาดเจ็บถูกนำตัวส่ง รพ.ยะลา ทราบชื่อคือ พลทหารอภิเดช รินฤทธิ์ อายุ 21 ปี และ ส.อ.อนุรักษ์ ปัญญาเลน อายุ 33 ปี ทั้งสองนายสังกัดร้อย ม.3 ลก.ยะลา 16 ส่วนในที่เกิดเหตุพบหลุมที่เกิดจากแรงระเบิดกว้างประมาณ 2 ฟุต เศษกลองเหล็ก เศษสะเก็ดระเบิดเป็นเหล็กเส้นตัดขนาด 1 ซม. รวมทั้งเศษแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์กระจายจากการสอบสวนทราบว่าขณะเจ้าหน้าที่ทหารชุดดังกล่าว จำนวน 8 นาย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ รปภ.ครู โรงเรียนบ้านดาสา เดินเท้าดูแลความปลอดภัยเส้นทาง ซึ่งเป็นทางเข้าไปยังโรงเรียน เมื่อมาถึงจุดเกิดเหตุ คนร้ายซึ่งนำระเบิดมาซุกเอาไว้ก่อนหน้านี้ได้จุดชนวนระเบิดขึ้นทันที เป็นเหตุให้ทหารได้รับบาดเจ็บอีกรายที่ จ.ปัตตานี พ.ต.อ.โกวิท รัตนโชติ ผกก.สภ.ทุ่งยางแดง ไปตรวจสอบ เหตุระเบิดบนสะพานปากู หมู่ 5 ต.ปากู อ.ทุ่งยางแดง พบหลุมระเบิดกว้าง 40 ซม. ลึก 10 ซม. และรถปิกอัพมิตซูบิชิ กันกระสุน สีขาว ทะเบียน บจ 8741 ยะลา สภาพรถพุนทั้งคัน ล้อยางแตกทั้ง 4 ล้อ รวมทั้งรถฉาย.ของชาวบ้านเสียหายเล็กน้อย นอกจากนั้นยังมีรถบรรทุก สีส้ม ทะเบียนราชการ 1678 และรถบรรทุกขนาดใหญ่ สีส้ม บรรทุกกรดแบริกโซ ทะเบียน 1547 ซึ่งเป็นรถของหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ ที่ 44 โดยแรงระเบิด ทำให้กระจัดกรดแบริกโซแตก ส่วนผู้บาดเจ็บทั้งหมด ได้ลำเลียงส่งโรงพยาบาลแล้ว ประกอบด้วย จ.อ.ชาญณรงค์ พรหมชัย อายุ 23 ปี ถูกสะเก็ดระเบิดที่ศีรษะและลำตัวอาการสาหัส และเสียชีวิต ระหว่างนำส่งรพ.ศูนย์ยะลา ส่วนผู้บาดเจ็บ ประกอบด้วย ร.ต.รัชฎาภินันท์ ชาญวิทย์ อายุ 25 ปี จ.อ.หญิง รุชนี กามะ อายุ 25 ปี ส.อ.ชนันนี ยูโซ๊ะ อายุ 30 ปี นอกจากนี้มีชาวบ้านถูกลูกหลงบาดเจ็บ 3 คน คือ นางสาวลิอมา ยาพา อายุ 57 ปี ค.ญ.อาดิดา หลีหวัง อายุ 5 ขวบ และ ค.ญ. ณัฐธิซาร์ คณานพ อายุ 5 ขวบ จากการสอบสวนทราบว่าเจ้าหน้าที่ทหารที่เสียชีวิตและบาดเจ็บดังกล่าวเป็นทหารหน่วยพัฒนาเคลื่อนที่ ที่ 44 กลับจากงานพัฒนาพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างใน ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น เพื่อกลับเข้าฐานที่ อ.ทุ่ง ยางแดง ระหว่างทางถูกคนร้ายลอบวางระเบิด ทำให้ชาวบ้านที่สัญจรผ่านไป-มา บาดเจ็บไปด้วย.	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 2 คน
42	26 เม.ย. 2556	เมื่อเวลาประมาณ 16.30 เหตุยิงกันบนถนนภายในหมู่บ้านปากาลือสง ม.6 ต.ตุง จึงนำกำลังเข้าตรวจสอบที่เกิดเหตุ พบเพียงรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า รุ่นชาลี ส้มอยู่ในป่าข้างทาง ส่วนผู้บาดเจ็บถูกนำส่งโรงพยาบาลไปก่อนหน้าแล้ว ทราบชื่อคือ นางฟาติมา เจระอะ อายุ 39 ปี อยู่บ้านเลขที่ 115/3 ม.6 ต.ตุง อ.หนองจิก ถูกยิงด้วยอาวุธปืนสั้นขนาด .38 เข้าที่แก้มด้านซ้าย หัวไหล่ขวา ราวนมขวา บริเวณแขน และขา อาการสาหัส แพทย์จึงส่งตัวไปรักษาต่อยังโรงพยาบาลปัตตานี จากการสอบสวนทราบว่า เหตุเกิดขณะที่นางฟาติมา ขับขี่รถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า รุ่นชาลี สีฟ้า หมายเลขทะเบียน 554 ยะลา กลับมาจากทำธุระในหมู่บ้านเพื่อมุ่งหน้ากลับบ้าน ระหว่างทางก่อนถึงบ้านซึ่งห่างจากฐานปฏิบัติการ ร้อย ร.2513 ลก.ปัตตานี 23 เพียง 300 เมตร มีคนร้ายขับรถตามมาประกบยิงจนได้รับบาดเจ็บดังกล่าว	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
43	วันที่ 27 มิถุนายน	เมื่อเวลา 17.30 น. ร.ต.อ.รุสดี กะโด พงส.สภ.เมืองยะลา ได้รับแจ้งเหตุยิงกันมีผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ ที่บ้านนุติ หมู่ที่ 8 ต.นุติ อ.เมืองยะลา จึงรีบเดินทางไปที่เกิดเหตุ พร้อมด้วย	ผู้หญิง เสียชีวิต

2556		<p>พ.ต.อ.พรพล ณ นคร ผกก.กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร จก.11 อ.เมืองยะลา และ ฝ่ายปกครอง อีกจำนวนหนึ่งที่เกิดเหตุอยู่บนถนนสายบุรี-โกตาบารู เลขตลาคันด์ประจำวัน พลุห้สบติ ประมาณ 100 เมตร เจ้าหน้าที่พบศพนางชูฮัยนี ลงชา อายุ 25 ปี ราษฎรบ้านตือเงาะ หมู่ที่ 4 ต.กอดตืออะ อ.รามัน จ.ยะลา ถูกกระสุนปืนไม่ทราบขนาดที่สีข้างขวา 1 นัดกระสุนฝังใน นอนเสียชีวิตอยู่บนพื้นถนน ส่วนผู้บาดเจ็บมี 2 คนชื่อ ค.ช.อาซอพลอน ลาดิอะ อายุ 3 ปี ถูกกระสุนเจาะไหล่ซ้ายฝั่งในและ ค.ช.อาลัน ลาดิอะ อายุ 7 ปี ลูกผู้ตายมีบาดแผลรอยถลอก ถูกนำส่ง โรงพยาบาลศูนย์ยะลาแล้ว ในที่เกิดเหตุพบ ค.ช.อานัส ลาดิอะ อายุ 14 ปี ลูกชายอีกคน กำลังร้องไห้คร่ำครวญเป็นที่น่าเวทนายิ่งนัก ใกล้กันมีรถ จยย.ยี่ห้อฮอนด้าเวฟ 125 I สีดำ ทะเบียน จจจ- 865 ยะลา ล้มอยู่ ไม่พบหลักฐานใด ๆ จากการสอบสวนในเมืองคืนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุ นางชูฮัยนี ผู้ตายได้ขับ จยย.เดินทางไปรับลูกชาย 2 คนที่ โรงเรียนรังสีอนุสรณ์ ในเขตเทศบาลนครยะลา โดยมี ค.ช.อานัส นั่งซ้อนท้ายไปด้วย ขากลับ ขณะเลขตลาคันด์บ้านบุรี (ตลาคันด์วันพลุห้ส) ไปเล็กน้อย มีพยานเห็นวัยรุ่นคนร้าย 2 คนขับ จยย.ไม่ทราบยี่ห้อและทะเบียนแล่นติดตามไป คนนั่งท้ายได้ใช้อาวุธปืนจ่อยิงนางชูฮัยนีติดต่อกันหลายนัด กระสุนถูกนางชูฮัยนีที่สีข้างซ้าย ส่วนกระสุนอีกนัดเจาะไหล่ซ้าย ค.ช.อาซอพลอน ได้รับบาดเจ็บ และ จยย.เสียหลักล้มลง ค.ช.อาลัน ได้รับบาดเจ็บไปด้วย</p>	1 คน
44	29 มิ.ย.2556	<p>ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อเวลาประมาณ 15.40 น. น.ส.คอรียะสา สาลิ่ง อายุ 24 ปี เป็นครู โรงเรียน ตาดิคาบ้านลิเซ็ง หมู่ 5 ต.จะกะวะ อ.รามัน จ.ยะลา ขับ จักรยานยนต์ออกจากบ้านพักบ้านจะกะวะ หมู่ 1 ต.จะกะวะ ไปโรงเรียน ขณะมาถึงปากทางเข้าหมู่บ้านบ้านลิเซ็ง มีคนร้ายวัยรุ่น 2 คน ขับ จยย.ไม่ทราบยี่ห้อและหมายเลขทะเบียนแล่นตามมา ขณะขับแซงคนร้ายที่นั่งซ้อนท้ายได้ใช้อาวุธปืนพกสั้นไม่ทราบขนาดจ่อยิงกลางหลัง น.ส.คอรียะสา ติดต่อกันหลายนัด เป็นเหตุให้กระสุนเจาะลำตัวจนเสียชีวิต แล้วคนร้ายได้ขับ จยย.มุ่งหน้าหลบหนีไปทางท้ายหมู่บ้านอย่างรวดเร็ว</p>	<p>ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน</p>
45	29 มิถุนายน 2556	<p>เวลา 17.45 น. คนร้าย 2 คนขี่รถจักรยานยนต์ตามประกบยิง น.ส.อรพรรณ ปลายุมเทศ อายุ 18 ปี อยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ 1 ต.ทุ่งคล้า อ.สายบุรี จ.ปัตตานี และ นายตันติกร ปุยชุมพล อายุ 16 ปี อยู่บ้านเลขที่ 21 หมู่ 6 ต.คอน อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี ได้รับบาดเจ็บขณะขี่รถจักรยานยนต์เดินทางกลับบ้าน โดยทั้งคู่เป็นนักเรียน โรงเรียนเบญจมารัฐศึกษาปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี เหตุเกิดบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 ท้องที่บ้านตอหลัง หมู่ 1 ต.ตอหลัง อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี</p>	<p>ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน</p>
46	วันอาทิตย์ที่ 30 มิ.ย.2556	<p>เมื่อเวลา 18.30 น. ขณะที่ นางศรีพรรณ วิลาศไพสิทธิ์ อายุ 54 ปี เจ้าของร้านชำเลขที่ 128 หมู่ 1 ต.กาบอบเกาะ อ.รามัน จ.ยะลา ซึ่งตั้งอยู่บริเวณสามแยกปากทางเข้า ต.บาลอ กำลังขายของอยู่ภายในร้าน มีคนร้ายเป็นชายวัยรุ่น 2 คนขี่รถจักรยานยนต์ไม่ทราบยี่ห้อและหมายเลขทะเบียนมาจอดด้านหน้า จากนั้นคนที่นั่งซ้อนท้ายได้เดินเข้าไปในร้านทำทีขอซื้อสินค้า เมื่อนางศรีพรรณเหลือ คนร้ายได้ชักอาวุธปืนพกสั้นไม่ทราบขนาดออกมาจ่อยิงใส่ จนนางศรีพรรณล้มลง จังหวะนั้นคนร้ายเตรียมยิงซ้ำ แต่มีเสียงชาวบ้านเอะอะ โวยวาย ทำให้คนร้ายตัดสินใจวิ่งกลับไปขึ้นรถจักรยานยนต์ที่เพื่อนติดเครื่องรออยู่แล้วจึงหลบหนีไป จากนั้นคนร้ายอีกกลุ่มหนึ่งได้ไปปรยตะปูเรือใบเพื่อสกัดกั้นการติดตามของเจ้าหน้าที่</p>	<p>ผู้หญิง บาดเจ็บ 1 คน</p>
47	14	<p>เมื่อเวลา 20.30 น. คนร้ายไม่ทราบจำนวน ขับรถยนต์เก๋ง ไม่ทราบยี่ห้อและหมายเลขทะเบียน</p>	ผู้หญิง

<p>กรกฎาคม 2556</p>	<p>เป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาด ประกบยิง ราษฎร ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 2 ราย นำส่ง รพ.ตากใบ ทราบชื่อ</p> <p>1. นายอิสมะแอ บาหะ อายุ 35 ปี 2. นางมารีเยะ หะมะ อายุ 51 ปี</p> <p>สถานที่เกิดเหตุ : ถนนหมายเลข 4057 บ้านกवालอมาแด (บ้านย่อยบ้านปูโปะ) ม. 4 ต.มูโน๊ะ อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส</p>	<p>บาดเจ็บ 1 คน</p>	
<p>48</p>	<p>21 กค 56</p>	<p>เวลา 15.10 น. คนร้ายไม่ทราบจำนวน ใช้อาวุธปืนพกขนาด 9 มม.จ่อยิง นายทรงชัย พรหมจันทร์ และ นางนิตยา พรหมจันทร์ สองสามีภรรยา อยู่บ้านเลขที่ 209 บ้านเจาะเกาะ หมู่ 1 ต.บูกิต อ.เจาะไอร้อง จ.นราธิวาส เสียชีวิตคาที่ เหตุเกิดบนถนนในหมู่บ้านสุลูปาเระ หมู่ 1 ต.ตันหยงมัส อ.ระแงะ จ.นราธิวาส หลังเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครอง ได้นำกำลัง รุดไปตรวจสอบและสอบสวนจนทราบว่า ขณะที่ นายทรงชัย กำลังขี่รถจักรยานยนต์ขี่ท่อยามา สู่สี่ทางแดง หมายเลขทะเบียน ขธจ 499 นราธิวาส มุ่งหน้ากลับบ้าน โดยมีภรรยาที่นั่งซ้อนท้าย มาด้วย หลังจากเสร็จจากการนำผักไปขายที่ตลาดนั้น เมื่อถึงจุดเกิดเหตุมีคนร้ายไม่ทราบจำนวน ดักข่มอยู่ข้างทาง และวิ่งออกมาขวางรถไว้ จากนั้นได้ใช้อาวุธปืนพกขนาด 9 มม.จ่อยิงทั้งคู่จน เสียชีวิต โดยศพของสองสามีภรรยาอยู่ในสภาพคล้ายร่องขอชีวิตก่อนตาย หลังก่อเหตุคนร้ายยัง ได้ขี่รถจักรยานยนต์ของผู้เสียชีวิตหลบหนีไปด้วย</p>	<p>ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน</p>
<p>49</p>	<p>วันที่ 23 ก.ค.2556</p>	<p>เมื่อเวลา 13.10 น. พ.ต.อ.ประยงค์ โคตรสาขา ผกก.สภ.ตากใบ จ.นราธิวาส รับแจ้งมีคนถูกยิง เสียชีวิต 2 ราย บนถนนสายตากใบ-สุไหงโก-ลก ช่วงบริเวณบ้านโคกมือบา หมู่ 5 ต.โฆมิต จึง ประสาน พ.ต.ท.กระจ่าง รัศมีณรงค์ หัวหน้ากองพิสูจน์หลักฐาน จ.นราธิวาส และกำลัง เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารจำนวนหนึ่งไปตรวจสอบ ที่เกิดเหตุพบภาพนอเนจอนาถ ผู้เสียชีวิตเป็น สามีภรรยา นอนคว่ำหน้าจมกองเลือดในสภาพกอดก่ายกันอยู่บนถนน ทราบชื่อ นายช่วย เดิม หมวก อายุ 52 ปี อยู่บ้านเลขที่ 64/4 ถนนรัศมีชนะอุทิศ ต.สุไหงโก-ลก อ.สุไหงโก-ลก จ. นราธิวาส มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด 11 มม. ที่ศีรษะ และลำตัว ส่วน น.ส.ประกา สงวนพันธุ์ อายุ 43 ปี ภรรยา ถูกยิงด้วยปืนขนาดเดียวกันที่บริเวณแผ่นหลังและลำตัว โดยมีค.ช. ปีใหม่ เดิมหมวก อายุ 4 ขวบ บุตรชายของผู้เสียชีวิต นั่งร้องไห้ สอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุ นายช่วย ได้ขี่รถ จยย.ออกจากบ้านพัก มีภรรยาที่นั่งซ้อนท้าย โดยให้บุตรชายนั่งตรงกลาง จะ เดินทางไปทำหนังสือเดินทาง หรือ พาสปอร์ต ที่ อ.ตากใบ เมื่อมาถึงจุดเกิดเหตุ มีคนร้าย 2 คน ขี่รถ จยย.ตามหลังมา ก่อนเรียกนายช่วยให้จอดรถ ทำที่สอบถามเส้นทาง เมื่อสบโอกาสคนร้าย ได้ชักอาวุธปืนออกมาจ่อยิงสองสามีภรรยาที่นั่งคร่อมรถ จยย.จนล้มพับเสียชีวิตในสภาพกอด ก่ายกัน จากนั้นหนึ่งในคนร้ายได้เดินลงมาเก็บปลอกกระสุน และขี่รถ จยย. ฮอนด้า เวฟ สีดำ แดง ทะเบียน ขฉน-86 นราธิวาส ของผู้ตายหลบหนีมุ่งหน้าไปทาง สภ.มูโน๊ะ อ.สุไหงโก-ลก ต่อมาเจ้าหน้าที่ได้วิทุสกดจับแต่ก็ไร้แวว</p>	<p>ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน</p>
<p>50</p>	<p>24 กรกฎาคม 2556</p>	<p>เมื่อเวลา 09.07 น. วันที่ ร.ต.ท.ประดิษฐ์ คงเปรม ร้อยเวร สภ.จะนะ จ.นราธิวาส ได้รับแจ้งเหตุ คนร้ายลอบวางระเบิดรถสายตรวจ รอง สว.ป.สภ.จะนะ และรถข้าราชการครูโรงเรียนพิทักษ์ วิทยาคม บริเวณถนนหน้าโรงพยาบาลจะนะ หมู่ 1 ต.จะนะ อ.จะนะ มีผู้เสียชีวิตและได้รับ บาดเจ็บหลายราย จึงพร้อมด้วย พล.ต.ต.วิชัย เกษมวงศ์ ผบก.ภ.จว.นราธิวาส พ.ต.อ.สะท้านฟ้า</p>	<p>ผู้หญิง เสียชีวิต 2 คน</p>

		<p>วามะสิงห์ ผกก.สส.ภ.จว.นราธิวาส พ.ต.ท.กระจำจ รักษ์ณรงค์ หน.กองพิสูจน์หลักฐาน ภ.จว.นราธิวาส ร.ต.อ.ประจวบ นิ่มเรือง หน.ชุดเก็บกู้และทำลายวัตถุระเบิด นปพ.ภ.จว.นราธิวาส รวมทั้งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทหารจำนวนหนึ่ง รุดไปตรวจสอบที่เกิดเหตุพบเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจะแนะกำลังช่วยเหลือครุที่เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บออกจากรถยนต์ยี่ห้อไดฮัตซุสีขาว ทะเบียน สข 1988 กทม. ที่ตกอยู่ในคูน้ำข้างทาง ห่างจากจุดระเบิดประมาณ 100 เมตร ซึ่งอยู่ในสภาพถูกอนุภาพระเบิดจนกระຈกและประตูด้านซ้ายมือได้รับความเสียหายเป็นรูพรุน ทราบชื่อผู้เสียชีวิตคือ 1.นางนายิหะ ยีระ อายุ 38 ปี ซึ่งเป็นพนักงานราชการ 2.นางนุรยาฮาน อาแว อายุ 44 ปี ครูผู้ช่วย ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บคือ นายอภิชาติ เบญจพามาศ อายุ 33 ปี ครู คศ.1 ห่างไปประมาณ 50 เมตร พบรถยนต์สายตรวจป้องกันและปราบปราม สภ.จะแนะ ยี่ห้ออิซูซุ ทะเบียนตราโล่ 93176 ซึ่งจอดอยู่หน้าร้านค้า ถูกอนุภาพระเบิดที่บริเวณประตูด้านซ้ายได้รับความเสียหาย มีร่องรอยถูกสะเก็ดระเบิดเป็นรูพรุน ส่วนที่บริเวณถนนหน้าโรงพยาบาลห่างจากรถตำรวจประมาณ 50 เมตร เจ้าหน้าที่พบหลุมระเบิดลึก 2 ฟุต กว้าง 4 ฟุต และมีเศษซากชิ้นส่วนระเบิดแสวงเครื่องที่ประกอบใส่ในกล่องเหล็กหนัก 12 กิโลกรัม จุดชนวนด้วยโทรศัพท์มือถือติดกระຈายเคลื่อนพื้นถนนและพงหญ้าริมทาง ยังพบกองเลือดจำนวนหนึ่ง เจ้าหน้าที่จึงเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บ 2 นาย ได้ถูกนำส่งรักษาที่ รพ.จะแนะ ทราบชื่อคือ ส.ต.อ.ทวีศักดิ์ โยชะวัฒน์ ผบ.หมู่ นปพ.สภ.จะแนะ ถูกสะเก็ดระเบิดที่ขาซ้าย และ ส.ต.ต.รัชพล รักษ์สัตย์ ผบ.หมู่ นปพ.สภ.จะแนะ ถูกสะเก็ดระเบิดที่บริเวณขาซ้ายเช่นกัน จากการสอบสวน ร.ต.ท.พงษ์พันธุ์ กะพันธ์เขียว รอง สวป.สภ.จะแนะ ปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าชุดลาดตระเวนตรวจสอบเส้นทางให้กับคณะครู ทราบว่า ก่อนเกิดเหตุได้นำกำลังรวม 7 นาย ขี่และซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ 2 คัน 4 นาย และนั่งรถยนต์สายตรวจ 3 นาย กำลังปฏิบัติหน้าที่ รปภ.ครูโรงเรียนพิทักษ์วิทยากูมุง ถึงที่เกิดเหตุได้มีคนร้ายไม่ทราบจำนวนที่แฝงตัวอยู่ในป่ารกที่ริมทางใช้โทรศัพท์มือถือจุดชนวนระเบิด ที่ลอบนำไปวางไว้ในพงหญ้ารกที่ริมถนนหน้า รพ.จะแนะ จนเกิดระเบิดขึ้นในขณะที่รถยนต์สายตรวจและรถยนต์เก้งของครู 3 คน ขับผ่านมา ทำให้ถูกสะเก็ดระเบิดต่างพากันเหยียบคันเร่งหลบหนีด้วยความตกใจ นายอภิชาติ เบญจพามาศ ซึ่งเป็นคนขับรถเก้งให้ครูอีก 2 คนนั่งเกิดเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บ</p>	
52	2 สิงหาคม 2556	<p>คนร้ายได้ลอบวางระเบิดเพลิงร้านเสาวดี ซึ่งเปิดเป็นร้านจำหน่ายรองเท้า ชุดนักเรียน เลขที่ 174/15-16 โดยต้นเพลิงมาจากด้านหน้าร้านและเกิดประกายไฟอย่างรุนแรง เนื่องจากภายในร้านเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี ขณะเกิดเหตุ นายทศ พรหมนิมิต เจ้าของร้านนอนพักชั้น 2 อยู่กับครอบครัวรวม 3 คน ได้ปีนหลังคาหน้าร้านเพื่อหนีไฟ แต่ปรากฏว่าหลังคาเกิดพังลงมาทำให้ได้รับบาดเจ็บ ทั้ง 3 คน คือ นายทศ นางเสาวดี และ น.ส.เบญญาภา พรหมนิมิต อายุ 15 ปี ลูกสาว ถูกพลเมืองดีนำส่งโรงพยาบาลโลกโพธิ์ นอกจากนี้เพลิงยังได้ลามไปติดสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามปัตตานี สาขาโลกโพธิ์ เลขที่ 174/3 ทำให้รถจักรยานยนต์ถูกเผาเสียหาย 2 คันและไฟยังได้ลามไปติดบ้านเลขที่ 174/17 ได้รับความเสียหายด้านหน้า</p>	<p>ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บ 1 คน</p>
53	3 สิงหาคม 2556	<p>เวลา 12.30 น. มีรายงานว่าคนร้ายไม่ทราบจำนวนใช้อาวุธปืนไม่ทราบชนิดและขนาดยิง นาย อรรถนพ ปูเต๊ะ อายุ 40 ปี อยู่บ้านเลขที่ 299/3 หมู่ 9 ต.แว้ง อ.แว้ง จ.นราธิวาส และ น.ส.รัตนา</p>	<p>ผู้หญิงได้รับ</p>

		ว่องไว อายุ 35 ปี อยู่บ้านเลขที่ 302 หมู่ 9 ต.แวง ได้รับบาดเจ็บทั้งสองคน เบื้องต้นเจ้าหน้าที่กำลังตรวจสอบสาเหตุและพฤติการณ์ของคนร้าย	บาดเจ็บ 1 คน
54	5 ส.ค.2556	เมื่อเวลา 13.30 น. พ.ต.อ.จิรสิทธิ์ ลอแม รอง ผกก.สส.สภ.มายอ จ.ปัตตานี ได้รับแจ้งมีเหตุคนร้ายขวางระเบิดใส่ร้านอาหาร ชื่อป่าไร เลขที่ 80 ม.1 ต.มายอ ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอมายอ จึงรีบนำกำลังไปที่เกิดเหตุ พร้อมประสานชุดเก็บกู้วัตถุระเบิดพร้อมรายงานให้ พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒนชัย ผบก.ภ.จ.ปัตตานี นำกำลังไปที่เกิดเหตุ ไปถึงเจ้าหน้าที่พบว่าจุดเกิดเหตุเป็นบ้านไม้ 2 ชั้นติดกัน 2 ห้อง พบว่าภายในร้านถูกแรงระเบิดได้รับความเสียหาย และมีกองเลือดจำนวนมาก ส่วนคนเจ็บถูกนำส่งโรงพยาบาลมายอ ทราบชื่อ นายเจริญ คำประเสริฐ อายุ 61 ปี เจ้าของร้านถูกสะเก็ดระเบิดอากรสาหัส นางขวัญกมล สิทธิเชนทร์ อายุ 54 ปี ผอ.โรงเรียนบ้านนุดล นายสุวิทย์ โรจน์สุวรรณ อายุ 52 ปี ผอ.โรงเรียนบ้านถนน นายสุนทร ศรีสมปอง อายุ 43 ปี ครูโรงเรียนบ้านถนน และ นายอนัน ไชยบุราช อายุ 50 ปี พนักงานดับเพลิงเทศบาลตำบลมายอ ทั้ง 5 ถูกสะเก็ดระเบิดตามลำตัว ในที่เกิดเหตุพบชิ้นส่วนระเบิดกระจายไปทั่วบริเวณ จึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน สอบสวนก่อนเกิดเหตุทราบว่า ขณะที่ผู้ได้รับบาดเจ็บทั้ง 5 ราย อยู่ภายในร้าน ปรากฏว่ามีคนร้าย 4 คน ใช้รถจักรยานยนต์ 2 คัน ขับมาจอดไว้ โดยคนร้ายที่ซ่อนท้ายสวมใส่ชุดแต่งกายหญิงมุสลิมสีดำ ได้ขวางระเบิดใส่เข้าไปในร้านจนเกิดระเบิดขึ้นเสียงดังสนั่นก่อนจะเร่งเครื่องหลบหนีไป	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน
55	11 ส.ค.56	คนร้ายขวางระเบิดบีมแก๊สกลางเมืองนราธิวาสเมื่อตอนตีสอง บ้านเสียหายนับสิบหลังเจ็บ3 เมื่อเวลา 02.00 น. วันที่ ร.ต.ต.นิรัตน์ ชูสุข ร้อยเวร สภ.เมืองนราธิวาส รับแจ้งมีเหตุระเบิดขึ้นจำนวน 3 ลูกซ้อน และเกิดไฟลุกไหม้ที่ หจก.นราปิโตรเลียม ซึ่งเป็นบีมจำหน่ายแก๊สแอลพีจี ตั้งอยู่ริมถนนเพชรเกษมสายปัตตานี-นราธิวาส เลขที่ 148/3 ม.8 ต.ลำภู อ.เมืองนราธิวาส ซึ่งมีนายวรุช พรหมเพชร อายุ 39 ปี เป็นกรรมการผู้จัดการ พบบ้านเรือนของชาวบ้านที่ปลูกอยู่ฝั่งตรงข้าม ถูกแรงระเบิดได้รับความเสียหายอีกจำนวน 10 หลัง กระจกหน้าต่าง ประตูบ้าน และหลังคาบ้านแตกเสียหาย มีผู้ได้รับบาดเจ็บ จำนวน 3 ราย ทราบชื่อ นางอารุณี เจ๊ะมะ อายุ 33 ปี อยู่บ้านเลขที่ 148/27 ม.10 ต.ลำภู อ.เมืองนราธิวาส ซึ่งถูกสะเก็ดระเบิดที่ศีรษะขณะนอนอยู่ในบ้านพัก,นางผอบ คำหนูจันทร์ อายุ 57 ปี อยู่บ้านเลขที่ 148/20 ม.10 ต.ลำภู อ.เมืองนราธิวาส ถูกสะเก็ดกระจกบาดที่ขา และ นางไพจิตร วงศ์รพีทักษ์ อายุ 38 ปี อยู่บ้านเลขที่ 148 ม.10 ต.ลำภู อ.เมืองนราธิวาส ถูกเศษกระจกบาดที่บริเวณขาเช่นกัน ญาติได้ส่งตัวรักษาที่ รพ.นราธิวาสราชนครินทร์ แล้วจากการสอบสวนในเบื้องต้นทราบว่า ก่อนเกิดเหตุมีคนร้ายประมาณ 5-6 คน ได้บุกเข้าไปในบีม และจับตัว รปภ.มัดมือมัดเท้า จากนั้นคนร้ายได้ทำการเปิดวาล์วที่ถังบรรจุแก๊สขนาด 8 ตัน จนเกิดระเบิดขึ้น 3 ครั้งซ้อน หลังจากนั้น คนร้ายได้พากันหลบหนีไป เบื้องต้น	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 3 คน
56	11 ส.ค. 2556	เกิดเหตุยิงกัน 2 ครั้ง รายแรกเมื่อเวลา 23.00 น. พ.ต.อ.สุชาติ อัสวจินดากุล ผกก.สภ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี ได้รับแจ้งมีคนถูกยิงได้รับบาดเจ็บถูกส่งไปรักษาตัวที่ รพ.โคกโพธิ์ ทราบชื่อ นางอูแมก ลือซง สะลาเมาะ อายุ 32 ปี อยู่บ้านเลขที่ 6/4 ม.6 ต.ท่าเรือ อ.โคกโพธิ์ ถูกยิงด้วยอาวุธปืนลูกซองยาวเข้าลำตัว แพทย์ได้ช่วยเหลือนำส่งโรงพยาบาล จากนั้นจึงไปตรวจสอบที่เกิดเหตุบริเวณหน้าบ้านเลขที่ 15/2 ม.1 ต.บางโกระ พบเพียงรอยเลือด สอบสวนพยานให้การว่า ขณะที่ นางอูแมก ลือซง ยืนคุยกับเพื่อนบ้าน ปรากฏว่ามีคนร้าย 2 คน ใช้รถจักรยานยนต์มาจอดแล้วใช้อาวุธปืนยิง	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 คน

		1 นัด ก่อนจะเร่งเครื่องหลบหนีไป สาเหตุคาดว่าเป็นเรื่องส่วนตัว ซึ่งเจ้าหน้าที่จะสืบสวนสอบสวนต่อไป	
57	24 ส.ค. 2556	เวลา 18.00 น. พ.ต.อ.ภักดี ปรีชาชน ผกก.สภ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ได้รับแจ้งว่ามีเหตุคนถูกยิงเสียชีวิต 2 ราย บนถนนช่วงบริเวณบ้านบือแนปีแยม.1 ต.ปะลุกาสาเมาะ อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส จึงจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตรวจสอบที่เกิดเหตุ ในที่เกิดเหตุพบรถยนต์กระบะยี่ห้อมิตซูบิชิ รุ่นไทรทัน 4 ประตู สีดำ ไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน สภาพถูกยิงเป็นรูพรุน ภายในรถพบผู้เสียชีวิตนอนจมกองเลือด 2 ราย ตรวจสอบทราบชื่อ นายอับดุลเลาะ บินมามะ อายุ 33 ปี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาสงบ บ้านคูวัง และนางรอกีเยาะ สะระโ อภรรยา ถูกยิงเข้าที่ศีรษะ และลำตัวหลายนัด ทั้ง 2 คนอยู่บ้านเลขที่ 57/2 บ.คูวัง ม.3 ต.ไทรทอง อ.ไม้แก่น จ.ปัตตานี จากการสอบสวนเบื้องต้นทราบว่า ก่อนเกิดเหตุ นายอับดุลเลาะ ผู้เป็นสามีได้ขับขีรถยนต์กระบะคันเกิดเหตุออกจากบ้านพัก โดยมีภรรยานั่งไปด้วย เพื่อไปทำธุระในพื้นที่ ต.ปะลุกาสาเมาะ อ.บาเจาะ และขณะจอดรถยนต์เพื่อจะซื้อของบริเวณร้านขายของชำ ได้ถูกคนร้ายตามประกบ และใช้อาวุธปืนสงครามกราดยิงใส่ทั้ง 2 คนขณะนั่งในรถยนต์จนเสียชีวิต	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน
58	24 ส.ค. 2556	เวลา 18.20 น.คนร้ายจู่โจมขว้างระเบิดแสวงเครื่องที่ซุกไว้ในถังขยะบริเวณแยกโรงเรียนบุญลาภ นฤมิตร ถนนประชาวิวัฒน์ ต.สุไหงโก-ลก อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส เพื่อดักสังหารทหารกองร้อยทหารราบที่ 9021 (ร้อย ร.9021) จำนวน 4 นาย ขณะขีรถจักรยานยนต์ 2 คันกลับฐาน หลังเสร็จภารกิจตั้งด่านตรวจด่านสกัดในพื้นที่ แรงระเบิดทำให้มีทหารและชาวบ้านได้รับบาดเจ็บรวม 8 คน แยกเป็นทหาร 4 นาย ได้แก่ ส.อ.พินิจ คมสันต์ พลทหารผจญ ธิวาลัย พลทหารสิทธิชัย ลาจันทร์ พลทหารจันทต วิสัยพรหม นอกจากนี้เป็นประชาชนอีก 4 ราย ได้แก่ นายชอลีสัน สุหลง อายุ 27 ปี อยู่บ้านเลขที่ 47/2 ถนนชลทานเขต อ.สุไหงโก-ลก นายมะสุกรี วารี อายุ 27 ปี อยู่บ้านเลขที่ 25/6 หมู่ 2 บ้านปูโยะ อ.สุไหงโก-ลก นายอันวาร์ อาแซ อายุ 19 ปี อยู่บ้านเลขที่ 20 ซอย 21 ถนนประชาวิวัฒน์ อ.สุไหงโก-ลก อาการสาหัส และ น.ส.ชำเขียะ อุเซ็ง อยู่บ้านเลขที่ 218/9 ถนนเจริญเขต ต.สุไหงโก-ลก เบื้องต้นสันนิษฐานว่าเป็นการกระทำของกลุ่มก่อความไม่	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 ราย
59	28/8/2013	12:46 คนร้ายยิงชาวบ้านที่จะแฉะ เจ็บ 3 ตร.เหตุเกิดในพื้นที่ ม.4 บ้านรือเปาะ ต.คฺงญอ อ.จะแฉะ พบบริเวณหน้าบ้านพักเลขที่ 147 ม.4 มีปลอกกระสุนปืนพกสั้น ขนาด 9 มม. ตกอยู่รวม 5 ปลอก พร้อมกองเลือดจำนวนหนึ่งตกอยู่ ส่วนผู้บาดเจ็บรวม 3 ราย ถูกนำส่งรักษาที่ ร.พ.จะแฉะ ไปก่อนหน้าแล้ว ทราบชื่อต่อมาคือ 1. นายมะหะแซ กาวะสุตะ อายุ 37 ปี อยู่บ้านเลขที่ 103 ม.5 ต.คฺงญอ อ.จะแฉะ 2. นางซิติฮายา คาโอะ อายุ 46 ปี อยู่บ้านเลขที่ 147 ม.4 ต.คฺงญอ อ.จะแฉะ ซึ่งเป็นเจ้าของบ้านพัก และ 3. นายมะวูโห๊ะ เจ๊ะยอ อายุ 20 ปี อยู่บ้านเลขที่ 70 ม.4 ต.คฺงญอ อ.จะแฉะ ทั้ง 3 ราย ถูกกระสุนปืนเข้าที่บริเวณแขนและขา จากการสอบสวนทราบว่า ก่อนเกิดเหตุขณะที่ทั้ง 3 คน กำลังนั่งและยืนอยู่หน้าบ้านพัก ได้มีคนร้ายจำนวน 1 คน เดินออกมาจากป่ารกทึบข้างทาง ก่อนใช้อาวุธปืนยิงเข้าใส่กลุ่มชาวบ้านได้รับบาดเจ็บ ก่อนที่จะรีบวิ่งหนีเข้าป่า ส่วนสาเหตุ เจ้าหน้าที่ตั้งไว้ 2 ประเด็น คือ เรื่องส่วนตัวและสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 ราย

60	10 กันยายน 2556	เวลา 16.50 น. ขณะที่ อาสาสมัครทหารพราน (อส.ทพ.) มุฮัมมัดอาเลส ยะโก๊ะ อายุ 40 ปี สังกัด กองร้อยทหารพรานที่ 4609 หน่วยเฉพาะกิจกรรมทหารพรานที่ 46 อยู่บ้านเลขที่ 20/17 หมู่ 3 ต.บองอ อ.ระแงะ จ.นราธิวาส กำลังขับรถกระบะยี่ห้อมิตซูบิชิ รุ่นไทรทัน สีขาว หมายเลขทะเบียน กง 1711 นราธิวาส ออกจากบ้านเพื่อไปทำธุระ โดยใช้เส้นทางผ่านตลาดนัดสามแยกยะหออ บ้านลาแป หมู่ 2 ต.บองอ อ.ระแงะนั้น ปรากฏว่าระหว่างทางได้ถูกคนร้าย 4 คนมีรถจักรยานยนต์ 2 คันเป็นพาหนะ จี้ตามประกบและใช้อาวุธปืนพกขนาด 11 มม. และ 9 มม.ยิงใส่ ทำให้ อส.ทพ.มุฮัมมัดอาเลส เสียชีวิตคารถ นอกจากนี้ กระสุนยังไปถูก นางซีตีอาซา สาเม๊ะบือดา สารวัตรกำนัน ต.บองอ ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อยด้วย เบื้องต้นตำรวจยังไม่สรุปสาเหตุการสังหาร แต่ให้นำหน้าหนักไปที่การสร้างสถานการณ์ความไม่สงบ	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 ราย
61	18 ก.ย.2556	พ.ต.อ.ยุคล ประสาทนันทน์ ผกก.สภ.หนองจิก จ.ปัตตานี รับแจ้งเกิดเหตุยิงกัน บนถนนสายบ้านคลองขุด-สายหมอบ หมู่ 6 บ้านสายหมอบ ต.บางเขา อ.หนองจิก จ.ปัตตานี จึงรีบไปที่เกิดเหตุพร้อมกำลังตำรวจ ทหาร และตำรวจพิสูจน์หลักฐานปัตตานี พบรถจักรยานยนต์ ฮอนด้าคลิก สีดำ ทะเบียน ขง 317 นราธิวาส ล้มอยู่ข้างถนน มีผู้เสียชีวิต 1 รายทราบชื่อไว้คือ นายสามะแอ สามะแอ อายุ 58 ปี อยู่บ้านเลขที่ 71 ม.4 ต.ท่ากำชำ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาด 9 มม. และ 11 มม.เข้าที่ศีรษะและลำตัวหลายนัด ส่วนอีก 1 ราย บาดเจ็บสาหัส ทราบชื่อว่า นางแม่เต๊ะ หมัด อายุ 50 ปี ภรรยา ซึ่งมีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนขนาดเดียวกัน เข้าที่ลำตัว ถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลหนองจิก ก่อนจะเสียชีวิตในเวลาต่อมา ยังพบปลอกกระสุนปืนชนิด 9 มม.และ 11 มม. รวม 4 ปลอก ตกอยู่ด้วย จากการสอบสวนทราบว่า ผู้เสียชีวิตทั้งสองเป็นสามีภรรยา กัน ก่อนเกิดเหตุทั้งสองเพิ่งกลับมาจากซื้ออาหารในตัวเมือง โดยนายสามะแอเป็นคนซบ และนางลีเมาะ นั่งซ้อนท้าย เมื่อถึงที่เกิดเหตุได้มีคนร้าย 2 ราย จี้รถจักรยานยนต์ตามประกบ ก่อนที่คนซ้อนท้ายจะใช้อาวุธปืนกระหน่ำยิงจนเสียชีวิต	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน
62	24 กันยายน 2556	เวลา 7.40 น.คนร้ายลอบวางระเบิดชุดรักษาความปลอดภัยบนถนนสาย 4070 บ้านอาเส็น หมู่ที่ 6 ต.ยะหา จ.ยะลา ทำให้ตำรวจบาดเจ็บ 1 ราย คือ ส.ต.ต.เกียรติศักดิ์ ผลิผล ประชาชนโดนลูกหลงได้รับบาดเจ็บ 2 ราย คือนางแวะยะห์ สาและ อายุ 50 ปี และนายชามูดีง มูซอ	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 ราย
63	27 กันยายน 2556	เวลา 8.45 น.คนร้ายยิงนางจารีวรรณ ศรีสมร อายุ 30 ปี ได้รับบาดเจ็บ เหตุเกิดที่บ้านสุลู หมู่ที่ 3 ต.กาลิซา อ.ระแงะ จ.นราธิวาส	ผู้หญิง ได้รับ บาดเจ็บ 1 ราย
64	9 ตุลาคม 2556	เมื่อเวลา 02.00 น. ของวันนี้ (9 ต.ค.) พ.ต.อ.จิรเศรษฐ์ ดาวเงินตระกูล ผกก.สภ.สายบุรี จ.ปัตตานี ได้รับแจ้งเกิดเหตุคนร้ายข่มขู่โจมตีฐานปฏิบัติการทหารพรานที่ 4206 ตั้งอยู่บริเวณบ้านพักครูโรงเรียนบ้านเจาะกือแย ม.3 ต.ตะบิ้ง จนเกิดการปะทะกันเสียงดังสนั่น จากนั้นคนร้ายอีกกลุ่มได้ขับรถกระบะเข้าบรรทุกน้ำ ซึ่งได้ปล้นมาจาก อบต.กะคูนง ช่วงที่เกิดเหตุปะทะได้ขับมาจอดด้านข้างบ้านพักครู ห่างจากฐานทหารประมาณ 5 เมตร จากนั้นคนร้ายได้ฉีดน้ำมันใส่ตัวบ้านพักครูแล้วขว้างระเบิดเพลิงใส่จนไฟลุกไหม้เสียหายทั้งหมด จำนวน 3 หลัง โชคดีที่ไม่มีครูอาศัยอยู่ จากนั้นคนร้ายได้กระจายกำลังกันหลบหนีไป โดยที่คนร้ายได้นำรถกระบะเข้าที่	ผู้หญิง เสียชีวิต 1 คน

		ปล้นมาไปเผาทิ้งไว้บนถนนสายปัตตานี-นราธิวาส ม.3 ต.ตะบิ้ง หลังเกิดเหตุพบว่ามีเจ้าหน้าที่ทหารได้รับบาดเจ็บ 1 นาย ทราบชื่อ ส.อ.ถวิล บุตรจีน ถูกยิงเข้ากลางหลังอาการสาหัส ถูกนำส่งโรงพยาบาลปัตตานี และมีครุนอนเสียชีวิตในบ้านพักจากถูกลูกหลง 1 ราย ทราบชื่อนางแวนะ มุนอ อายุ 55 ปี ครุสอนชั้นอนุบาลโรงเรียนบ้านเจาะกือแย ถูกยิงด้วยอาวุธปืนสงครามเข้าที่ศีรษะ	
65	24 ต.ค.2556	เมื่อเวลา 17.30 น. ยิงกันภายในตลาดนัดปาล์ม ม.5 ต.ลางา อ.มายอ จ.ปัตตานี พบว่าที่เกิดเหตุเป็นบ้าน 2 ชั้นครึ่งปูนครึ่งไม้ เลขที่ 114/2 ติดกันหลายห้อง โดยหน้าร้านเปิดเป็นร้านขายผัก ส่วนภายในร้านขายสินค้าทั่วไป ตรวจสอบพบเพียงกองเลือดจำนวนมาก ส่วนผู้ได้รับบาดเจ็บถูกนำส่งโรงพยาบาลมายอ ทราบชื่อ น.ส.สายใจ ศรีสุวรรณ อายุ 45 ปี อยู่บ้านเลขที่ 34 ม.4 ต.ควน อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืนไม่ทราบชนิดเข้าแก้มซ้ายทะลุขวาอาการสาหัส แพทย์ได้ทำการรักษาเบื้องต้น ก่อนส่งต่อไปยังโรงพยาบาลปัตตานี สอบสวนทราบว่า ขณะที่ น.ส.สายใจ กำลังยืนขายผักอยู่หน้าร้านกับลูกน้องอีกหลายคน ระหว่างนั้นมีคนร้าย 2 คน ขับจักรยานยนต์มาจอดห่างจากร้านประมาณ 5 เมตร 1 ในคนร้ายเดินเข้ามาทำทีขอซื้อผัก เมื่อ น.ส.สายใจ เผลอคนร้ายจึงชักอาวุธปืนจ่อยิงทันที 1 นัดต่อหน้าลูกน้อง และประชาชนจำนวนมาก หลังก่อเหตุจึงได้วิ่งขึ้นรถจักรยานยนต์หลบหนีไป เจ้าหน้าที่ได้กระจายกำลังไล่ติดตามพร้อมตรวจสอบสภาพวงจรปิดทุกจุด คาดน่าจะเป็นกลุ่มแนวร่วมในพื้นที่สร้างสถานการณ์ เนื่องจาก น.ส.สายใจ เป็นแม่ค้าไทยพุทธเพียงคนเดียวที่ยังเปิดร้านอยู่ในตลาดแห่งนี้	ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บ 1 คน
66	30 ตุลาคม 2556	เมื่อเวลา 09.30 น. เหตุ ยิงกันตาย และมีผู้บาดเจ็บ ริมถนนสาย 4157 บริเวณสวนปาล์ม ม.4 บ้านป่าพ้อ ต.บ้านกลาง นำกำลังไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ พร้อมตำรวจพิสูจน์หลักฐาน และชุดเก็บกู้วัตถุระเบิด พบผู้เสียชีวิตนอนจมกองเลือด ในสวนปาล์ม ทราบชื่อ นายเกื้อกูล นิลศรี อายุ 59 ปี อยู่บ้านเลขที่ 65 ม.4 บ้านป่าพ้อ ต.บ้านกลาง มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืน เอ็ม 16 เข้าลำตัว และแขน ขาหลายนัด นอกจากนี้ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บถูกลูกหลงอีก 1 คน ทราบชื่อ น.ส.นิศย์ หวังห้องกลาง อายุ 22 ปี อยู่บ้านเลขที่ 66/3 ม.4 บ้านป่าพ้อ ต.บ้านกลาง มีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธชนิดเดียวกัน เข้าที่ขาไม่สาหัส ถูกนำส่งโรงพยาบาลปะนาเระ ที่เกิดเหตุพบรถ จยย.ของผู้ตายจอดอยู่ เป็นรถ ชูชุกี สีแดง ทะเบียน ช 2060 ปัตตานี นอกจากนั้นบนถนน พบปลอกกระสุนปืนตกอยู่เกลื่อนกลาดจำนวน 21 ปลอกจึงเก็บไว้เป็นหลักฐาน จากการสอบสวนทราบว่าผู้ตายได้ทำสวนปาล์มในโครงการปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มพัฒนาในพื้นที่ดังกล่าวอยู่ริมถนน โดยตอนเช้าจะมาดูแลเป็นปกติทุกวัน ในวันเกิดเหตุขณะที่กำลังเดินภายในสวนปาล์ม ได้มีคนร้าย 2 คนขับจักรยานยนต์มาจอดบนถนน และคนร้ายที่ซ้อนท้ายใช้อาวุธปืนเอ็ม 16 กระจายยิงทำให้เสียชีวิต จากนั้นได้มี รถ จยย.อีกคันกำลังจะผ่าน คนร้ายกระโดดยิงอีกทำให้บาดเจ็บ	ผู้หญิงได้รับบาดเจ็บ 1 คน

บทที่ 3

ความท้าทายในการปกป้องสิทธิเด็กและสตรีในพื้นที่ขัดแย้ง และการกำหนดนโยบาย

1. ความท้าทายในการปกป้องสิทธิเด็กและสตรีในพื้นที่ขัดแย้ง และการกำหนดนโยบาย

ในระดับสากลจากรายงานกลุ่มงานที่หน่วยงานสากลด้านทหารเด็ก (Child Soldier International - CSDI) เสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก (Committee on the Rights of Child) ระบุว่า เด็กยังคงเป็นเหยื่อจากระเบิด การสังหารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการโจมตีด้วยความรุนแรงจากกลุ่มติดอาวุธที่ไม่ใช่ของรัฐ และตามรายงานของศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ก็มีปัญหาที่มีลักษณะเดียวกันซึ่งมีเด็กถูกสังหารและได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้ นับแต่เดือนมกราคม 2547 นอกจากนี้ยังมีเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการใช้กำลังและการสังหารที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงด้วย

สำหรับผู้หญิงก็มีผู้หญิงเสียชีวิต และบาดเจ็บกว่า 1,539 คนและกว่า 3,000 คน ได้กลายเป็นหม้ายจากแนวโน้มล่าสุดชี้ให้เห็นว่า การโจมตีอย่างรุนแรงส่งผลกระทบต่อเหยื่อผู้บริสุทธิ์ โดยเฉพาะเด็กและผู้หญิง เหตุเพราะว่ามักมีการใช้ระเบิดในการก่อเหตุมากขึ้น เป็นเหตุให้ผู้หญิงตกเป็นทั้งเหยื่อความรุนแรง ส่วนที่รอดชีวิตมาก็ต้องเป็นผู้นำครอบครัวแทนผู้ชายซึ่งอาจถูกควบคุมตัว ถูกสังหาร หรือต้องย้ายไปอยู่ที่อื่น และครอบครัวที่มีผู้หญิงเป็นผู้นำในภาคใต้มักยากจนกว่าครัวเรือนที่มีชายเป็นผู้นำ จะเห็นได้ว่าผลกระทบที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นั้นเด็กและผู้หญิงจะเป็นกลุ่มคนหลักที่ต้องแบกรับผลที่เกิดขึ้น

ถึงแม้หลาย ๆ องค์การที่เคลื่อนไหวในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้จะกล่าวเสมอว่าไม่ได้กระทำต่อเด็กและสตรีแต่ค่ากล่าวนี้ก็ไม่สอดคล้องกับตัวเลขของผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มคนเหล่านี้

และเมื่อได้พิจารณาแผนปฏิบัติการของศูนย์อำนวยการบริหารชายแดนจังหวัดภาคใต้พบว่ามี ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและสตรีโดยตรงก็คือ ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครอง สิทธิเสรีภาพ สิทธิมนุษยชน การอำนวยความสะดวก การบังคับใช้กฎหมาย การสร้างเสริมนำหลัก ศาสนาหรือยุติธรรมชุมชน ในการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้ง การเยียวยาและฟื้นฟู ผู้ได้รับผลกระทบจาก เหตุการณ์รุนแรง เป้าหมาย ความยุติธรรมทั่วหน้า ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเยียวยา ฟื้นฟู ผู้เสียหาย ผู้ได้รับผลกระทบ อย่างเสมอภาคเป็นธรรม ซึ่งในปี 2556 มี 11 โครงการ และ 4 กระทรวงเข้ามาดำเนินโครงการ โดยใช้งบประมาณทั้งหมด 2,577 ล้านบาท โดยเน้นการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ ในทุกๆ ด้าน และขยายการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของผู้ที่ถูกกล่าวหาในคดีความมั่นคง

และอีกยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องคือ ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต การท่องเที่ยว กีฬา และผู้ด้อยโอกาส เป้าหมาย แก้ปัญหาความยากจน พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ผู้ด้อยโอกาส ดูแลช่วยเหลือ เด็กกำพร้า คนพิการ ผู้สูงอายุ ผู้ขาดคุ้มครองจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และส่งเสริมศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยวและด้านกีฬา ซึ่งในปี 2556 มี 4 โครงการ และ 3 กระทรวง เข้ามาดำเนินโครงการและใช้ งบประมาณไปทั้งหมด 554 ล้านบาท โดยกิจกรรมส่วนใหญ่คือ พัฒนาการทำงานและระบบของ โรงพยาบาลและสนับสนุนการแข่งขันกีฬา

ต่อมาในแผนปฏิบัติการในปี 2557 ของศูนย์บริหารราชการจังหวัดชายแดนใต้นั้นยังคงให้ ความสำคัญกับการเยียวยาและการเข้าถึงความยุติธรรม แต่ปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิเด็กและสตรีใน พื้นที่ขัดแย้งที่ทางกลุ่มด้วยใจและภาคร่วมค้นพบนั้นพบว่า เด็กและสตรีเป็นกลุ่มหนึ่งที่ถูกละเมิดสิทธิ มนุษยชนทั้งจากผู้ที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ ในรูปแบบที่ต้องตกเป็นเหยื่อทางตรง (ตาย บาดเจ็บ พิการ) หรือทางอ้อม (อยู่ในเหตุการณ์ความไม่สงบ สูญเสียบุคคลในครอบครัว สูญเสีย ทรัพย์สิน) ซึ่งในปีนี้เด็กและผู้หญิงตกเป็นเหยื่อเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากทุก ๆ ปี

อาจกล่าวได้ว่าแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความไม่สงบนั้น เป็นการดำเนินงานหลังจากที่ประชาชนเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบแล้ว ทั้งการเข้าถึงความยุติธรรม การเยียวยา แต่การแก้ปัญหาที่ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด คือ การทำงานในเชิงป้องกันซึ่งเป็นเรื่องที่ยากยิ่งเพราะไม่มีใครสามารถล่วงรู้ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต แต่เป็นความท้าทายที่เจ้าหน้าที่รัฐที่มี พันธะหน้าที่ที่จะปกป้องประชาชนให้มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน และจากการ ประชุมเชิงปฏิบัติการเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2556 ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนได้พบ สภาพปัญหาดังนี้

บทสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ปัญหาที่พบ

1. ในด้านการช่วยเหลือของภาครัฐมีพร้อม แต่ยังคงขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน ซึ่งการช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐนั้นมีโครงสร้างองค์กรต่างๆของภาครัฐมีความเชื่อมโยงกัน แต่ในทางปฏิบัติจริงยังไม่สามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้ แบบ One Stop Service ได้ อีกทั้งยังขาดการประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ทำให้ไม่มีการส่งต่อกรณีที่ต้องการการเยียวยากับองค์กรที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากบางองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่ยังไม่รู้จักกลุ่มองค์กรเครือข่ายอื่นๆที่ทำงานในพื้นที่
2. การจัดโครงการ โดยคนภายนอกหรือภาครัฐ ไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของคนในชุมชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าร่วมโครงการต่างของชาวบ้านด้วยเพราะชาวบ้านมักจะคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่จะได้รับ เช่น ค่าเดินทาง มากกว่าผลประโยชน์ หรือความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ
3. ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนจากความหวาดกลัวและไม่ไว้วางใจ เนื่องจากผู้ได้รับผลกระทบ ทั้งสตรี เยาวชนและเด็ก มักจะรู้สึกกลัวที่จะให้ข้อมูล เพราะเคยมีประสบการณ์ของกลุ่มคนที่เข้ามาหลอกเพื่อให้ได้ข้อมูล และชาวบ้านขาดความไว้วางใจ ในขณะที่เดียวกันในพื้นที่ยังมี ความรุนแรงอยู่ทำให้พวกเขาไม่กล้าออกจากพื้นที่ อีกทั้งชาวบ้านบางส่วนรู้สึกไม่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ เพราะถูกมองว่าอยู่ฝ่ายต่อต้านรัฐและเกรงว่าจะเกิดอันตรายกับตน ซึ่งที่ผ่านมามีเวลาเกิดเหตุการณ์ปะทะ คนที่จะให้ข้อมูลส่วนใหญ่ก็เป็นผู้หญิงเสียส่วนใหญ่อยู่แล้ว เพราะผู้ชายไม่กล้าเพราะความปลอดภัย
4. หน่วยงานภาครัฐขาดการประชาสัมพันธ์ หลายพื้นที่ที่ยังไม่รู้จักหน่วยงานภาครัฐที่ช่วยเหลือเยียวยา และไม่รู้จักหน่วยงานภาคประชาสังคม ทั้งนี้เนื่องภาคประชาสังคมเองก็ยังไม่สามารถเข้าถึงได้ทุกกลุ่ม กิจกรรมของภาคประชาสังคมเองก็ยังไม่สามารถตอบโจทย์ของชุมชนได้ อีกทั้ง การจัดกิจกรรมหรือโครงการสำหรับผู้หญิงนั้น กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้หญิงยังเข้าร่วมกิจกรรมมีเพียงร้อยละ ยี่สิบ ส่วนที่เหลืออีกแปดสิบเปอร์เซ็นต์ยังไม่ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมเยียวยา เพราะขาดความรู้ หรือไม่รู้จักองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ในบริบทของสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม เด็กและเยาวชนยังไม่ถูกเตรียมให้พร้อมการออกนอกภาคเกษตรกรรม ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมีค่านิยมในการทำงานรับจ้างเป็นแรงงานไร้ฝีมือ และไม่มีแนวคิดในการทำธุรกิจหรืออาชีพด้านต่างๆของตนเองที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

6. ประเด็นการรับรองสามฝ่าย ทั้งที่บางกรณีไม่ได้เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ แต่เจ้าหน้าที่ไม่ยอมรับรับรองสามฝ่ายทำให้กลุ่มเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยา ทำให้เกิดความรู้สึกเกลียดชังและไม่ยุติธรรม
7. ประเด็นเรื่องการทำความเข้าใจความหมายของคำว่าสิทธิมนุษยชน กับอิสลาม ทำให้ชาวบ้านรู้สึกขัดแย้งระหว่างสองคำนี้ ทั้งที่สองความหมายนี้มีความเกี่ยวโยงกัน และการทำความเข้าใจในในวิถีและประเพณีของท้องถิ่นก็จะนำไปสู่ประเด็นความขัดแย้งบางอย่างในชุมชนได้ เช่นการปิดกั้นประตูจากคนในครอบครัวหรือผู้ปกครองในการควบคุมดูแลบุตรหลานไม่ให้ออกไปเที่ยวหรือไปไหนมาไหนกับเพื่อนต่างเพศ โดยใช้วิธีการแก้ปัญหาคือจับแต่งงานกันตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้เกิดปัญหาพ่อแม่วัยรุ่นที่ไม่สามารถเลี้ยงดูรับผิดชอบสมาชิกใหม่ในครอบครัวได้ ภาระก็ตกไปอยู่กับปู่ย่า ตายาย หรือไม่ก็อาจนำไปสู่ปัญหาการหย่าร้างได้ในภายหลังเพราะยังอยู่ในวัยเรียนไม่สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ (อันนี้ตัดออกก็ได้นะ เพราะถ้าใส่ไปรายงานฉบับนี้อาจทำให้เกิดความขัดแย้งในบางพื้นที่ได้นะ แต่ส่งมาให้ดูว่าประเด็นนี้มีการสะท้อนออกมาจากปากของกลุ่มสตรีบ้างแล้ว) การที่เด็กวัยรุ่นต่างเพศไปไหนมาไหนสองต่อสองด้วยกัน การกระทำเช่นนี้เป็นการกระทำที่ไม่สมควรคิดหลักศาสนา และทำให้อับอายต่อผู้คนในหมู่บ้านอีกด้วย
8. กลุ่มผู้หญิงรู้สึกว่าประเพณีและความเชื่อที่ว่าผู้ชายเป็นผู้นำส่วนผู้หญิงเป็นผู้ตาม เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันในบางประการ เพราะบางครั้งผู้หญิงจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นหรือไม่กล้าบอกถึงปัญหาที่ประสบได้ และส่งผลถึงเรื่องกำหนดการศึกษาของผู้หญิงในพื้นที่ที่ครอบครัวจะเน้นให้ลูกสาวเรียนทางศาสนา โดยมากมักจะจบศาสนาชั้น 1 หรืออาจจะเรียนต่อที่ปอเนาะ ส่วนการศึกษาสามัญนั้นผู้หญิงมักจะเรียนจบเพียงชั้นประถมหรือชั้นมัธยมเท่านั้น ส่งผลต่อกรณีที่สามีเสียชีวิตผู้หญิงต้องกลายเป็นหัวหน้าครอบครัวทำให้ลำบากต่อการหางานทำ เพราะไม่มีวุฒิการศึกษาที่สามารถยื่นสมัครงานได้ และพื้นฐานของครอบครัวส่งผลต่อการดำเนินชีวิตต่อของแม่และเด็กที่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากศักยภาพในการดำเนินชีวิตด้วยตนเองของแม่จะส่งผลต่อการดูแลลูกๆ
9. ในหน่วยงานภาครัฐการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังคดีความมั่นคง ทั้งด้านการดูแล การเยียวยา และการเยี่ยมเยียน ทำให้ผู้ต้องขังคดีอื่นๆ รู้สึกเหมือนโดนทอดทิ้ง นอกจากนี้ยังมีการตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้ต้องขัง แต่ไม่ได้รับความสนใจ เนื่องจากผู้ที่พ้นโทษออกไปแล้วไม่อยากจะกลับมาเกี่ยวข้องกับราชทัณฑ์อีก การเชื่อมโยงเรื่องกฎหมายของแต่ละหน่วยงานยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะบางหน่วยงานไม่ทราบถึงรายละเอียดของกฎหมายที่ต้องใช้ในการทำงานกับกรณี เช่น ป.วิอาญา
10. การจัดการดูแลในเรื่องสิทธิของเด็กที่ได้รับเงินเยียวยา เกิดปัญหาความขัดแย้งของญาติที่รับเด็กไปดูแลต่อเพราะบางกรณีไม่ได้ต้องการดูแลเด็กเพียงแค่อุปการะผลประโยชน์จากเงินเยียวยา ซึ่งเมื่อตอนหลังที่ได้เด็กกลับมาก็มีปัญหาในเรื่องของหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการดูแลเงิน จึงต้องมีการประชุมสหวิชาชีพ เกี่ยวกับการดูแลเรื่องเงินของเด็ก

11. การเอื้อของรัฐทำให้ผู้ได้รับผลกระทบเกิดความเคยชินต่อการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งนอกจากรัฐแล้ว ก็ยังมีองค์กรอื่นๆ การมีโอกาจากความช่วยเหลือมากเกินไปจึงทำให้ผู้ได้รับผลกระทบไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
12. หน่วยงานภาครัฐคิดว่าการเข้าถึงสิทธิหรือข้อมูลข่าวสารต่างๆของชาวบ้าน ไม่มีปัญหา มีความเป็นระบบ และมีการลงพื้นที่ทันทีของศูนย์เชี่ยวชาญอำเภอ อีกทั้งชาวบ้านยังได้รับข้อมูลจากการที่มีคนรอบข้างคอยบอกจากกรณีและประสบการณ์ต่างๆที่ผ่านมา แต่ชาวบ้านพบว่าความช่วยเหลือเรื่องการเยี่ยมมักจะไม่เข้าชั้น เนื่องจากแต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ ไม่มีการปรึกษากัน
13. ปัญหาการเชื่อมต่อของคนในชุมชนไม่สามารถบริหารจัดการได้ ก็ไม่สามารถขับเคลื่อนได้ และเมื่อคนภายนอกเข้ามาจึงมีความซ้ำซ้อนของการทำงานในด้านต่างๆ ขาดการจัดการเชื่อมโยงภายในท้องถิ่นระหว่าง ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา อบต. และอำเภอ รวมไปถึงปัญหาการจัดการตนเองของคนในชุมชน เนื่องจากชุมชนไม่มีศูนย์กลางในการประสานงานในชุมชน ซึ่งควรใช้มีสยิดเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนโดยใช้หลักการด้านศาสนาเป็นแนวทาง และการจัดตั้งองค์กรต่างๆในชุมชนนั้นดำเนินการไม่ค่อยประสบความสำเร็จเนื่องจากไม่มีศูนย์กลางอยู่ในชุมชน และปัญหาความร่วมมือภายในของ 4 เสาหลัก ที่ไม่สามารถทำงานเชื่อมโยงกันได้

จากสภาพปัญหาที่พบทางคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี ได้จัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายดังนี้

ร่างข้อเสนอเชิงนโยบายเชิงรุกในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของเด็กและผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบ

1. สร้างศูนย์กลางในการบริหารจัดการปัญหาต่างๆของคนในชุมชน เช่น การใช้มีสยิดในชุมชนเป็นศูนย์กลาง โดยมีผู้นำด้านศาสนาและผู้นำท้องถิ่นทำงานร่วมกับคนในชุมชนอย่างมีส่วนร่วม ทั้งกรณีของผู้ที่ได้รับผลกระทบและไม่ได้รับผลกระทบเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการตนเองของชุมชน
2. หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานในท้องถิ่นนั้นๆต้องมีการประชุมและประสานงานกัน เพื่อลดช่องว่างในการปฏิบัติหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนและทำงานร่วมกันอย่างเชื่อมโยงในทุกมิติไม่ว่าจะเป็นด้านการเยียวยาและด้านอื่นๆ เพื่อประโยชน์ของเด็กและผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบ
3. ใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมหรือโครงการ ที่มีประโยชน์และสามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างถาวร โดยมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ได้รับผลกระทบสามารถช่วยเหลือตนเองได้และไม่ยึดติดกับการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ
4. สร้างองค์ความรู้ กระบวนการ และค่านิยมด้านการประกอบอาชีพให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่สามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละท้องถิ่นและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

5. สร้างองค์ความรู้เรื่องสิทธิและกฎหมายเกี่ยวกับการปกป้องและคุ้มครองสตรีและเด็กให้ผู้นำชุมชน (สี่เสาหลัก) รวมถึงภรรยาโต๊ะอิหม่าม ภรรยาผู้นำชุมชน กลุ่มอาสาสมัคร ศูนย์ทนายองค์การสิทธิมนุษยชน NGO เพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิเด็กและสตรีในชุมชน
6. ใช้การประชาสัมพันธ์เชิงรุกในการทำความเข้าใจเรื่องกระบวนการเยียวยา การเข้าสู่กระบวนการเยียวยา หรือแนะนำช่องทางในการติดต่อหน่วยงานภาครัฐในการขอรับการเยียวยา โดยใช้วิทยุเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์หรือให้ข้อมูลต่าง ๆ เพราะสื่อวิทยุเป็นช่องทางที่รองลงมาจากโทรทัศน์ที่ชาวบ้านใช้รับฟังข่าวสาร และหรือใช้ในงานชุมชนทุกวันศุกร์เพื่อการประชาสัมพันธ์ และควรมีคู่มือสำหรับชาวบ้าน เพื่อให้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร หรือใช้วิทยุ, คุกกี้ หรือโดยพยายามเข้าถึงชาวบ้านที่กลุ่มทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่สนับสนุนรัฐ กลุ่มที่ต่อต้านรัฐ หรือกลุ่มที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด มิเช่นนั้นหากติดต่อเพียงแค่ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านมักจะติดต่อกับลูกบ้านที่สนับสนุนหรือเชื่อใจเขาเท่านั้น คนที่ไม่สนับสนุนเขาหรือกลุ่มที่ต่อต้านรัฐก็จะไม่มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หรือสิทธิต่างๆ ของเขา โดยให้เด็กและสตรีเป็นส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ สำหรับกลุ่มของตนเองด้วย
7. เปิดพื้นที่สาธารณะสำหรับผู้หญิงและเด็กให้มากขึ้น ควรมีคลินิกผู้หญิง(ซารีอะห์) เพื่อเปิดพื้นที่หรือให้คำปรึกษาในกรณีเรื่องความขัดแย้งในเรื่องศาสนา (เรื่องครอบครัวและมรดก) ที่มีกรรมการที่ปรึกษาเป็นผู้หญิงเพื่อปรึกษาหารือก่อนที่จะมีการพูดคุยกันในระดับกรรมการกลางประจำจังหวัด(มัจลิซ)

ร่างข้อเสนอนโยบายเชิงรับในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของเด็กและผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบ

1. จัดกิจกรรมในชุมชนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรีและเด็ก ยกตัวอย่างเช่น เวทีเด็ก (ญาลันนัจญเนียร์) มีการอบรมเด็กในวัยประถม เป็นความคิด ความอ่านของเด็ก มีเรื่องที่น่าสนใจอยู่ก็คือ เด็กบอกว่า เคยเห็นพี่ทำในสิ่งที่ไม่ดีต่างๆ เราก็นำเอาสิ่งที่เด็กเห็นมาแก้ปัญหาในส่วนที่เป็นปัญหา โดยดึงเอาผู้ปกครองมาเป็นส่วนร่วม โดยให้ครอบครัวให้มีส่วนร่วมเข้ามารับฟัง แก้ไขปัญหาร่วมกัน เพราะปัจจุบันครอบครัวบางครอบครัวตามใจลูกมาก บางครอบครัวไม่ดูแล ใส่ใจลูก ก็ต้องทำให้ครอบครัวต่างเข้าใจกัน ปรับตัวเข้าหากัน และโครงการอิหม่ามมูเคอร์ เป็นการนำเยาวชนมาเป็นผู้นำเยาวชน โดยการให้ความรู้ในเรื่องกฎหมาย การเมือง สังคม มีอายุระหว่าง 18-30 ปี
2. สนับสนุนองค์ความรู้ กระบวนการ และค่านิยมด้านการประกอบอาชีพแบบต่อยอดตามความสนใจเดิม หรืออาชีพเดิมที่ทำอยู่แล้ว เพื่อให้สตรีและเด็ก ได้ความรู้เพิ่มเติมและเป็นจริงตามบริบทของแต่ละท้องถิ่นและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
3. ดูแลสนับสนุนกลุ่มเด็กและสตรีที่อื่นที่อยู่นอกเหนือจากกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบด้วย เช่น กลุ่มเด็กขาดโอกาสทางการศึกษาและหญิงหม้ายที่ไม่มีอาชีพขาดรายได้ หรือกลุ่มครอบครัวที่แม่ต้องขยับ

บทบาทมาเป็นผู้นำครอบครัวด้วยปัญหาการหย่าร้าง หรือ การถูกทอดทิ้ง หรือกลุ่มแม่วัยรุ่น โดย ต้องมีความต่อเนื่องในการดูแลคนกลุ่มนี้

4. เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชน สี่เสา เพื่อให้ทำงานได้สอดคล้องและประสานกันในการส่ง ต่อกรณี หรือให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและสตรีในชุมชน โดยเชื่อมโยงกับเครือข่ายภาคประชา สังคม องค์กรต่างๆ NGO ในพื้นที่
5. ทำฐานข้อมูลเครือข่าย องค์กรต่างๆ กลุ่ม และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ว่ากลุ่มใดทำงานเรื่อง ไດบ้าง เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการประสานสัมพันธ์ และเชื่อมโยงความช่วยเหลือได้ทันท่วงที หรือเพื่อ สะดวกในการกระจายกิจกรรม งบประมาณ และความช่วยเหลือต่างๆลงไปยังเด็กและสตรีใน ชุมชน และเพื่อให้เป็นที่พึ่งแก่กลุ่มเด็กและสตรีที่ต้องการความช่วยเหลือที่หยากระแวงหรือไม่ ใ้วางใจภาครัฐ
6. ให้ความรู้แก่สตรีและเด็กในชุมชน เกี่ยวกับสิทธิ และการได้รับการปกป้อง โดยเน้นการให้ความรู้ แก่เด็กและสตรีที่อยู่นอกระบบการศึกษาทั้งสายสามัญ และสายศาสนาด้วย (ร้อยละ 80 ที่เหลือที่ไม่ เคยเข้าร่วมกิจกรรม) และเด็กต่างด้าว
7. ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับ สิทธิ และการได้รับการปกป้องของเด็กและสตรี

ในระยะเวลา 10 เดือน ผู้ศึกษาได้ค้นพบประเด็นปัญหาหนึ่งและเป็นปัญหาที่ใหญ่คือ ทั้งประชาชน และรัฐ ทุกภาคส่วนขาดความเข้าใจในประเด็นการปกป้อง หรือ ป้องกัน จึงมองการแก้ปัญหาในเชิง เยียวยา ชดเชย ซึ่งเป็นปัญหาปลายทาง แต่ก็มองอีกมุมคือการป้องกันในระยะยาวมิให้มีการใช้ความ รุนแรงตอบโต้กัน

กล่าวโดยสรุปความท้าทายในการปกป้องเด็กและสตรีในจังหวัดชายแดนใต้จากความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นคือการสร้างการตระหนักถึงการปกป้องและป้องกันเหตุ